

Fremsat den 21. marts 2018 af undervisningsministeren (Merete Riisager)

Forslag

til

Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse

Kapitel 1

Institutionernes formål og opgaver

§ 1. Loven omfatter institutioner for forberedende grunduddannelse med tilhørende skoler, der er oprettet af undervisningsministeren med henblik på at udbyde og varetage forberedende grunduddannelse inden for et af ministeren fastsat dækningsområde.

Stk. 2. Institutionen kan endvidere

- 1) Gennemføre afsøgningsforløb efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år.
- 2) Gennemføre særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov som indtægtsdækket virksomhed.
- 3) Efter aftale med en skole, institution eller virksomhed, der er godkendt til at udbyde hovedforløb, jf. § 18 i lov om erhvervsuddannelser, medvirke til uddannelse af elever i erhvervsuddannelse baseret på forberedende grunduddannelse (FGU-baseret erhvervsuddannelse), jf. kapitel 7 c i lov om erhvervsuddannelser.
- 4) Efter aftale med en eller flere institutioner omfattet af loven, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. varetage undervisning for en eller flere af de nævnte institutioner med henblik på at sikre, at uddannelsestilbud kan opretholdes i et område, herunder navnlig yderområder og landdistrikter.

Stk. 3. Institutionen kan udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed ud over det, der er omfattet af stk. 2, nr. 2.

Stk. 4. Institutionen kan afsætte produktion og tjenesteydelser på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om aftaler indgået efter stk. 2, nr. 4.

§ 2. Institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning og skal virke uafhængigt inden for denne lovs rammer.

Stk. 2. Institutionen skal i sit samlede virke og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

Stk. 3. Institutionens styrelse reguleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter, jf. § 17. Institutionens navn godkendes af undervisningsministeren og fastsættes i vedtægten. Navnet skal indeholde betegnelsen »Forberedende Grunduddannelse« eller »FGU«.

Stk. 4. Institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, undervisningsministerens fastsættelse, jf. § 5, stk. 1, eller godkendelse, jf. § 9, stk. 3, og datoen for offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter regler om vedtægters indhold, herunder i form af en standardvedtægt.

§ 3. Institutionen kan efter aftale med en eller flere institutioner omfattet af loven samt institutioner omfattet af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner.

Stk. 2. For institutionens aktiviteter omfattet af stk. 1 finder moms kompensationsordningen efter § 32 tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om en institutionens aftaler med andre uddannelsesinstitutioner efter stk. 1.

Kapitel 2

Kapacitetsstyring og struktur

Kapacitetsstyring

§ 4. Undervisningsministeren skal sikre, at kapaciteten på institutionerne har et sådant omfang, at alle, der er berettigede til optagelse på forberedende grunduddannelse, kan optages, og at optagede kan færdiggøre deres forberedende grunduddannelse i overensstemmelse med forløbsplanen, jf. lov om forberedende grunduddannelse.

Stk. 2. Institutionen skal på alle tilhørende skoler udbyde alle tre uddannelsesspor og tilknyttede basismålvæder i forberedende grunduddannelse. I særlige tilfælde, herunder navnlig for yderområder og landdistrikter, kan dette fraviges.

Institutioners og tilhørende skolars oprettelse og nedlæggelse

§ 5. Undervisningsministeren kan oprette nye institutioner eller efter høring af institutionens bestyrelse bestemme, at en eksisterende institution skal oprette nye tilhørende skoler, hvis det er hensigtsmæssigt som følge af et konstateret eller forventet behov for et ændret geografisk udbud af forberedende grunduddannelse. Ved oprettelse af en ny institution fastsætter undervisningsministeren vedtægten.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter et geografisk dækningsområde for institutionen samt den geografiske placering af institution og tilhørende skoler inden for dækningsområdet. Undervisningsministeren kan samtidig ændre andre institutioners dækningsområde, hvis der er behov herfor som følge af oprettelsen.

§ 6. Undervisningsministeren kan efter høring af institutionens bestyrelse nedlægge en institution eller bestemme, at en af de tilhørende skoler skal nedlægges, hvis der ikke længere er behov herfor, eller hvis de betingelser, som efter denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf gælder for institutionen, efter en samlet vurdering ikke opfyldes.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan pålægge en institution at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt forberedende grunduddannelse på en institution eller en tilhørende skole, der nedlægges.

Stk. 3. Nedlægges en institution, tilfalder dens nettoformue statskassen. Gaver skænket til institutionen tilfalder statskassen, medmindre andet følger af dansk rets almindelige regler.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan ændre andre institutioners dækningsområde, hvis der er behov herfor som følge af nedlæggelsen.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af formuen efter stk. 3.

Sammenlægning og spaltning af institutioner

§ 7. Undervisningsministeren kan efter høring af institutionernes bestyrelser sammenlægge to eller flere institutioner omfattet af loven.

Stk. 2. Ved sammenlægning opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter et geografisk dækningsområde for den nye, sammenlagte institution samt den geografiske placering af institution og tilhørende skoler inden for dækningsområdet. Undervisningsministeren kan samtidig ændre andre institutioners dækningsområde, hvis der er behov herfor som følge af sammenlægningen.

§ 8. Undervisningsministeren kan efter høring af institutionens bestyrelse spalte en institution. Ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere bestående eller nyoprettede institutioner efter loven.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter geografiske dækningsområder for de udspaltede institutioner samt den geografiske placering af de nye institutioner og tilhørende skoler inden for de nye dækningsområder. Undervisningsministeren kan samtidig ændre andre institutioners dækningsområde, hvis der er behov for dette som følge af spaltningen.

§ 9. Sammenlægning og spaltning efter §§ 7 og 8 kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Stk. 2. Det er en betingelse for sammenlægning eller spaltning efter §§ 7 og 8, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

Stk. 3. Undervisningsministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt.

§ 10. Undervisningsministeren fastsætter regler om sammenlægning og spaltning efter §§ 7 og 8, herunder regler om opgørelse af aktiver/passiver, og om at kapitel 15 i selskabsloven finder anvendelse med de fornødne tilpasninger.

Kapitel 3

Institutionens ledelse

Bestyrelsens sammensætning

§ 11. Institutionen ledes af en bestyrelse.

Stk. 2. Bestyrelsen består af 7-11 medlemmer med stemmeret.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan for institutioner med dækningsområder inden for otte kommuner eller derover eller ved udvidet medarbejderrepræsentation, jf. § 12, stk. 3, 2. pkt., tillade, at det samlede antal bestyrelsesmedlemmer med stemmeret kan være op til 15.

Stk. 4. Ved institutionssammenlægninger kan undervisningsministeren tillade, at den fortsættende institution i en overgangsperiode på 4-8 år kan have mere end 11 medlemmer med stemmeret.

§ 12. Bestyrelsens sammensætning fastsættes i vedtægten.

Stk. 2. Bestyrelsen sammensættes, så følgende i institutionens dækningsområde udpeger udefrakommende medlemmer af bestyrelsen:

- 1) Kommunalbestyrelserne i institutionens dækningsområde.
- 2) Arbejdsmarkedets organisationer i ligelig repræsentation.

- 3) Bestyrelser for institutioner for erhvervsrettet uddannelse med udbud af erhvervsuddannelser efter lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 3. Endvidere udpeges af og blandt institutionens medarbejdere to medlemmer til bestyrelsen, af hvilke det ene medlem har stemmeret. Antallet af medlemmer udpeget af medarbejderne kan dog udvides med sigte på, at medarbejdere fra forskellige skoler tilhørende institutionen kan være repræsenteret i bestyrelsen. Medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Stk. 4. Elevrådet, jf. § 25, udpeger en tilforordnet til institutionens bestyrelse.

§ 13. Bestyrelsens medlemmer skal tilsammen have kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke.

Stk. 2. Medlemmer omfattet af § 12, stk. 2, udpeges i deres personlige egenskab og skal tilsammen have erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært beskæftigelse samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

§ 14. Bestyrelsen vælger en formand blandt de udefrakommende medlemmer, jf. § 12, stk. 2.

Stk. 2. Institutionens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 3. Der kan ydes vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med ministeren for offentlig innovation regler om vederlag efter stk. 3.

§ 15. Følgende personer kan ikke være medlemmer af bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme til institutionen.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller i fonde, selskaber, kommunale selskaber eller lignende, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.

Stk. 2. Er lejeforholdet af uvæsentligt omfang, finder stk. 1 ikke anvendelse.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, hvornår et lejeforhold anses for at være af uvæsentligt omfang.

§ 16. Bestyrelsens funktionsperiode er på fire år og følger normalt valgperioden for kommuner.

Bestyrelsens ansvar og opgaver

§ 17. Bestyrelsen har ansvaret for den overordnede ledelse af institutionen. Bestyrelsen fastsætter institutionens vedtægt og en forretningsorden for sit virke, jf. dog § 5, stk. 1, 2. pkt.

§ 18. Bestyrelsen ansætter og afskediger institutionens leder og godkender efter indstilling fra lederen ansættelse og afskedigelse af institutionens øvrige personale.

Stk. 2. Bestyrelsen kan fastsætte retningslinjer for lederens virksomhed og kan bemyndige lederen til i nærmere bestemt omfang at udøve beføjelser, der er tillagt bestyrelsen.

Stk. 3. Bestyrelsen træffer beslutning om suspension af medarbejdere, der er ansat på tjenstemandsvilkår, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriersøgsmål.

§ 19. Bestyrelsen er ansvarlig over for undervisningsministeren for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud.

§ 20. Bestyrelsen skal sikre, at institutionen i sit virke er uafhængig. Bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål og alene virker til fremme heraf.

Stk. 2. Institutionen er forpligtet til at vedligeholde de bygninger, den ejer, på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan og til at sikre, at de tilskudsberettigede aktiviteter foregår i egnede lokaler med faciliteter, udstyr m.v., som er i en forsvarlig standard og stand.

§ 21. Midler, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, skal under hensyntagen til sikkerheden anbringes på en eller flere af følgende måder:

- 1) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 4) I værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Stk. 2. Institutionen kan uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 4, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen

skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel.

§ 22. Aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er nævnt i stk. 1.

Søgsmålskompetence

§ 23. Beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.

Institutionens leder

§ 24. Institutionens leder har ansvaret for den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Stk. 2. Institutionens leder varetager sin daglige ledelse af institutionen således, at

- 1) uddannelsen tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med gældende regler,
- 2) de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige,
- 3) bestyrelsens godkendte budget overholdes,
- 4) institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer, og
- 5) ledelsen af hver af de skoler, der hører til institutionen, kan sikre den fornødne pædagogiske kvalitet i undervisningen.

Kapitel 4

Elevråd

§ 25. Eleverne har ret til at danne et elevråd på institutionen, som i sit virke skal være baseret på demokratiske principper.

Stk. 2. Elevrådet udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever i almindelighed. Dette gælder dog ikke udvalg m.v., hvor elevs deltagelse ville stride mod anden lovgivning.

Stk. 3. Overholder elevrådet ikke demokratiske principper, kan institutionens leder suspendere elevrådet.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om valg til elevråd, rådets virksomhed, suspension og bestyrelsens forpligtelse over for rådet.

Kapitel 5

Institutionernes økonomiske forhold

Tilskud til institutionerne

§ 26. Undervisningsministeren yder et grundtilskud pr. institution og et grundtilskud pr. tilhørende skole. Grundtilskud fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Undervisningsministeren yder endvidere et taxametertilskud, der fastsættes på de årlige finanslove. Tilskuddet ydes ud fra den enkelte institutions samlede antal årselever, jf. dog stk. 4, og en takst pr. årselev.

Stk. 3. Undervisningsministeren yder et særligt tilskud for udlusning af elever til uddannelse eller beskæftigelse. Tilskuddet ydes for elever, der i forlængelse af et forløb på forberedende grunduddannelse af mindst 1 måneds varighed går videre i kompetencegivende uddannelse eller lønnet beskæftigelse, herunder deltidsbeskæftigelse. Tilskuddet ydes, når institutionen har dokumentation for, at deltageren har været i gang med en tilskudsberettigende aktivitet i 12 uger inden for en periode på 4 måneder efter forløbet. Tilskuddet fastsættes som en takst pr. årselev på de årlige finanslove.

Stk. 4. Undervisningsministeren yder et særligt tilskud ud fra antallet af årselever, hvori indgår deltagere i meritgivende kombinationsforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse. Tilskuddet ydes på betingelse af, at udgiften til den pågældende undervisning afholdes af institutionen.

Stk. 5. Uanset stk. 1-4 kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer.

Stk. 6. Forlængelse af uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse, kan maksimalt gives i et omfang, der svarer til 10 pct. af institutionens samlede årselevtal i det forudgående finansår. For institutioner, der ikke har haft aktivitet i det forudgående finansår, beregnes kvoten på baggrund af det forventede årselevtal.

§ 27. Undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til institutioner, der efter ministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger ministerens krav til omlægning af institutionens virksomhed med henblik på genopretning af institutionens økonomi.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde tilskud og lån i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner og i forbindelse med en institutions overtagelse af elever efter § 6, stk. 2.

Stk. 3. Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån efter stk. 1 og 2.

§ 28. Undervisningsministeren kan yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed eller til andre særlige formål.

§ 29. Tilskud kan udbetales forskudsvis.

§ 30. Undervisningsministeren kan fastlægge minimums- og maksimumsrammer for den tilskudsudløsende tilgang til uddannelserne.

§ 31. Kommunalbestyrelserne i kommunerne inden for institutionens dækningsområde kan yde tilskud til institutionen ud over sin andel af tilskud, jf. § 26, jf. § 42, til anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning. Kommuner

kan ikke yde tilskud til institutionens driftsudgifter eller lån til driftsudgifter og anlægsudgifter.

Momskompensation

§ 32. Tilskud efter denne lov ydes ikke til dækning af institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Stk. 2. Undervisningsministeren kompenserer institutionen for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret, og som institutionen afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud m.v. efter denne lov.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om kompensation efter stk. 2 og kan herunder beslutte, at der etableres en acontoordning for momskompensation til institutionerne.

Tilskudsvilkår

§ 33. Inden for sit formål disponerer institutionen frit over de samlede statslige tilskud efter §§ 26-28 og over øvrige indtægter. Det er en betingelse, at institutionen opfylder de bestemmelser, der gælder for uddannelsen og institutionens opgaver i øvrigt. Det er endvidere en betingelse, at institutionen gennemfører den undervisningsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionen kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Stk. 2. Tilskud, der efter § 28 er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, er ikke omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove.

§ 34. Undervisningsministeren kan ved ydelse af tilskud til institutionerne stille vilkår for institutionernes virksomhed, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller tilsvarende formål i lovgivningen, herunder om institutionens kvalitetssystem og energibesparelser.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om ydelse af tilskud efter stk. 1.

§ 35. Institutionen anvender ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller offentliggør senest ved kontraktindgåelsen på institutionens hjemmeside sin begrundelse for at undlade dette.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om forpligtelsen efter stk. 1, herunder om, hvilke udbud der er omfattet af forpligtelsen.

§ 36. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud til institutionerne efter §§ 26-28, herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årslevere og om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte regler om tilskud til institutionernes virksomhed efter §§ 26-28, om institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold og om udbetaling af tilskud til institutionerne.

§ 37. Institutionen skal følge de af ministeren for offentlig innovation fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

Stk. 2. Institutionen er omfattet af statens selvforsikringsordning.

Regnskab og revision

§ 38. Institutionernes regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. § 15, stk. 1.

Stk. 2. Institutionerne skal efter anmodning fra undervisningsministeren indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 33, stk. 3 og 4.

Stk. 3. Institutionernes regnskaber er omfattet af § 2, stk. 1 nr. 2, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 4. Bestyrelsen for institutionen ansætter en revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision. Bestyrelsen underretter Undervisningsministeriet og rigsrevisor om den antagne revisor og om skift af revisor.

Stk. 5. Undervisningsministeren og rigsrevisor kan i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale et samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 4 nævnte revisor.

Stk. 6. Regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren. Undervisningsministeren fastsætter endvidere regler om revision efter stk. 4, og om den antagne revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.

§ 39. Bestyrelsen påser, at revisor opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorloven. Bestyrelsen må endvidere ikke antage en revisor, der samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer, medmindre lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Stk. 2. Opfylder revisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som revisor, kan undervisningsministeren pålægge bestyrel-

sen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om, i hvilke tilfælde et lejeforhold efter stk. 1 er af uvæsentligt omfang.

Særlige tilskud til specialpædagogisk bistand

§ 40. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til støtte til elever, der skal have tilbud om specialpædagogisk bistand efter § 33 i lov om forberedende grunduddannelse. Ansøgning om tilskud indgives af institutionen til undervisningsministeren, jf. § 41.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af særlige tilskud efter stk. 1, herunder om indhentning af sagkyndige udtalelser, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionen har afholdt i overensstemmelse med tildelingen.

§ 41. Ansøgning om særlige tilskud, jf. § 40, indgives ved anvendelse af en digital løsning, som Undervisningsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Institutionen skal på tilsvarende vis modtage afgørelser og meddelelser m.v. om ansøgningen digitalt. Eleven skal tilsvarende modtage afgørelser og meddelelser m.v. om ansøgningen digitalt.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at ansøgning om særlige tilskud til støtte samt modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indretning og administration af den digitale løsning, og om anvendelse af digital signatur og anden sikker personidentifikation.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om indhold og udformning af ansøgning, om frister for indgivelse af ansøgning, indgivelse af oplysninger og udbetalinger af støtte, herunder forskudsvis.

Kapitel 6

Kommunale bidrag m.v.

§ 42. For hver elev, der efter § 26 udløser statstilskud til en institution, betaler hjemstedskommunen bidrag til staten med en procentandel af de samlede tilskud, herunder refusion af skoleydelse, jf. dog stk. 3 og 4. Procentandelens størrelse fastsættes på de årlige finanslove for aktiviteten i det finansår, som finansloven vedrører.

Stk. 2. Ved hjemstedskommune forstås den kommune, i hvilken eleven ifølge CPR havde bopæl den 5. september i kalenderåret forud for det finansår, hvor aktiviteten afholdes.

Stk. 3. Bidrag efter stk. 1 omfatter ikke elever,

- 1) som er udgået fra en dansk skole i Sydslesvig, og som på dette grundlag er optaget på uddannelsen, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år,
- 2) for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at forlænge uddannelsesperioden af det samlede uddannelsesforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse, og

- 3) for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om deltagelse på undervisningsniveauer på nedsat tid, jf. lov om forberedende grunduddannelse.

Stk. 4. I tilfælde omfattet af stk. 3, nr. 2 og 3, afholder hjemstedskommunen den øgede udgift til elevens uddannelsesforløb, herunder dennes skoleydelse. Udgiften afregnes direkte mellem kommunen og institutionen.

§ 43. Efter hvert kvartal foretager institutionen en særskilt beregning af de bidragsmæssige konsekvenser for de enkelte kommuner, der ifølge institutionens oplysning skal betale bidrag efter § 42, stk. 1. Beregningen foretages efter reglerne for beregningen af statstilskud.

Stk. 2. Bidragsopkrævningen gennemføres ved modregning i udbetalingerne i juli måned til kommunerne af indkomstskat, statstilskud m.v.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om indtastning, fejlretning og indsendelse.

§ 44. Elevens hjemstedskommune kan kræve refusion af bidrag i henhold til § 42, stk. 1, fra en anden kommune, hvis eleven efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner eller regler fastsat i medfør heraf indgår i folketallet i den anden kommune den 5. september i kalenderåret forud for det finansår, hvor aktiviteten afholdes, jf. § 42, stk. 2.

Kapitel 7

Elevernes forhold

Skoleydelse

§ 45. Institutionerne udbetaler en skoleydelse til de elever, der udløser statstilskud.

Stk. 2. Skoleydelsen udgør 358 kr. pr. uge for elever, som er under 18 år, 621 kr. pr. uge for hjemmeboende på 18 år eller derover og 1.440 kr. pr. uge for udeboende elever på 18 år eller derover. Der ydes et tillæg på 1.405 kr. pr. uge til elever, som er enlige forsørgere, og på 561 kr. pr. uge til elever, som er ikke enlige forsørgere.

Stk. 3. Beløb efter stk. 2 er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med 2019 en gang årligt den 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. § 3, stk. 1, i lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængigt af om den lønudvikling, der ligger til grund for beregning af tilpasningsprocenten, er højere eller lavere end 2 pct. Reguleringen sker på grundlag af de beløb, der var gældende på reguleringstidspunktet. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 4. Undervisningsministeren refunderer institutionernes udgift til skoleydelse.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om skoleydelsen og tillæg til skoleydelsen, herunder om, at disse ikke skal udbetales til visse grupper af elever, samt at de nedsættes forholdsmæssigt for elever, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra undervisnings- eller produktionsaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle uddannelsesplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som efter

institutionens skøn, bidrager til opfyldelse af uddannelsesplanen.

Erstatningsordning for elever

§ 46. Elever, som på institutionen kommer til skade under arbejdspladslignende forhold er berettiget til ydelser efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring. Udgifterne til ydelser afholdes af staten.

Stk. 2. Ordningen efter stk. 1 omfatter de elever, der udløser statstilskud, og elever, for hvem kommunen afholder udgifterne efter § 42, stk. 4.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen efter stk. 1, herunder om indberetning af skader, anvendelse af skemaer m.v. og ordningens administration i øvrigt.

Kapitel 8

Undervisning og prøver inden for kriminalforsorgen

§ 47. Kriminalforsorgen kan til indsatte og eventuelt tidligere indsatte i fængsler og arresthuse udbyde undervisning efter lov om forberedende grunduddannelse. Kriminalforsorgen kan tillige afholde prøver.

Stk. 2. Udgifter i forbindelse med undervisning og prøver samt eventuel specialpædagogisk bistand m.v. afholdes af kriminalforsorgen.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om undervisning og prøver i regi af kriminalforsorgen, herunder om tilrettelæggelse og varetagelse af undervisningen, deltagerkreds, undervisningstid samt om administration af ordningen i øvrigt.

Kapitel 9

Tilsyn m.v., oplysningsforpligtelser og klage

Tilsyn, påbud og tilbageholdelse og bortfald af tilskud

§ 48. Undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne og undervisningen, herunder undervisning, der udbydes af kriminalforsorgen.

Stk. 2. Finder undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med denne lov eller lov om forberedende grunduddannelse eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold hertil, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Stk. 3. Efterkommer bestyrelsen ikke påbud fra undervisningsministeren, eller forsømmer bestyrelsen i væsentlig grad at varetage sine opgaver i overensstemmelse med lovgivningen, kan ministeren beslutte, at

- 1) bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller
- 2) bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Stk. 4. Bringer bestyrelsen ved sine dispositioner institutionens videreførelse eller elevernes undervisning i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen straks træder tilbage og kan i forbindelse hermed beslutte, at bestyrel-

sens opgaver i en periode fastsat af ministeren, eller indtil der efter ministerens bestemmelse er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt, varetages af personer, der udpeges af ministeren.

§ 49. Fremgår det af revisionsprotokollen for en institution, at der er sket lovovertrædelser, eller konstateres der i forbindelse med forvaltningen af institutionens midler forhold, der strider mod god forvaltningsskik, iværksætter undervisningsministeren snarest foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det samme gælder, hvis ministeren på anden måde bliver gjort bekendt med de nævnte forhold.

§ 50. Undervisningsministeren kan over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, jf. § 37, ministerens påbud, jf. § 48, stk. 2, eller ministerens påbud om at udarbejde en handlingsplan, jf. § 51, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Det samme gælder for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i lov om forberedende grunduddannelse samt regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for institutioner, som er begæret eller erklæret konkurs eller taget under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er risiko for, at en institutions virksomhed må indstilles. Undervisningsministeren kan desuden kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis, hvis grundlaget for tilskudsberegningen eller tilskudsberegningen i øvrigt har været fejlagtig.

Stk. 3. For meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.

§ 51. Undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en handlingsplan, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions virke er utilstrækkelig.

Stk. 2. I handlingsplanen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i institutions virke i forbindelse med indgåelse af en handlingsplan.

Oplysninger til undervisningsministeren m.v.

§ 52. Undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra institutionerne, herunder ved institutionsbesøg, om uddannelsen, herunder undervisning efter § 1, stk. 2, nr. 4, elever, personale, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendoms køb, aftaler om afsætning af institutionens produktion og andre aftaler, institutionernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 15, til brug for fastlæggelse af tilskud, skoleydelse, kommunale bidrag, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan bestemme, at de i stk. 1 nævnte oplysninger skal leveres i elektronisk form,

herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol og sikkerhedsforanstaltninger.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionerne og Undervisningsministeriet og mellem institutionerne og andre offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutioner omfattet af Undervisningsministeriets lovgivning, herunder om anvendelse af digital signatur.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutioner og elever, herunder om anvendelse af digital signatur.

§ 53. Undervisningsministeren kan bestemme, at institutionerne eller grupper af institutioner skal anvende fælles administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger.

Stk. Undervisningsministeren kan ved institutionernes anvendelse af forskellige administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger fastsætte regler om krav hertil.

§ 54. Institutionen skal sikre, at informationer om institutionen, som ikke er omfattet af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v., er oplyst på institutionens hjemmeside på en lettilgængelig måde.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Klager

§ 55. Efter regler fastsat af undervisningsministeren kan klager over en institutions afgørelser efter denne lov og regler fastsat i medfør heraf indbringes for ministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage og om fremgangsmåden herved, herunder klagefrist.

§ 56. Afgørelser om tildeling af særlige tilskud til institutionens udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 40, stk. 1, kan eleven indbringe for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden fire uger efter at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

§ 57. Har undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan styrelsens afgørelser ikke indbringes for ministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan dog fastsætte regler om, at visse typer af afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, i et nærmere bestemt omfang kan indbringes for ministeren. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om adgangen til at klage og fremgangsmåden herved.

Kapitel 10

Ikrafttrædelses-, overgangs- og territoriale bestemmelser

Ikrafttræden

§ 58. Loven træder i kraft den 1. marts 2019, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 2, stk. 5, § 53 og §§ 59 og 60 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 3. Institutionerne påbegynder udbuddet af forberedende grunduddannelse med uddannelsesstart den 1. august 2019 eller snarest derefter.

Oprettelse af institutioner for forberedende grunduddannelse

§ 59. Undervisningsministeren opretter den 1. september 2018 eller snarest derefter institutioner for forberedende grunduddannelse. Ministeren fastsætter det geografiske dækningsområde for institutionen samt den geografiske placering af institutioner og tilhørende skoler.

Stk. 2. Undervisningsministeren sammenlægger med virkning fra den 1. august 2019 institutioner oprettet efter stk. 1 med de produktionsskoler, som er beliggende i institutionens geografiske dækningsområde.

Stk. 3. Produktionsskoler og institutioner omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. overdrager med virkning fra den 1. august 2019 aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser knyttet til uddannelse eller aktivitet, som forberedende grunduddannelse skal træde i stedet for, til den institution oprettet efter stk. 1, som er beliggende i det pågældende geografiske dækningsområde.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde beslutte, at institutioner omfattet af stk. 1 sammenlægges med produktionsskoler eller får overdraget aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser fra institutioner, som er beliggende i et andet geografisk dækningsområde.

Stk. 5. Bestyrelserne for produktionsskoler og institutioner omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som skal overdrage aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser, træffer senest den 1. november 2018 de foranstaltninger, der kræves herfor. Bestyrelserne underretter samtidig undervisningsministeren om foranstaltningerne. Undervisningsministeren kan træffe særlige foranstaltninger i tilfælde af, at en bestyrelse ikke træffer de fornødne foranstaltninger, eller ikke overholder frister fastsat efter stk. 6. Undervisningsministeren kan endvidere give påbud til bestyrelsen om tilrettelæggelse og varetagelse af opgaverne vedrørende overdragelse til den nye institution.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter en sammenlægnings- og overdragelsesplan, som gælder, indtil der mellem de berørte institutioner er aftalt en konkret plan for sammenlægning og overdragelse, som godkendes af ministeren. Ministeren kan fastsætte en frist for indsendelse af sammenlægnings- og overdragelsesplanen.

Stk. 7. Undervisningsministeren fastsætter regler om indholdet af åbningsbalancen for institutioner oprettet efter stk. 1.

Stk. 8. Undervisningsministeren kan efter ansøgning fra institutioner oprettet efter stk. 1 yde tilskud til særlige etableringsomkostninger.

Midlertidige bestyrelser m.v.

§ 60. For hver institution oprettet efter § 59, stk. 1, ned sætter undervisningsministeren med virkning fra den 1. september 2018 eller snarest derefter en midlertidig bestyrelse. Den midlertidige bestyrelse fungerer indtil den 1. marts 2019, hvor en ordinær bestyrelse for institutionen er udpeget og tiltrådt efter institutionens vedtægt, jf. dog stk. 6 og 7. Senest når den ordinære bestyrelse er tiltrådt, meddeler den undervisningsministeren dette og tidspunktet herfor.

Stk. 2. Den midlertidige bestyrelse efter stk. 1 består af

- 1) en formand, der har erfaring med stiftelse og ledelse af selvejende uddannelsesinstitutioner i statsligt regi eller har tilsvarende relevant erhvervmæssig og økonomisk indsigt i rammerne for selvejende institutioners drift og virke forhold,
- 2) et medlem efter indstilling i forening fra kommunalbestyrelserne for kommunerne i institutionens dækningsområde,
- 3) et medlem efter indstilling fra bestyrelsen eller bestyrelserne for den eller de produktionsskoler, der skal sammenlægges med institutionen, jf. § 59, og
- 4) et medlem efter indstilling fra bestyrelsen eller bestyrelserne for de institutioner omfattet af lov om institutioner for almen- og tekniske uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., der i øvrigt skal overdrage aktiver, passiver mv. til den nye institution, jf. § 59.

Stk. 3. Den midlertidige bestyrelses formand varetager funktionen som institutionens leder. Den midlertidige bestyrelse kan i begrænset omfang ansætte administrativt personale til sekretariatsbetjening og anden praktisk bistand.

Stk. 4. Den midlertidige bestyrelse varetager sine opgaver under ansvar over for undervisningsministeren.

Stk. 5. Den midlertidige bestyrelse iværksætter og gennemfører i sin funktionsperiode de forberedelser, der er nødvendige for, at institutionen kan påbegynde udbuddet af forberedende grunduddannelse med uddannelsesstart den 1. august 2019 eller snarest derefter. Den midlertidige bestyrelse fastsætter institutionens vedtægt i overensstemmelse med § 2, stk. 5.

Stk. 6. Er en ny bestyrelse ikke udpeget og tiltrådt den 1. marts 2019, kan undervisningsministeren forlænge den midlertidige bestyrelses funktionsperiode for en tidsbegrænset periode.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan herudover med virkning enten fra den 1. marts 2019 eller med virkning fra udløbet af den midlertidige bestyrelses forlængede funktionsperiode udpege en anden midlertidig bestyrelse ud fra de krav om sammensætning, som følger af § 12. Denne midlertidige bestyrelse færdiggør den forrige midlertidige bestyrelses opgaver og påbegynder den ordinære bestyrelses opgaver.

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de midlertidige bestyrelses nedsættelse og virksomhed, om kompetenceforholdet mellem de midlertidige bestyrelser og produktionsskoler, voksenuddannelsescentre m.fl., samt om de midlertidige bestyrelses virke, indtil en ordinær bestyrelse er nedsat.

Stk. 9. Undervisningsministeren kan træffe særlige foranstaltninger i tilfælde af, at de midlertidige bestyrelser ikke overholder betingelser, krav, frister m.v., som ministeren stiller i forbindelse med etableringen af institutionerne. Undervisningsministeren kan give påbud til de midlertidige bestyrelser om tilrettelæggelsen og varetagelsen af opgaverne vedrørende forberedelsen af udbuddet af forberedende grunduddannelse.

Stk. 10. Der kan ydes formændene for de midlertidige bestyrelser særskilt vederlag efter nærmere regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for offentlig innovation.

Stk. 11. Undervisningsministeren kan indhente alle nødvendige oplysninger fra de midlertidige bestyrelser, herunder ved institutionsbesøg, af betydning for oprettelsen af institutionen og for forberedelsen af udbuddet af forberedende grunduddannelse. Undervisningsministeren kan til brug for de midlertidige bestyrelses opgavevaretagelse fra de institutioner, der indgår med aktiver og passiver i de nye institutioner, jf. § 59, indhente alle nødvendige oplysninger, herunder ved institutionsbesøg, af betydning for sammenlægningen og videregive disse til de midlertidige bestyrelser. Undervisningsministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder fastsætte, i hvilket format leveringen skal ske. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Ansatte, der overføres til institutioner for forberedende grunduddannelse

§ 61. Institutioner for forberedende grunduddannelse overtager fra produktionsskoler og institutioner omfattet af lov om institutioner for almen- og tekniske uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som efter § 59 sammenlægges med eller overdrager aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser knyttet til uddannelse eller aktivitet, som forberedende grunduddannelse skal træde i stedet for, det personale, som er knyttet til sådan uddannelse eller aktivitet.

Stk. 2. De pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder anvendelse for det i stk. 1 nævnte personale.

Stk. 3. Tjenestemænd overgår til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår. Bestemmelsen i § 62 finder anvendelse for disse tjenestemænd.

§ 62. Tjenestemænd, der er ansat ved en afgivende institution, jf. § 59, overgår til ansættelse ved institutionen for forberedende grunduddannelse på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår, der er reguleret i tjenestemandsløvgivningen og i lovgivningen om kommunalreformen. Beslutning om afskedigelse af en overført tjenestemand og suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriegsmål efter tjenestemandslovens regler træffes af institutionen.

Stk. 2. Tjenestemanden har ikke krav på ventepenge, rådgigheds løn eller pension som følge af institutionens sammenlægning til en institution for forberedende grunduddan-

nelse og har pligt til at underkaste sig de forandringer i tjenesteforretningernes omfang og beskaffenhed, som følger af denne sammenlægning.

Stk. 3. Institutionen for forberedende grunduddannelse afholder lønudgifterne og indbetaler pensionsbidrag til statskassen for sådanne tjenestemænd, herunder eventuelle udgifter til ventepenge, rådighedsløn og efterindtægt af løn.

Stk. 4. Klage over en institution for forberedende grunduddannelses beslutning, jf. stk. 1, kan af vedkommende tjenestemand indbringes for undervisningsministeren, for så vidt angår klage over retlige spørgsmål. Klagen skal være indgivet inden 4 uger efter institutionens meddelelse af beslutningen. § 57 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. I tilfælde af en institutions for forberedende grunduddannelses ophør afholdes eventuelle udgifter til ventepenge eller rådighedsløn til de i stk. 1, nævnte tjenestemænd af statskassen, hvis den ophørende institution ikke har midler til at afholde udgiften.

Stk. 6. Staten afholder udgiften til pension til de i stk. 1 nævnte tjenestemænd og deres efterladte, jf. dog stk. 7 og 8.

Stk. 7. Til de i stk. 1 nævnte tjenestemænd, som afskediges på grund af arbejdsmangel eller uegnethed, afholder den enkelte institution for forberedende grunduddannelse pensionsudgiften, indtil den pensionerede bliver 63 1/2 år. Det samme gælder udgiften til førtidspension til de pågældende tjenestemænd, indtil de bliver 63 1/2 år, hvis de efter den 1. august 2019 fratræder som led i en frivillig fratrædelsesordning.

Stk. 8. For de i stk. 1 nævnte tjenestemænd indbetaler institutionerne for forberedende grunduddannelse pensionsbidrag til staten efter de for statsinstitutioner til enhver tid gældende regler.

Territoriale bestemmelser

§ 63. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Lovforslagets formål
 - 1.2. Lovforslagets baggrund
 - 1.3. Lovforslagets hovedpunkter
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Statsligt selvejende institutioner for forberedende grunduddannelse
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Institutioners oprettelse, struktur, ledelse, rådgivende organer m.v.
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2.2.1. Etablering af nye institutioner for forberedende grunduddannelse
 - 2.2.2.2. Efterfølgende oprettelse nedlægelse, sammenlægning af institutioner m.v.
 - 2.2.2.3. Institutionernes ledelse, organisering, rådgivende organer m.v.
 - 2.3. Tilskud til institutioner m.v.
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3.2.1. Generelt om tilskud og finansiering
 - 2.3.2.2. Kommunale bidrag
 - 2.3.2.3. Regnskab og revision
 - 2.3.2.4. Særlige tilskud til specialpædagogisk bistand
 - 2.3.2.5. Tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed
 - 2.4. Elevernes forsørgelse
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Tilsyn m.v.
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6. Klage og andre bestemmelser
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre, Alternativet og Enhedslisten (aftalepartierne) indgik den 13. oktober 2017 Aftale om bedre veje til uddannelse og job.

Med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job ønsker aftalepartierne, at der etableres en nyt, samlet forberedende uddannelsesstilbud til personer under 25 år, som har brug for forudgående faglig eller personlig opkvalificering for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Uddannelsesstilbuddet benævnes forberedende grunduddannelse (FGU).

Lovforslaget har sammen med tre samtidigt fremsatte lovforslag til formål at gennemføre de dele af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, hvor lovgivning vurderes at være nødvendig for at etablere den forberedende grunduddannelse.

Det drejer sig om forslag til lov om forberedende grunduddannelse, forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år) samt forslag til lov om ændring af avu-loven, lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v., lov om Danmarks Evalueringsinstitut, lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om individuel boligstøtte og forskellige andre love og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktions-skoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser (Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.).

Øvrige initiativer, der forudsætter regulering, udmøntes administrativt med hjemmel i dels hidtidige bemyndigelsesbestemmelser, dels nye bestemmelser, som er indeholdt i dette lovforslag.

1.2. Lovforslagets baggrund

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job har udspring i arbejdet i Ekspertgruppen om bedre veje til en ungdomsuddannelse, som i januar 2016 blev nedsat af regeringen, som på daværende tidspunkt bestod af Venstre. Ekspertgruppen, som fortsatte sit arbejde under den nuværende regering, skulle komme med anbefalinger til, hvordan unges veje gennem uddannelse kan målrettes, så unges behov i højere grad tilgodeses, så frafald og dobbeltuddannelse minimeres, og så de unges veje ikke forsinkes unødigt. Ekspertgruppen afgav sine anbefalinger til regeringen i februar 2017.

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at en række af de eksisterende forberedende tilbud og uddannelser omlægges og erstattes med forberedende grunduddannelse. Det drejer sig om produktionsskoletilbud, kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, som efter den politiske aftale skal integreres i forberedende grunduddannelse. Derudover drejer det sig om almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, som ligeledes ønskes integreret i forberedende grunduddannelse for de deltagere, som er i målgruppen for den nye uddannelse.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at de unge i målgruppen i dag bliver mødt af et komplekst system af forberedende tilbud, hvor snitfladerne mellem stat og kommune og mellem uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen er uoverskuelige, og hvor ingen har det fulde og klare ansvar for at sikre, at de unge kommer i gang med og gennemfører en ungdomsuddannelse eller opnår beskæftigelse med henblik på selvforsørgelse.

Det anføres på denne baggrund i den politiske aftale, at de strukturelle rammer for forberedende grunduddannelse bør indrettes efter de unge – og ikke omvendt. Adgang til gode uddannelsesmuligheder er vigtig for, at man kan bo og leve i hele Danmark. Den geografiske nærhed til uddannelsesstilbud kan betyde meget for sammenhængskraften og bosætningen i yderområderne og på øerne, mens afstand og manglende tilgængelighed kan være en barriere for, at flere unge i yderområderne og på øerne tager en uddannelse. Den geografiske nærhed til et uddannelsesstilbud er også central for regeringens målsætning om vækst og udvikling i hele Danmark.

Efter den politiske aftale skal forberedende grunduddannelse forbedre kvaliteten af et offentligt landsdækkende uddannelsesstilbud til målgruppen på en måde, som bygger videre på de nuværende tilbuds viden, erfaringer og pædagogik, ligesom ansatte, eksisterende bygninger og andre aktiver fra de nuværende institutioner, herunder særligt fra produktionsskolerne, skal udgøre grundpillen i de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Aftalepartierne er på den anførte baggrund enige om, at undervisningsministeren efter en lokal proces opretter nye institutioner for forberedende grunduddannelse som statsligt selvejende institutioner og godkender vedtægterne, herunder at der oprettes i omegnen af 90 tilhørende skoler, som organiseres i de selvejende institutioner, der antalsmæssigt skal udgøre op imod en tredjedel af det samlede antal tilhørende skoler. Det præcise antal fastlægges af undervisningsministeren på baggrund af den lokale proces, som efter den politiske aftale skal tage udgangspunkt i én tilhørende skole pr. kommune dog således at der vil kunne være flere i større kommuner og ingen i kommuner med et utilstrækkeligt elevgrundlag.

Aftalepartierne er enige om, at de nye institutioners væsentligste formål er at skabe uddannelsesforløb af høj kvalitet, der tilgodeser den enkeltes behov, herunder at tilhørende skoler er placeret i geografisk nærhed til den unge. Efter den politiske aftale skal hensynet til en bred geografisk dækning i den lokale proces dog afvejes med hensynet til opfyldelse af de krav, som skal stilles til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse. Efter den politiske aftale skal der således sikres en balance mellem nærhed og faglig stabilitet samt økonomisk bæredygtighed, hvor institutionerne i udgangspunktet skal udbyde alle tre uddannelsesspor i forberedende grunduddannelse på alle tilhørende skoler.

Aftalepartierne er enige om, at hver institution skal have et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner, inden for hvilket institutionen har udbudspligt samt pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med hjemsted i dækningsområdet, dog sådan at elever kan ønske en anden institution.

Aftalepartierne er enige om, at de lokale forslag til placering af de nye institutioner skal tage udgangspunkt i de eksisterende bygninger fra produktionsskoler og voksenuddannelsescentre. En tilhørende skole kan efter den politiske aftale omfatte flere placeringer, men for hver enkelt elev skal det klare udgangspunkt være, at al undervisning modtages på én matrikel, således at den efter en overgangsperiode opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø, hvor eleverne kan deltage i fællesaktiviteter m.v. sammen. Efter den politiske aftale skal der i særlige tilfælde, herunder for yderområder, kunne gøres undtagelser herfra.

Aftalepartierne er enige om en finansieringsmodel med centralt fastsatte takster og tilskud til institutionerne for forberedende grunduddannelse, som sikrer et ensartet tilskuds niveau på tværs af landet, svarende til, hvad der gælder for eksisterende selvejende institutioner på undervisningsområdet. Aftalepartierne er i denne henseende endvidere enige om, at kommunerne skal afholde ca. 65 pct. af de faktisk afholdte udgifter til forberedende grunduddannelse, og at staten skal afholde de resterende ca. 35 pct. Det fremgår, at den kom-

munale medfinansiering skaber et incitament til at tænke helhedsorienteret i deres ungesats i og med, at det er kommunerne, der har ansvaret både i dagtilbuddene, folkeskolen og beskæftigelsesindsatsen.

Aftalepartierne er enige om, at der tilrettelægges et proaktivt og dialogbaseret statsligt kvalitetstilsyn for forberedende grunduddannelse og for institutionerne.

Aftalepartierne er enige om, at lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (virksomhedsoverdragelsesloven) finder anvendelse. FGU-institutionerne indtræder derfor umiddelbart i de rettigheder og forpligtelser, der bestod på overtagelsestidspunktet fra de eksisterende forberedende tilbud.

Aftalepartierne er enige om, at aktiver/passiver forbundet med aktivitet til målgruppen på de eksisterende forberedende tilbud i et dækningsområde overdrages til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Aftalepartierne er enige om, at undervisningsministeren nedsætter en interimbestyrelse for hver institution med henblik på at forberede igangsættelsen af forberedende grunduddannelse.

Aftalepartierne er enige om, at der for alle elever på forberedende grunduddannelse etableres en ny type ydelse – skoleydelsen – samt forsørgertillæg som et supplement til skoleydelsen. Skoleydelsen skal efter den politiske aftale være afhængig af, om eleverne er under eller fyldt 18 år samt for de sidstnævnte, om de er hjemmeboende eller udeboende.

Aftalepartierne er endelig enige om, at det er vigtigt med et dataetisk perspektiv i relation til omfanget af de informationer, der indhentes og følger de eleverne.

1.3. Lovforslagets hovedpunkter

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job.

Lovforslaget fastlægger rammerne for de statslige selvejende institutioner, der skal varetage udbuddet af et nyt uddannelsesstilbud benævnt forberedende grunduddannelse (FGU), jf. det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse. Lovforslaget fastlægger endvidere finansieringen af institutionerne samt bestyrelsernes sammensætning, opgaver og ansvar.

Lovforslagets hovedformål er at skabe et fleksibelt, sammenhængende og lokalt forankret udbud af forberedende grunduddannelse og dermed skabe bedre rammer for og

nærhed til et landsdækkende uddannelsesstilbud, der favner hele målgruppen.

Lovforslaget sigter således på at skabe bedre sammenhæng i uddannelsesstilbuddet til målgruppen på det forberedende område, herunder ensartede rammevilkår. Derfor etableres helt nye institutioner, som efter lovforslaget skal udbyde og varetage forberedende grunduddannelse. Målet er at sikre fagligt og økonomisk bæredygtige institutioner samt et landsdækkende udbud af forberedende grunduddannelse med nærhed til de eleverne.

Lovforslaget tilsigter via en finansieringsmodel med centralt fastsatte takster og tilskud til de foreslåede institutioner og tilhørende skoler for forberedende grunduddannelse at sikre et ensartet tilskudsniveau på tværs af landet. Det er hensigten, at den foreslåede tilskudsmodel indarbejdes på finansloven, og at de konkrete tilskudssatser fastsættes på de årlige finanslove.

Med lovforslaget lægges der videre op til, som forudsat i den politiske aftale, at indføre en aktivitetsbestemt kommunal bidragspligt til staten. Det foreslås, at størrelsen af kommunernes bidrag til staten fastsættes på de årlige finanslove, for aktiviteten i det finansår, som finansloven vedrører, således at kommunernes bidrag vil ligge på ca. 65 pct. af de faktiske afholdte udgifter til forberedende grunduddannelse, mens staten afholder de resterende ca. 35 pct.

Lovforslaget bygger på den selvejemodel, som har været anvendt på undervisningsområdet i en længere årrække, og som er baseret på decentralt ansvar og på at fremme og understøtte det personlige og faglige engagement og medansvar på uddannelsesinstitutionerne.

Det er hensigten, at det selvejebaserede styringssystem skal sikre, at de politisk fastlagte mål for forberedende grunduddannelse opfyldes, samt at uddannelsens kvalitet fastholdes og udvikles. De foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse har en central rolle i indfrielsen af disse mål.

Lovforslaget tilsigter i denne henseende på den ene side at opstille mål og rammebetingelser for den lokale styring af institutionerne og på den anden side blandt andet via et statsligt tilsyn med institutionerne at følge op på institutionernes opfyldelse af de fastsatte mål og krav.

Styring af de foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse sker ved at fastlægge faglige mål og krav til uddannelsernes indhold og kvalitet og ved at sikre gode rammer for institutionernes virksomhed, herunder for bestyrelsernes arbejde, institutionernes ledelse og opgavevaretagelsen i øvrigt og sørge for en hensigtsmæssig infrastruktur

af fagligt og økonomisk bæredygtige institutioner med et udbud af forberedende undervisningstilbud, som imødekommer landsdækkende, regionale og lokale behov.

Styringssystemet skal herudover opfylde en række grundlæggende krav til offentlig forvaltning og myndighedsudøvelse, som sikrer regeloverholdelse, retssikkerhed, forsvarlig forvaltning af offentlige midler samt effektiv økonomisk og administrativ drift.

Bestyrelserne for de selvejende institutioner vil efter lovforslaget have ansvaret for den overordnede ledelse af institutionernes drift og virksomhed. Dette ansvar omfatter såvel institutionernes virke i henhold til det vedtægtsbestemte formål som institutionernes økonomi og administration. Bestyrelserne har efter det foreslåede tillige ansvaret for at sikre, at institutionernes drift og virksomhed udøves i overensstemmelse med gældende ret.

Det vil efter lovforslaget samtidig være en hovedopgave for bestyrelserne at sikre optimale rammer for undervisningsaktiviteter af høj kvalitet ved blandt andet at have kvalificerede lærerkræfter, gode fysiske rammer og et økonomisk råderum, der giver de fornødne handlemuligheder i forhold til prioriteringen af den samlede ressourceanvendelse.

Udover bestemmelser om styring, finansiering m.v., tilsyn og bestyrelsesansvar og -opgaver indeholder lovforslaget bl.a. bestemmelser om oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v. af institutioner og tilhørende skoler, institutionsvedtægternes indhold, institutionens interne rådgivende organer, elevernes forsørgelsesgrundlag, institutionsregnskaber og revision heraf, kapacitetsstyring og administrative samarbejder.

Det bemærkes i øvrigt overordnet, at den behandling af personoplysninger, som efter lovforslaget vil være nødvendig i relation til den foreslåede forberedende grunduddannelse, i alle henseender, vil ske i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udvikling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) og den kommende databeskyttelseslov samt god databehandlingskik, herunder kravet om, at data skal være relevante og begrænsede til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, der behandles, og ikke opbevares længere end strengt nødvendigt. Personoplysninger vil således blive behandlet på en måde, der sikrer dels tilstrækkelig sikkerhed og fortrolighed, dels at de registrerede har ret til at få berigtiget og slettet oplysninger om sig selv i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og den kommende databeskyttelseslov regler herom, og endelig at behandlingen af persondata kun sker hvor og så længe behandling af

persondata er relevant og nødvendig for opgaven. Data vil efter lovforslaget ikke kunne overføres fra institution til institution i forbindelse med skift i forløb, uden at den registrerede er orienteret og meddeler samtykke hertil. Når den registrerede fylder 30 år, vil data i Ungedatabasen automatisk enten blive slettet og/eller anonymiseret. Data vil fortsat kunne anvendes til videnskabeligt og statistisk brug og arkivformål.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Statsligt selvejende institutioner for forberedende grunduddannelse

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at en række eksisterende forberedende tilbud og uddannelser omlægges og erstattes med forberedende grunduddannelse. Det drejer sig om produktionsskoletilbud, kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, som efter den politiske aftale nedlægges og erstattes af den nye uddannelse. Derudover drejer det sig om almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, som for målgruppen erstattes af den nye uddannelse, men i øvrigt opretholdes for øvrige målgrupper.

De nævnte eksisterende uddannelsesstilbud udbydes bl.a. af selvejende institutioner, som reguleres af institutionslove, der fastlægger rammerne for den interne såvel som den statslige styring af institutionernes økonomiske og administrative forhold.

Institutioner, som udbyder almen voksenuddannelse, jf. lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 926 af 3. juli 2017, samt forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 96 af 26. januar 2017, hvilket vil sige voksenuddannelsescentre (VUC), er i institutionsmæssig henseende reguleret i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr.

Institutioner, som udbyder produktionsskoletilbud, hvilket primært vil sige produktionsskoler, er i institutionsmæssig henseende reguleret i lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 97 af 26. januar 2017. Lov om produktionsskoler er således ud over at være en indholdslov i henseende til uddannelsens indhold, mål m.v. også en institutionslov.

Uddannelsesstilbuddene kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelse har ikke en særskilt institutionel forankring og dermed heller ikke egne institutionslove. Kombineret ungdomsuddannelse udbydes af flere skoler og institutioner i et samarbejde, herunder bl.a. VUC og produktionsskoler, idet en af skolerne i samarbejdet er såkaldt tovholder med et overordnet ansvar for at tilrettelægge elevens uddannelsesforløb. Erhvervsgrunduddannelse er en kommunalt forankret uddannelse, som bliver til i et samspil mellem kommuner, forskellige uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Kommunerne kan efter nærmere aftale overlade tilrettelæggelsen af en erhvervsgrunduddannelse til en erhvervsskole eller produktionsskole.

På den anførte baggrund vil der ikke, med mindre særlige forhold gør sig gældende, blive henvist til disse uddannelses typer i beskrivelsen af, hvad der efter eksisterende regler institutionsmæssigt gælder for de eksisterende forberedende tilbud og uddannelser, som foreslås omlagt og erstattet med forberedende grunduddannelse. Beskrivelsen af gældende institutionsret vil således være baseret på lov om produktions skoler samt lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

De to eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelses tilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder begge bestemmelser om institutionernes styrelse, herunder i form af regulering i en institutionsvedtægt, hvortil der gælder en række krav.

De nærmere bestemmelser herom fremgår af kapitel 2 om godkendelse, drift og tilsyn i lov om produktionsskoler samt af kapitel 1 og 2 om lovens anvendelsesområder henholdsvis institutionernes oprettelse og nedlæggelse i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Produktionsskoler etableres som selvejende institutioner med vedtægter, der godkendes af en eller flere kommunalbestyrelser, mens institutioner efter lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. oprettes og godkendes af undervisningsministeren som selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, hvis styrelse reguleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter, og som godkendes af undervisningsministeren.

De eksisterende institutionslove giver endvidere institutionerne mulighed for at varetage administrative opgaver for andre uddannelsesinstitutioner efter nærmere aftale herom. De nærmere bestemmelser herom fremgår af § 2 a og § 20 i lov om produktionsskoler samt af §§ 13-15 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

2.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at den foreslåede forberedende grunduddannelse skal udbydes af institutioner for forberedende grunduddannelse og de tilhørende skoler, som organiseres i statsligt selvejende institutioner.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at det under hensyn til at sikre fleksibilitet og lokale løsninger bliver muligt for institutionen at varetage undervisning for andre lignende uddannelser.

Det foreslås på denne baggrund, at lov om institutioner for forberedende grunduddannelse omfatter institutioner og tilhørende skoler (undervisningssteder) for forberedende grunduddannelse, der af undervisningsministeren godkendes til at udbyde og varetage forberedende grunduddannelse som selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Det foreslås endvidere, at institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, hvortil der vil gælde en række krav baseret på en standardvedtægt, jf. nedenfor.

Det foreslås endelig, at institutionerne efter nærmere aftale skal kunne varetage administrative opgaver for andre institutioner for forberedende grunduddannelse samt en række andre selvejende institutioner.

Lovforslaget bygger på den selvejemodel, som har været anvendt på undervisningsområdet i en længere årrække, og som er baseret på decentralt ansvar og på at fremme og understøtte engagement og medansvar på uddannelsesinstitutionerne.

Det er hensigten, at det selvejebaserede styringssystem skal sikre, dels at de politisk fastlagte mål for forberedende grunduddannelse opfyldes, dels at uddannelsens kvalitet fastholdes og udvikles. De foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse har en central rolle i indfrielsen af disse mål.

Styringen af de foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse sker såvel gennem fastlæggelse af faglige mål og krav til uddannelsernes indhold og kvalitet som ved at sikre gode rammer for institutionernes virksomhed, herunder for bestyrelsernes arbejde, institutionernes ledelse og opgavevaretagelsen i øvrigt og ved at sørge for en hensigtsmæssig infrastruktur af fagligt og økonomisk bæredygtige institutioner med et udbud af forberedende undervisningstilbud, som imødekommer landsdækkende, regionale og lokale behov.

Efter lovforslaget vil institutionens vedtægt, som godkendes af undervisningsministeren, være det grundlæggende styringsredskab for institutionens bestyrelse og danne grundlag for organiseringen af institutionen.

Der lægges op til, at undervisningsministeren udarbejder en standardvedtægt. Udgangspunktet for udarbejdelsen af standardvedtægten vil være, at den skal indeholde en regulering af de forhold, som det efter loven er nødvendigt at fastlægge fælles regler for, mens den enkelte institution i øvrigt vil have frihed til at fastsætte sin organisering m.v. i vedtægten. Standardvedtægten vil i hovedtræk indeholde krav om, at der fastsættes bestemmelser om navn, hjemsted, formål og placering af tilhørende skoler (undervisningssteder), at der fastsættes bestemmelser om bestyrelsens sammensætning samt at der fastsættes bestemmelser om bestyrelsens opgaver. Herudover er det hensigten, at standardvedtægten vil indeholde bestemmelser om bestyrelsens ansvar, bestyrelsens funktionsperiode m.v., interne rådgivende organer på institutionen, tegningsret, regnskab og revision, formueopgørelse ved institutionens ophør og krav til kvalificeret flertal fx ved forslag om nedlæggelse.

Efter det foreslåede vil institutionerne være uafhængige og virke inden for den offentlige forvaltning. Forvaltningsloven, offentlighedsloven, ombudsmandsloven m.v. vil med det foreslåede finde anvendelse på institutionernes virke.

Den foreslåede mulighed, hvorefter institutionerne kan organisere sig i fælles samarbejder med andre selvejende uddannelsesinstitutioner vedrører løsningen af administrative opgaver, der ikke vil blive omfattet af fælles offentlige løsninger, jf. lovforslagets § 53, og tilsigter at realisere synergi- og samdriftsfordele, styrke det faglige miljø om opgaveløsningen og medvirke til professionalisering af kompetencer. Det foreslåede vil samtidig indebære, at institutionen efter aftale vil kunne varetage undervisning for de i øvrigt omfattede institutioner med henblik på at sikre, at andre uddannelses tilbud kan opretholdes i et område, herunder at sådanne aftaler med andre institutioner i særlige tilfælde omfatte lån af lærere og lokaler. Det vil være en forudsætning, at sådanne aftaler alene har et omfang, som indebærer, at undervisningen på de tre uddannelsesspor på forberedende grunduddannelse reelt forbliver på institutionens tilhørende skoler, og at der fortsat findes et inkluderende læringsmiljø herpå.

Der henvises til lovforslagets §§ 1-3 og bemærkningerne hertil.

2.2. Institutioners oprettelse, struktur, ledelse, rådgivende organer m.v.

2.2.1. Gældende ret

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelses tilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v.

De nærmere bestemmelser herom fremgår af kapitel 2 om godkendelse, drift og tilsyn i lov om produktionsskoler samt af kapitel 2 om institutionernes oprettelse og nedlæggelse i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det fremgår af lov om produktionsskoler, at disse etableres på baggrund af en vedtægt, der godkendes af en eller flere kommunalbestyrelser. Efter lov om produktionsskoler kan godkendelsen af en produktionsskoles vedtægter tilbagekaldes, såfremt der ikke længere er behov for skolen, ligesom det fremgår, at vedtægterne skal indeholde bestemmelser om, hvad der skal foretages ved skolens ophør, herunder at eventuelle overskydende midler skal anvendes til beslægtede formål efter kommunalbestyrelsens godkendelse. Lov om produktionsskoler indeholder ikke specifikke bestemmelser om kompetencen i forhold til sammenlægning af skoler.

Af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at det er undervisningsministeren, som opretter nye institutioner samt nedlægger eksisterende institutioner ud fra en behovsvurdering. Med hensyn til sammenlægning kan undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere af de omfattede institutioner godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Undervisningsministeren beslutter endvidere, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

2.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Etablering af nye institutioner for forberedende grunduddannelse

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at undervisningsministeren efter en lokal proces opretter de nye institutioner, herunder at der skal oprettes i omegnen af 90 tilhørende skoler (undervisningssteder), som organiseres i institutioner, der antalsmæssigt skal udgøre op imod en tredjedel af det samlede antal tilhørende skoler. Aftalen indeholder samtidig en forventning om, at den lokale proces tager udgangspunkt i én tilhørende skole pr. kommune, dog således at der vil kunne være flere i større

kommuner og ingen i kommuner med et utilstrækkeligt elevgrundlag.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at virksomhedsoverdragelsesloven skal sættes i kraft for de ansatte på de eksisterende institutioner, som skal afgive opgaver til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Efter lovforslaget er det hensigten, at forankringen af den lokale proces skal sikres ved, at kommunerne inddrager de eksisterende institutioner for det forberedende område samt institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser og stiller konkrete forslag vedrørende dækningsområder for de nye institutioner og tilhørende skoler, deres antal og placering. Det er i denne henseende hensigten, at kommunerne kan komme med forslag til dækningsområder, antal institutioner og tilhørende skoler samt placering heraf.

Det foreslås samtidig, at undervisningsministeren derefter opretter institutioner for forberedende grunduddannelse på baggrund af de indkomne forslag. Det bemærkes i denne henseende, at det er intentionen, at produktionsskolerne nedlægges, og at der både herfra og fra institutioner omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. overdrages passiver, aktiver, rettigheder og forpligtelser i et nærmere bestemt omfang på baggrund af aktiviteten, der fremadrettet varetages af de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det er centralt for elevernes mulighed for at påbegynde og gennemføre forberedende grunduddannelse, at institutionerne og de tilhørende skoler er placeret geografisk tæt på eleven. Den foreslåede beslutningstagen om fokus på en lokal proces med forslag til placering af institutioner og tilhørende skoler tilsigter derfor at sikre en geografisk dækning af institutioner og tilhørende skoler, som i udgangspunktet ikke vil være ringere end dækningen af de eksisterende produktionsskoletilbud under hensyn til bl.a. de lokale transportforhold og den konkrete afstand mellem bopæl og undervisningssted.

Det er dog samtidig hensigten, at hensynet til en bred geografisk dækning vil skulle afvejes over for hensynet til opfyldelse af de krav, som stilles til de nye institutioner og tilhørende skoler for forberedende grunduddannelse. Det vurderes vigtigt at sikre, at institutionerne hverken får for få elever til at kunne sikre fleksibilitet i uddannelsen og et fagligt bæredygtigt niveau eller for mange elever til, at målgruppen føler sig trygge. Ideelt set skal de lokale forslag således tilstræbe en balance mellem nærhed på den ene side og på den anden side faglig stabilitet og økonomisk bæredygtighed, som bl.a. tager højde for, at de tilhørende skoler i udgangspunktet skal indeholde alle tre undervisningsspor på forberedende grunduddannelse, og at der skal være et til-

strækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på uddannelsens forskellige undervisningsniveauer.

Efter lovforslaget vil der blive lagt vægt på, at de lokale forslag til placering af institutioner og tilhørende skoler tager udgangspunkt i de eksisterende bygninger fra produktionsskoler, VUC m.fl. Det klare udgangspunkt skal være, at hver enkelt elev kan modtage al undervisning på ét undervisningssted.

Det er hensigten, at et en tilhørende skole efter en overgangsperiode på fire år skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø, hvor eleverne kan deltage i fællesaktiviteter m.v. sammen. Af hensyn til både skolemiljøet og en samling af uddannelseselementer på hver tilhørende skole skal der efter overgangsperioden således være en passende afstand herimellem.

Efter lovforslaget vil der blive lagt vægt på, at de lokale forslag til placering af institutioner og tilhørende skoler tager udgangspunkt i, at det bliver muligt for eleverne fra de forskellige undervisningssteder at deltage i fx fællesaktiviteter for hele institutionen, og at en elev ikke får meget længere til sit undervisningssted ved et evt. skifte af uddannelsesspor inden for forberedende grunduddannelse. Der er dog ikke med det foreslåede indlagt et specifikt afstandskriterium.

Undervisningsministeren vil efter lovforslaget i særlige tilfælde, herunder for yderområder, have mulighed for at godkende institutioner og skoler, som ikke imødekommer de nævnte forudsætninger, hvis det godtgøres, at institutionen vil udgøre et samlet og bæredygtigt fagligt miljø med de nødvendige muligheder for, at eleverne kan skifte uddannelsesspor inden for forberedende grunduddannelse m.v.

Det er hensigten, at hver institution tildeles et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner. Efter lovforslaget vil institutionen have en udbudspflicht i sit dækningsområde samt pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med bopæl i dækningsområdet, idet elever dog vil kunne ønske en anden institution.

Det er hensigten, at antallet og størrelsen af institutioner skal muliggøre en effektiv drift, en faglig bredde, økonomisk bæredygtighed og samtidig et dækningsområde med et rimeligt antal kommuner, hvorfra der kan henvises elever.

Det foreslås i overensstemmelse med den politiske aftale, at de pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (virksomhedsoverdragelsesloven) skal finde tilsvarende anvendelse for de ansatte på de eksisterende institutioner, som skal virksomhedsoverdrages til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse. Det foreslåede vil indebære, at de nye institutioner

for forberedende grunduddannelse skal tilbyde lærere, som kommer fra de afgivende institutioner, ansættelse.

Der foreslås endvidere i regi af det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.) etableret overgangsordninger for påbegyndte forløb, således at de nye institutioner for forberedende grunduddannelse i et vist omfang skal tilbyde elever, der er i gang med et forløb på en afgivende institution, at de kan færdiggøre deres uddannelse hos dem.

Det bemærkes afslutningsvis, at der i overensstemmelse med den politiske aftale i nødvendigt omfang er udpeget en opmand, som kan bidrage til den lokale proces. Opmanden vil kunne inddrages i den lokale proces efter anmodning fra kommunerne. Opmanden vil i givet fald afrapportere om sin inddragelse til undervisningsministeren.

Der henvises til lovforslagets §§ 58-62 og bemærkningerne hertil.

2.2.2.2. Efterfølgende oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning af institutioner m.v.

Det følger af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at undervisningsministeren også efter den under afsnit 2.2.2.1 omtalte lokale proces med den første etablering af de nye institutioner for forberedende grunduddannelse skal kunne oprette, nedlægge og sammenlægge institutioner for forberedende grunduddannelse og tilhørende skoler, herunder ved at godkende institutionernes vedtægter.

Der lægges på den anførte baggrund med lovforslaget op til at medtage bestemmelser om oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning af institutioner og skoler m.v. svarende til de tilsvarende bestemmelser herom i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslåede vil grundlæggende indebære, at undervisningsministeren vil kunne oprette nye statslige selvejende institutioner for forberedende grunduddannelse, herunder tilhørende skoler, hvis disse indgår som et hensigtsmæssigt led i opfyldelsen af konstaterede eller forventede behov. Det foreslåede medfører endvidere, at det er ministeren, der fastsætter den nye institutions vedtægt samt godkender senere ændringer heraf.

Dernæst indebærer det foreslåede, at undervisningsministeren vil kunne nedlægge en institution eller tilhørende skole, hvis der ikke længere er behov for den, fx som følge af en nedgang i aktivitet eller ændringer i demografi, eller hvis institutionen på grund af sine økonomiske forhold skønnes uegnet til at fortsætte.

Herudover indeholder det foreslåede bl.a. bestemmelser om en institutions formue ved ophør, spaltning af institutioner eller sammenlægning med andre uddannelsesinstitutioner til én samlet institution samt bestemmelser om at der ved sammenlægning eller spaltning ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder, og at sammenlægning og spaltning efter kan gennemføres uden eventuelle kreditorers samtykke.

Der henvises til lovforslagets §§ 4-10 og bemærkningerne hertil.

2.2.2.3. Institutionernes ledelse, organisering, rådgivende organer m.v.

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at der for hver institution for forberedende grunduddannelse skal være én bestyrelse og én øverste leder. Det fremgår samtidig af aftalen, at der skal være en pædagogisk ledelse på alle tilhørende skoler. Det fremgår derudover, at det er institutionen og ikke skolerne, som ansætter medarbejderne.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at bestyrelsen kan beslutte at yde vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret, efter tilsvarende regler og niveauer, som i dag gælder for bestyrelser på voksenuddannelsescentre.

Det fremgår derudover af den politiske aftale, at eleverne på forberedende grunduddannelse har ret til at få indflydelse på deres uddannelse og deres skole gennem et elevråd, som skal virke på demokratisk vis.

På den anførte baggrund tilsigtes det med lovforslaget at sikre, at institutioner for forberedende grunduddannelse får professionelle bestyrelser, hvis medlemmer har tilknytning til den enkelte institutions lokale område.

De udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal samlet set have kvalifikationer, der kan bidrage til at fremme den enkelte institutions aktuelle og fremadrettede virkefelt, herunder en grundlæggende indsigt i regnskab og økonomi og erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært beskæftigelse samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

Det foreslås, at den enkelte institutions bestyrelse skal bestå af 7-11 medlemmer, som udpeges af kommunerne i institutionens dækningsområder, arbejdsmarkedsorganisationer og erhvervsskolesektoren. Hertil foreslås, at der af og blandt institutionens medarbejdere udpeges medlemmer til bestyrelsen efter nærmere regler, samt at elevrådet på institutionen kan udpege en tilforordnet, i det omfang et elevråd er etableret.

Det foreslås, at funktionsperioden for bestyrelsen er fire år og normalt følger valgperioden for kommuner.

Efter det foreslåede vil bestyrelsen have den overordnede ledelse af institutionen. Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke ansætter og afskediger institutionens ledere og godkender ansættelse og afskedigelse af institutionens øvrige personale.

Efter lovforslaget er bestyrelsen ansvarlig over for undervisningsministeren for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud. Dertil foreslås bestemmelser, hvorefter undervisningsministeren kan træffe foranstaltninger, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren, eller hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare.

Efter lovforslaget vil institutionens leder have den daglige ledelse af institutionen og være ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse. Der lægges endvidere i overensstemmelse med den politiske aftale op til, at bestyrelsen kan beslutte at yde vederlag til medlemmerne af bestyrelsen. Det forudsættes med det foreslåede, at den daglige ledelse varetages af lederen inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat.

Der lægges derudover op til, at der på institutioner for forbedrende grunduddannelse kan etableres et elevråd.

Den foreslåede ledelsesstruktur på forbedrende grunduddannelse tilsigter at understøtte visionen og strategien med de nye institutioner for forbedrende grunduddannelse samt afspejle institutionens særlige kendetegn og institutionens behov.

Institutionerne skal efter det foreslåede have en decentral struktur med flere skoler (undervisningssteder) og skal samtidig sikre en overordnet strategisk udvikling baseret på de uddannelsespolitiske målsætninger, herunder i forhold til lokale erhvervsliv og arbejdsmarked. Dette forudsætter en enstrengt ledelsesstruktur med ét bestyrelsesniveau, som kan stå for og varetage en effektiv og professionel ledelse.

Ledelsen skal med det foreslåede skabe åbenhed og gennemsigtighed og sikre, at strategi og politiske visioner for forbedrende grunduddannelse implementeres. Bestyrelsesmedlemmerne, herunder navnlig de udefrakommende, skal derfor efter det foreslåede kunne bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for de forbedrende tilbud. Det indebærer bl.a., at bestyrelsens tilrettelæggelse af institutionens organisation skal ske under hensyntagen til at sikre den lokale dækning af uddannelsen, overgang til ungdomsuddannelser og beskæftigelse for her-

ved at bidrage til den lokale vækst og udvikling af erhverv og professioner, herunder i landdistrikter og yderområder, samt bidrage til opfyldelse af aftalens uddannelsesmålsætninger.

Det vurderes hensigtsmæssigt at sikre bestyrelserne vide rammer til at opfylde de omtalte forpligtelser, herunder at give dem mulighed for at afstemme den enkelte institutions organisation efter dens særlige behov i det lokalområde, hvor den hører hjemme. I lovforslaget begrænser de generelle og formelle krav til en institutions organisering sig derfor til bestemmelser om organisering i skoler (udbudssteder), bestyrelsens overordnede sammensætning og udpegning og om ledelsen på institutionen.

Hovedparten af de interne institutionelle forhold på den enkelte institution tilsigtes således med det foreslåede at skulle tilgodeses gennem udformningen af institutionens vedtægt samt en forretningsorden for bestyrelsens virke.

Der henvises til lovforslagets §§ 11-25 og bemærkningerne hertil.

2.3. Tilskud til institutioner m.v.

2.3.1. Gældende ret

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås nedlagt eller omlagt i medfør af etableringen af forbedrende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om statslige tilskud til institutionerne drift m.v. De nærmere bestemmelser herom fremgår af kapitel 3 i lov om produktionsskoler samt af kapitel 5 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er taxametersystemet den bærende bevillingsmodel til fordeling af statslige tilskud, idet taxameterstyringen dog er suppleret med en række andre styringsredskaber i form af grundtilskud, målrettede forsøgs- og udviklingsmidler, flerårsaftalemødelser etc.

Taxameterstyring indebærer grundlæggende, at der inden for statens samlede økonomiske ramme til uddannelsesformål, der er bestemt af en række overordnede udgiftspolitiske prioriteringer, fordeles aktivitetsafhængige bevillinger til de enkelte uddannelsesinstitutioner. Bevillingerne ydes som bloktilskud, som institutionerne frit kan disponere over inden for rammerne af gældende bevillingsforudsætninger, herunder de flerårige investeringsrammer, og dispositionsregler og i overensstemmelse med de formål, som er fastsat for de enkelte uddannelser og institutioner. De statslige tilskud ydes i henhold til takster, som fastsættes på de årlige finanslove. Hertil kommer, at kommunerne kan yde tilskud

til institutionerne til anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning, men ikke til driftsudgifter eller lån til drifts- og anlægsudgifter.

Efter lov om produktionsskoler anvendes en bevillings- og finansieringsmodel, som er baseret på, at produktionsskolerne fra kommunalbestyrelsen skal modtage et årligt beløb i grundtilskud, hvis størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Derudover yder staten taxametertilskud til drift og undervisningsudgifter samt et tillægstaxameter til forskellige aktiviteter. Statens tilskud hertil ydes på baggrund af den faktisk afholdte aktivitet. Staten yder endvidere et aktivitetsbestemt bygningstaxameter, ligesom staten finansierer skoleydelse til produktionsskoledeltagere, der er berettigede hertil, baseret på skolernes faktisk afholdte udgifter hertil. Endelige modtager produktionsskolerne fra staten et igangsættelsestilskud, der skal sikre bedre udslusning af eleverne til de øvrige uddannelsessektorer og til erhvervslivet. Igangsættelsestilskuddet ydes dels som et fast grundbeløb pr. skole, dels som et aktivitetsbestemt beløb på baggrund af aktiviteten i tilskudsgrundlagsåret.

§§ 13 og 13 a i lov om produktionsskoler indeholder bestemmelser om kommunale bidrag i relation til produktionsskolernes aktivitet. Det fremgår, at den enkelte tilskudsudløsende deltagers hjemstedskommune betaler bidrag til staten pr. årselev med et beløb, hvis størrelse fastsættes på de årlige finanslove, for aktiviteten i det finansår, som finansloven vedrører. Ved hjemstedskommune forstås den kommune, i hvilken deltageren ifølge CPR havde bopæl den 5. september i kalenderåret forud for det finansår, hvor aktiviteten afholdes. Bestemmelserne indeholder endvidere retningslinjer for opgørelse, beregning, indberetning af årselever og af de kommunale bidrag samt regler om mellemkommunal refusion i tilfælde, hvor en deltager indgår i folketallet i en anden kommune på afregningstidspunktet. Bidraget kompenseres kommunerne for ved bloktilskudsberegningen.

Lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder ikke bestemmelser om kommunale bidrag.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås nedlagt eller omlagt i medfør af etablering af forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om regnskab og revision. De nærmere bestemmelser herom fremgår af § 15 i lov om produktionsskoler samt af §§ 42 og 43 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. I begge henseender fastlægges bestemmelserne regnskabsåret til kalenderåret og indeholder nærmere krav om udarbejdelse af årsregnskab og procedurer herfor, om inddragelse af institu-

tionens bestyrelse og institutionens leder samt om revisionspligt- og procedurer.

§§ 44 og 44 a i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder bestemmelser om tilskud til specialpædagogisk bistand, hvorefter undervisningsministeren i en række tilfælde kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand, herunder fastsætte regler om administration og procedurer i relation til disse tilskud.

Lov om produktionsskoler indeholder ikke bestemmelser om tilskud til specialpædagogisk bistand.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås nedlagt eller omlagt i medfør af etablering af forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejder (forsøgsbestemmelser). Efter § 21 i lov om produktionsskoler kan undervisningsministeren yde tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejder samt til konsulentvirksomhed samt fastsætte nærmere regler herom, herunder om regnskab og revision. Efter § 31 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. kan undervisningsministeren yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed eller til andre særlige formål samt til iværksættelse af nye uddannelser ved institutionerne.

§ 10 i lov om produktionsskoler indholder bestemmelser om tilskud til udslusning af deltagere, som går videre i kompetencegivende uddannelse eller lønnet erhvervsarbejde.

2.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3.2.1. Generelt om tilskud og finansiering

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at finansieringsmodellen for forberedende grunduddannelse skal være baseret på centralt fastsatte takster og tilskud til institutionerne med sigte på at sikre et ensartet tilskudsniveau på tværs af landet.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at der ydes ét fast grundtilskud pr. institution samt grundtilskud til de tilhørende skoler. Det fremgår samtidig, at grundtilskuddene samlet set forventes at udgøre ca. 15 pct. af institutionernes samlede tilskud. Taksten fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår derudover af den politiske aftale, at der skal indføres et udslusningstaxameter til at belønne institutionerne i forhold til at få de unge videre i ungdomsuddannelse eller beskæftigelse.

Der lægges på den anførte baggrund med lovforslaget op til, at bestemmelserne om tilskud til institutioner og tilhørende skoler for forberedende grunduddannelse altovervejende kommer til at svare til de gældende regler i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den generelle målsætning om effektiv institutionsdrift tilsigtes således også i regi af de nye institutioner for forberedende grunduddannelse primært understøttet af taxametersystemet. Der vil herved være et samspil med selvejet og bloktilskudsprincippet, som giver institutionerne økonomisk dispositionsfrihed og et selvstændigt økonomisk ansvar og dermed skaber incitament for institutionerne til at anvende ressourcerne optimalt. Som nævnt udgør taxametersystemet et afgørende element i den decentralisering af beslutningskompetence til de enkelte uddannelsesinstitutioner, som er intentionen bag indførelsen af selvejet.

Den konkrete finansieringsmodel vil i overensstemmelse med den politiske aftale blive udformet således, at den gennem kombinationen af institutionstilskud (grundtilskud) og elevtalsafhængige taxametertilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter, lokaleforsyningsudgifter og administrative fællesudgifter er mulighed for, at give institutionerne en økonomi, der sikrer et passende bredt fagligt udbud i overensstemmelse med de uddannelsesmæssige intentioner og målsætninger.

Der foreslås i overensstemmelse med den politiske aftale fastsat et udslusningstaxameter, der skal sikre bedre udslusning af eleverne til de øvrige uddannelsessektorer og til arbejdsmarkedet.

Det vil blive overvejet, om og i hvilket omfang der vil være behov for, at der på de nye institutioner etableres følgegrupper eller lignende, som sammen med Undervisningsministeriet kan drøfte datagrundlag, særlige problemstillinger og forslag til aktivitetsopgørelser samt analyser af de økonomiske konsekvenser af omlægningerne på de enkelte institutioner med tilhørende overgangsordninger, som kan sikre en hensigtsmæssig udligning i overgangsperioden.

Den enkelte institutions bestyrelse vil over for undervisningsministeren få ansvaret for at sikre, at vilkår for udmeldte tilskud overholdes og for at varetage den almindelige drift.

Efter forslaget vil institutionerne endvidere have mulighed for at skabe indtægter fra salg af varer og tjenesteydelser, som eleverne har produceret, på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence, ligesom institutionen vil kunne udbyde undervisning og anden aktivitet, som ligger i naturlig forlængelse af deres virksomhed, som indtægtsdæk-

ket virksomhed. Dette svarer til, hvad der gælder for produktionsskolerne i dag. Institutionerne vil i den forbindelse være omfattet af regler i budgetvejledningen m.v.

Der henvises til lovforslagets §§ 26-37 samt bemærkningerne hertil.

2.3.2.2. Kommunale bidrag

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at kommunerne skal yde bidrag til staten, herunder at den samlede finansiering indebærer, at kommunerne afholder ca. 65 pct. af de faktisk afholdte udgifter til forberedende grunduddannelse, mens staten afholder de resterende ca. 35 pct.

Der lægges på den anførte baggrund i lovforslaget op til at medtage bestemmelser svarende til § 13 og § 13 a i lov om produktionsskoler om kommunale bidrag i relation til produktionsskolernes aktivitet, herunder definitionerne af deltagerens hjemstedskommune og afregningsdag, bestemmelser om opgørelse, beregning, indberetning af bidrag samt om mellemkommunal refusion. Det kommunale bidrag foreslås fastsat på finansloven.

Det vurderes, at en kommunal finansiering på ca. 65 pct. vil give kommunerne et entydigt incitament til at tænke helhedsorienteret i deres indsats i og med, at det er kommunerne, der dermed vil have ansvaret i relation til både dagtilbud, folkeskole, foreberedende tilbud og beskæftigelsesindsats. Et kommunalt ansvar vil sikre, at de unge får det bedst mulige forløb og en understøttende indsats, der gør, at den enkelte unge får en ungdomsuddannelse eller kommer i beskæftigelse og dermed i sidste ende bliver selvforsørgende.

Bidraget bør ligge på et niveau, der vil give kommunerne et incitament til at benytte forberedende grunduddannelse til den gruppe af unge uden ungdomsuddannelse, som vurderes at ville have gavn af et forløb på forberedende grunduddannelse. Forberedende grunduddannelses rolle må ses i et uddannelses- og beskæftigelsesrettet perspektiv, hvor skolerne fungerer som brobygning mellem grundskolen og det formelt kompetencegivende uddannelsessystem, herunder særligt erhvervsuddannelserne samt det ufaglærte arbejdsmarked.

Det foreslås som nævnt, at bidraget, på samme måde som efter de gældende bestemmelser i lov om produktionsskoler, udredes af de enkelte elevs hjemstedskommuner, dog med den anførte mulighed for mellemkommunal refusion i visse tilfælde. Herved sikres det, at kommuner, der har været særligt aktive i forhold til etableringen af institutioner for forberedende grunduddannelse, ikke kommer til at bære en uforholdsmæssig stor andel af bidragsbetalingen.

Kommunerne forudsættes som hidtil kompenseret for bidraget ved bloktilskudsberegningen.

Der henvises til lovforslagets §§ 42-44 og bemærkningerne hertil.

2.3.2.3. Regnskab og revision

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at der for hver institution for forberedende grunduddannelse skal være ét regnskab og ét budget.

Det foreslås på den anførte baggrund at der i lovforslaget medtages bestemmelser om regnskab og revision svarende til de eksisterende bestemmelser lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Efter det foreslåede fastlægges regnskabsåret til kalenderåret, og bestemmelserne indeholder nærmere krav om udarbejdelse af årsregnskab og procedurer herfor, om inddragelse af institutionens bestyrelse og institutionens leder samt om revisionspligt- og procedurer.

Der henvises til lovforslagets §§ 38-39 samt bemærkningerne hertil.

2.3.2.4. Særlige tilskud til specialpædagogisk bistand

Efter den politiske aftale skal der være mulighed for specialpædagogisk bistand i alle uddannelsesspor på forberedende grunduddannelse. I lovforslaget er der derfor lagt op til at medtage bestemmelser om særlige tilskud hertil svarende til de eksisterende bestemmelser lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den gældende ordning på det specialpædagogiske støtteområde indebærer, at uddannelsesinstitutionerne vurderer elevernes behov for støtte, herunder specialpædagogisk bistand. Institutionerne er forpligtet til at yde specialpædagogisk bistand til elever med behov herfor. Uddannelsesinstitutionerne kan ansøge om særlige tilskud til institutionens udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand. Styrelsens for Undervisning og Kvalitet varetager administrationen af de specialpædagogiske støtteordninger og træffer afgørelse om tilskud. Styrelsen træffer afgørelse om, om der kan ydes særligt tilskud i forhold til elevens individuelle støttebehov i den konkrete uddannelsessituation.

I lighed med § 41 er også § 41 indsat for at videreføre gældende regler for administration af den specialpædagogiske støtteordning på ungdomsuddannelsesområdet. Institutionernes ansøgninger om særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand skal indgives digitalt. Styrelsens meddelelser og afgørelser i forbindelse med instituti-

oners ansøgninger om særlige tilskud, vil endvidere ske digitalt.

Der henvises til lovforslagets §§ 40-41 samt bemærkningerne hertil.

2.3.2.5. Tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejder.

Henset til, at der efter den politiske aftale skal være mulighed for at gøre undtagelser for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejder i regi af den foreslåede forberedende grunduddannelse samt henset til, at der generelt på undervisningsområdet er en omfattende tradition for at gennemføre forsøg med uddannelserne, lægges der med lovforslaget op til at medtage bestemmelser om tilskud hertil svarende til de eksisterende bestemmelser i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der henvises i denne henseende i øvrigt til det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse, hvori foreslås medtaget en egentlig forsøgsbestemmelse i relation til forberedende grunduddannelse.

Der henvises til lovforslagets § 28 og bemærkningerne hertil.

2.4. Elevernes forsørgelse

2.4.1. Gældende ret

Efter produktionsskolelovens § 17, stk. 1, modtager produktions-skoledeltagere, der udløser statstilskud, en skoleydelse fra produktionsskolen for den tid, de følger undervisningen.

Efter produktionsskolelovens § 17, stk. 2, 1. pkt., afhænger skoleydelsens størrelse af, om produktions-skoledeltageren er fyldt 18 år eller ej. For deltagere, som er fyldt 18 år, afhænger størrelsen af skoleydelsen endvidere af, om den pågældende er hjemmeboende eller udeboende.

Skoleydelsen til produktions-skoledeltagere udgør således efter produktionsskolelovens § 17, stk. 2, 1. pkt., 350 kr. pr. uge for produktions-skoledeltagere under 18 år, 350 kr. pr. uge for hjemmeboende deltagere fyldt 18 år og 1.250 kr. pr. uge for udeboende deltagere fyldt 18 år.

Efter produktionsskolelovens § 17, stk. 2, 2.-4. pkt., er de angivne beløb er fastsat i 2017-niveau og reguleres fra og med 2018 en gang årligt den 1. januar med 2 procent tillagt

eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængigt af om den lønudvikling, der ligger til grund for beregning af tilpasningsprocenten, er højere eller lavere end 2 procent. Reguleringen sker på grundlag af de på reguleringstidspunktet gældende beløb. De regulerede beløb afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

På denne baggrund udgør skoleydelsen i 2018-niveau 358 kr. pr. uge for produktionsskoledeltagere under 18 år, 358 kr. pr. uge for hjemmeboende deltagere, som er fyldt 18 år, og 1.278 kr. pr. uge for udeboende deltagere, som er fyldt 18 år.

Efter § 17, stk. 3, i lov om produktionsskoler fastsætter undervisningsministeren nærmere regler om skoleydelsen, herunder om, at skoleydelsen skal nedsættes forholdsmæssigt for deltagere, der uden lovlige grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som efter skolens skøn bidrager til opfyldelse af forløbsplanen.

Bemyndigelsen er udnyttet i bekendtgørelse nr. 835 af 25. juni 2010 om statstilskud m.v. til produktionsskoler, som i § 13 indeholder regler om forholdsmæssig nedsættelse af skoleydelsen i en række tilfælde.

Skoleydelsen udbetales af de enkelte produktionsskoler til deltagerne. Staten udbetaler refusion af skolernes udgifter til skoleydelse, jf. lovens § 10, stk. 9, på grundlag af en udgiftsopgørelse, som skolen udarbejder.

Efter § 23, stk. 2, nr. 8 og 9, i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017, udgør uddannelseshjælp til uddannelsesparate et månedligt beløb på 6.106 kr. for personer under 25 år, der ikke bor hos en eller begge forældre, og 2.631 kr. for personer under 25 år, der bor hos en eller begge forældre.

Efter § 7, stk. 4, nr. 1 og 2, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017, gives et tillæg til uddannelsessøgende, der er enlige forsørgere hhv. forsørgere og bor sammen med en uddannelsessøgende, der modtager SU, eller en person, der modtager uddannelseshjælp efter § 23 i lov om aktiv socialpolitik.

Efter § 10 b, stk. 1 og 2, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), udgør de månedlige tillæg efter § 7, stk. 4, nr. 1 og 2, 5.753 kr. (2013-niveau) til enlige forsørgere og 2.298 kr. (2013-niveau) til samboende forsørgere.

Efter § 12, stk. 1, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), reguleres de beløb, der er nævnt i bl.a. lovens § 10 b, stk. 1-2, én gang årligt den 1. januar. Efter stk. 2 reguleres beløbene med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængigt af om den til grund liggende lønudvikling for beregning af tilpasningsprocenten er højere eller lavere end 2 pct., jf. dog stk. 3 og 4. Efter stk. 3 anvendes ved den årlige regulering af beløbene i finansårene 2014-2021 satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår med fradrag af en procentsats, jf. stk. 4. Efter stk. 4 udgør procentsatserne 0,3 for finansåret 2014, 0,4 for finansåret 2015 og 0,75 for finansårene 2016-2021. Efter stk. 4 sker reguleringen efter stk. 2-4 på grundlag af de på reguleringstidspunktet gældende beløbsgrænser. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

2.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at der for så vidt angår elevernes forsørgelsesgrundlag på den nye forberedende grunduddannelse skal etableres en ny type ydelse – skoleydelsen.

Det fremgår af den politiske aftale, at ydelsen til elever på 18 år og derover skal svare til niveauerne for satserne til uddannelseshjælp til uddannelsesparate. Aftaleparterne er endvidere enige om, at ydelsen til elever under 18 år skal svare til det nuværende niveau for produktionsskoleydelsen til elever under 18 år.

Det fremgår derudover af den politiske aftale, at der skal indarbejdes et forsørgertillæg som et supplement til skoleydelsen svarende til de nominelle niveauer for forsørgertillæg i SU-systemet.

Det fremgår endelig af den politiske aftale, at skoleydelsen udbetales af institutionen, at den finansieres af staten, og at der ydes kommunale bidrag på 65 pct. af skoleydelsen.

Det foreslås i overensstemmelse hermed at indføre en skoleydelse til elever på forberedende grunduddannelse, som fastsættes således, at skoleydelsen udgør 358 kr. pr. uge for deltagere under 18 år, mens skoleydelsen for deltagere, som er 18 år eller derover, udgør 621 kr. pr. uge for hjemmeboende og 1.440 kr. pr. uge for udeboende. De anførte beløb er angivet i 2017-niveau.

Det foreslås endvidere, at der ydes et tillæg på 1.405 kr. pr. uge til elever på forberedende grunduddannelse, som er enlige forsørgere, og et tillæg på 561 kr. pr. uge til ikke-enlige forsørgere. De anførte beløb er angivet i 2017-niveau.

Der foreslås i øvrigt at videreføre de øvrige bestemmelser om skoleydelsen, som findes i lov om produktionsskoler, herunder dens formål, reguleringsmekanisme og pædagogiske anvendelse. Dette sidste omfatter, at skoleydelsen skal nedsættes forholdsmæssigt for deltagere, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktions-skoleaktiviteten, ikke aktivt deltagere i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som skolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanen. Nedsættelse af skoleydelsen vil efter det foreslåede dermed indgå som et pædagogisk værktøj på forberedende grunduddannelse.

Med hensyn til refusion af institutionernes udgifter til ydelsen er det ligeledes hensigten at videreføre den eksisterende ordning, hvorefter der fra statens side udbetales refusion af skolernes udgifter til skoleydelse, jf. herved lovforslagets § 26, stk. 6.

Der henvises til lovforslagets § 45 og bemærkningerne her til.

2.5. Tilsyn m.v.

2.5.1. Gældende ret

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om statslige tilsyn med institutionerne. De nærmere bestemmelser herom fremgår af § 8 i lov om produktionsskoler samt af §§ 50-53 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

I begge henseender er det fastsat, at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne, herunder at ministeren kan udstede påbud, hvis en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med loven eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven.

Bestemmelserne giver endvidere undervisningsministeren mulighed for at indhente alle oplysninger fra skolerne om undervisningen, tilskud, skoleydelse, kommunale bidrag, deltagerne, personalet, udstyret, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler og om skolernes drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Ministeren kan herunder bestemme, at oplysninger skal leveres i elektronisk form.

Bestemmelserne giver endvidere undervisningsministeren mulighed for at bestemme, at institutionerne skal anvende administrative systemer fælles for institutionerne.

I lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. findes der derover bestemmelser om iværksættelse af foranstaltninger, hvis der konstateres lovovertrædelser eller forhold, der strider mod god forvaltningsskik, om tilbageholdelse, bortfald, tilbagebetaling og modregning af tilskud i en række tilfælde samt om mulighed for at pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med undervisningsministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions virke er utilstrækkelig.

2.5.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at staten skal føre tilsyn med institutionernes drift, herunder at der skal etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløsning ift. bl.a. evalueringsresultater og de unges overgang til uddannelse og beskæftigelse.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at der tilrettelægges et tilsyn, hvor Undervisningsministeriet ved Styrelsen for Undervisning og Kvalitet via årlige, landsdækkende screeninger af resultater følger kvaliteten af undervisningen på institutionerne og afrapporterer til den enkelte institution.

Der lægges med lovforslaget op til, at tilsynet med institutioner for forberedende grunduddannelse baseres på de eksisterende bestemmelser i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås således, at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne, herunder at ministeren kan udstede påbud samt iværksætte foranstaltninger over for en institutions virksomhed, hvis der fx konstateres lovovertrædelser eller forhold, der strider mod god forvaltningsskik.

Det foreslås endvidere, at der skal kunne ske tilbageholdelse, bortfald, tilbagebetaling og modregning af tilskud samt være mulighed for at pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med undervisningsministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning er utilstrækkelig.

Det foreslås derudover, at undervisningsministeren skal have mulighed for at indhente oplysninger fra skolerne til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemførelse af tilsyn m.v. samt mulighed for at bestemme, at institutionerne skal anvende administrative systemer fælles for institutionerne.

Formålet med det foreslåede tilsyn er at understøtte mål og retning for kvalitetsudviklingen på forberedende grunduddannelse, herunder at bidrage til at sikre en høj kvalitetsstandard på tværs af landets institutioner.

Det tilsigtes med det foreslåede at etablere et proaktivt og dialogbaseret tilsyn for forberedende grunduddannelser, som skal sikre, at metoder og tilgange fra de bedst præsterende skoler spredes til de øvrige skoler. Tilrettelæggelsen heraf vil som ved andre uddannelsesreformer ske via en palet af virkemidler, herunder bl.a. brug af læringskonsulenter, følgeforskning og kompetenceudvikling, som i et samspil skal bidrage til løbende at forbedre tilbuddets kvalitet. Det er dertil hensigten, at institutionens vurdering af de opnåede resultater skal indgå som en væsentlig del af tilsynet.

Det foreslåede tilsyn skal sikre, at institutionerne følger lovgivningen om forberedende grunduddannelse samt anden lovgivning under Undervisningsministeriet med tilknytning til institutionernes virksomhed. Tilsynet skal endvidere sikre, at elever tilbydes og modtager forsvarlig undervisning. Der vil som led i tilsynet kunne blive tale om at tilbyde institutionerne vejledning efter behov, men da dette er en naturlig del af et tilsyn, nævnes det ikke direkte i loven.

Det er gennem den foreslåede oplysningspligt for institutionerne hensigten af sikre Undervisningsministeriets mulighed for gennemfører det nødvendige materielle tilsyn med institutionerne på det ønskede kvalitetsniveau. Oplysningspligten vedrørende deltagerne omfatter også pligt til at oplyse om karakterer.

Som led i udviklingen i den elektroniske kommunikation mellem Undervisningsministeriet og institutionerne lægges der op til, at oplysningerne kan indhentes elektronisk. Det forventes, at elektroniske overførsler med tiden helt vil overflødiggøre papirbaserede indberetninger. Undervisningsministeriet ønsker generelt at overgå til digital forvaltning for at opnå en mere sikker og kvalificeret opgaveløsning.

Det bemærkes, at undervisningsministeriet ikke vil indhente flere data fra institutionerne end nødvendigt for den beskrevne opgavevaretagelse, og at kontrollen med aktivitetsoplysninger vil være forankret hos institutionernes revisorer.

Det er i øvrigt hensigten, at Undervisningsministeriet løbende vil følge op på de enkelte institutioners performance ift. bl.a. overgang til videre uddannelse eller beskæftigelse samt den politiske aftales retningsgivende mål på nationalt niveau, i de enkelte kommuner og på de enkelte institutioner samt på aktivitetsudviklingen på de tre uddannelsesspor i forberedende grunduddannelse.

Der henvises til lovforslagets § 48-54 samt bemærkningerne hertil.

2.6. Klage og andre bestemmelser

2.6.1. Gældende ret

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om elevers mulighed for at klage.

Lov om produktionsskoler indeholder ikke specifikke bestemmelser om klageadgang, jf. dog nedenfor om mulighed for klageafskæring. Klager over produktionsskolors afgørelser og beslutninger følger således af de almindelig forvaltningsretlige regler om klage.

Af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at klager over en institutions afgørelser, herunder om prøver og bedømmelse af prøver, kan forelægges for undervisningsministeren, herunder at der fastsætter regler herom samt om klagefrist.

Det fremgår endvidere, at afgørelser truffet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever og kursister med behov for specialpædagogisk bistand af eleven eller kursisten kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter nærmere regler herom.

I både lov om produktionsskoler og lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. findes bestemmelser, hvorefter undervisningsministeren har mulighed for at afskære klageadgang i tilfælde, hvor en styrelse under Undervisningsministeriet er bemyndiget til at udøve de beføjelser, der er tillagt ministeren.

2.6.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke angivelser af, hvordan et klageregime tænkes tilrettelagt.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at der i overensstemmelse med gældende ret bør være specifikke klagebestemmelser knyttet til afgørelser og beslutninger, som træffes af de foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse. Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at muligheden for administrativ rekurs i forhold til afgørelser om tildeling af tilskud til institutionernes udgifter til elever og kursister med behov for specialpædagogisk bistand bør videreføres i regi af forberedende grunduddannelse, dvs. med adgang til at indbringe sager for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Det foreslås på den anførte baggrund, at der medtages klagebestemmelser svarende til, hvad der gælder efter lov om in-

stitutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., herunder mulighed for klageafsikring i tilfælde, hvor en styrelse under Undervisningsministeriet er bemyndiget til at udøve de beføjelser, der er tillagt undervisningsministeren.

Der foreslås herudover en bestemmelse, som fastlægger rammen for undervisning og prøver uden for institutionernes tilbud, nærmere bestemt i regi af kriminalforsorgen.

Der henvises til lovforslagets §§ 55-57 samt bemærkningerne hertil.

3. Regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job vægter en bred geografisk dækning af skoler højt.

Fastlæggelse af placering af institutioner for forberedende grunduddannelse og tilhørende skoler skal efter lovforslaget ske efter lokale processer med forslag dertil. Den uddannelsesmæssige dækning må som udgangspunkt ikke må være ringere end dækningen af produktionsskoletilbuddet i dag under hensyn til bl.a. de lokale transportforhold og den konkrete afstand mellem bopæl, herunder evt. ungdomsbolig eller lignende, og skole, så eleverne har gode muligheder for at følge undervisningen.

Hensynet til en bred geografisk dækning skal i de lokale processer afvejes med hensynet til opfyldelse af de krav, som stilles til institutioner for forberedende grunduddannelse og tilhørende skoler. Placeringen af skolerne skal sikre en balance mellem nærhed og faglig stabilitet således, at der er et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på de forskellige niveauer på de tre spor. Undtagelsesvist kan institutionerne særligt i landdistrikter efter aftale med en anden institution låne lærere og evt. også lokaler, hvis det alene har et omfang, så undervisningen på de tre spor reelt forbliver på skolen, og der fortsat findes et inkluderende læringsmiljø her.

Ifølge den politiske aftale skal undervisningsministeren i særlige tilfælde kunne godkende skoler, som ikke opfylder de krav, som stilles til institutionerne og de tilhørende skoler, herunder i landdistrikter, hvis det godtgøres, at skolen vil udgøre et samlet og bæredygtigt fagligt miljø med de nødvendige muligheder for, at eleverne kan skifte spor m.v.

Der er i den politiske aftale bevidsthed om, at den geografiske dækning af VUC-udbud, herunder særligt i landdistrikter, kan svækkes, som følge af flytning af aktivitet fra VUC til forberedende grunduddannelse.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De samlede udgifter til forberedende grunduddannelse skønnes at være ca. 2,2 mia. kr. årligt fuldt indfaset, herunder kommunale udgifter på ca. 1,4 mia. kr. og statslige udgifter på ca. 800 mio. kr. årligt fuldt indfaset. Udgifterne vedrører primært etablering af den nye forberedende grunduddannelse, den kommunale ungeindsats, it-understøttelse, støtte til elever med funktionsnedsættelse samt en række kvalitetsunderstøttende initiativer.

Konkret indebærer reformen udgifter til etablering af de nye institutioner for forberedende grunduddannelse, herunder taxameterudgifter, grundtilskud og forsørgelse til elever på den forberedende grunduddannelse. Hertil kommer udgifter til taxameterudgifter og forsørgelse som følge af fremrykning af aktivitet og adfærdsændringer på øvrige ungdomsuddannelser. Udgifter til den kommunale ungeindsats vedrører primært initiativet om en fast kontaktperson for de 18-24-årige. Afsøgningsforløbet medfører udgifter i form af taxameter- og forsørgelsesudgifter i op til to uger, der er forløbets maksimale varighed. Udgifter til it-understøttelse er udgifter til etablering af sammenhængende datagrundlag samt administrative it-systemer, datavarehus, understøttelse af den ny uddannelsesmålsætning og udvikling af digitale prøver. Udgifter til elever med funktionsnedsættelse indebærer primært indførelse af SPS til elever på forberedende grunduddannelse samt til voksne på de almene og erhvervsrettede voksenuddannelser og TAMU. Udgifter til kvalitetsunderstøttende initiativer indeholder udgifter til en kvalitetspulje, efteruddannelsesindsats, tilpasning af institutionsstruktur, herunder udgifter til fusioner i form af tilpasning af it-systemer, udgifter til frikøb af lejekontrakter og tilskud til nødlidende skoler. Hertil kommer udgifter til implementeringsunderstøttende initiativer samt en lempelse af boligstøtteleven.

Det bemærkes, at reformens initiativer om *den kommunale ungeindsats*, den del af *it-understøttelse* der vedrører et sammenhængende datagrundlag for den kommunale ungeindsats, den del af *implementering* der omhandler understøttelse af implementering af den kommunale ungeindsats og *ændring af boligstøtteleven* er omtalt her for at skabe genkendelighed i forhold til økonomioversigten i aftaleteksten. Disse initiativer er dog ikke hjemlet i denne lov, men for så vidt angår, sammenhængende datagrundlag herfor og understøttelse af implementering heraf i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal ungeindsats for unge under 25 år) samt for så vidt angår lempelse af boligstøtteleven i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af forskellige love som følge af Aftale om bedre veje til uddannelse og job og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser (Ændringer som

følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.).

Reformen finansieres primært af bortfald af udgifter til de eksisterende forberedende tilbud, som erstattes af forberedende grunduddannelse, derudover finansieres reformen af en indarbejdelse af en negativ budgetregulering på Undervisningsministeriets område samt finansiering fra det generelle råderum. Endelig er der tilvejebragt finansiering gennem satspuljen.

Reformen skønnes at medføre kommunale merudgifter på samlet set ca. 800 mio. kr. og statslige mindredgifter på ca. 600 mio. kr. Den samlede offentlige udgiftsvirkning af reformen skønnes derfor at være ca. 200 mio. kr. årligt fuldt indfaset. Finansiering heraf indgår i den politiske aftale om forberedende grunduddannelse. De økonomiske konsekvenser på kommunalt niveau drøftes med KL.

Reformen har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for regionerne.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne. Det bemærkes dog, at der ikke i relation til lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. er indført bestemmelser svarende til lovforslaget § 49, hvorefter undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan styrelsens afgørelser ikke indbringes for ministeren.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden den 1. februar 2018 til den 21. februar 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Akademikerne, AK-Samvirke, Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Ankestyrelsen, AOF, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiver-

nes Uddannelsesbidrag, Arriva, Boligselskabernes Landsforening, Bornholms Trafikselskab, B-SOSU, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg, CEPOS, Cevea, Daghøjskoleforeningen, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Lærerforening, Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier, Danmarks Statistik, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Byggeri, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Danske Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Friskoleforening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne, Danske Forlag, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske HF & VUC, Danske Landbrugsskoler, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske seniorer, Danske Skoleelever, Danske SOSU-skoler, Danske Undervisningsorganisationers Samråd, Datatilsynet, De Danske Sprogcentre, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, DSB Regional, DSB S-tog a/s, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, DUKH, Efter-skoleforeningen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervsskolelederne, Erhvervsskolernes ElevOrganisation, Erhvervsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Folkeligt Oplysnings Forbund, FORA, Forbundet af Offentlige Ansatte, Foreningen af danske skatteankenævn, Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af tekniske og administrative tjenestemænd, Foreningen Frie Fagskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forhandlingsfællesskabet, Forstanderkredsen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler, Frie Skolers Lærerforening, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Fynbus, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, HK/Stat, HK/Kommunal, Hovedstadens Ordblindeskole, Huslejenævns- og Beboerklagenævns forening, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Jyske Grundejerforeninger, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kraka, Kriminalforsorgen, Københavns Kommune, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsforeningen for førtidspensionister, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af Handelssko-

leelever, Landssamråd for PPR-chefer, Landsskatteretten, Lederne, Ledersamrådet, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Lilleskolerne, LOF, LOS, Lærernes Centralorganisation, Midttrafik, Moderniseringsstyrelsen, Movia, Nationalt Center for Competenceudvikling, Netværket for kostafdelinger, Nordjyllands trafikelskab – NT, Ordblindeforeningen, Plejefamiliernes Landsforening, Produktionsskoleforeningen, Rigsrevisionen, Rådet for Børns Læring, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Ungdomsuddannelser, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-Rådet), Sammenslutningen af Unge Med Handicap, Selveje Danmark, SFR Skattefaglig Forening, Sjældne Diagnoser, Skatteankestyrelsen, Skolele-

derforeningen, Skole og Forældre, SMVdanmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Studievalg Danmark, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, Sydtrafik, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Udbetaling Danmark, Uddannelsesforbundet, Uddannelseslederne, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, Ungdomsboligrådet, Ungdomsskoleforeningen, Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening, UU Danmark, VUC Bestyrelsesforeningen, Ældreboligrådet og Ældre Sagen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ca. 2,0 mia. kr. årligt. fuldt indfaset i 2023.	Ca. 2,2 mia. kr. fuld indfaset i 2023.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Det bemærkes, at der ikke i relation til lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. er indført bestemmelser svarende til lovforslaget § 49, hvorefter undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan styrelsens afgørelser ikke indbringes for ministeren.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse fastlægger de foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelses virkeområde.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 1 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven omfatter institutioner for forberedende grunduddannelse med tilhørende skoler, der er op-

rettet af undervisningsministeren til at udbyde og varetage forberedende grunduddannelse inden for et af ministeren fastsat dækningsområde.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen endvidere kan gennemføre afsøgningsforløb efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år, særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, herunder indtægtsdækket virksomhed, samt efter aftale med en skole, institution eller virksomhed, der er godkendt til at udbyde hovedforløb, jf. § 18 i lov om erhvervsuddannelser, medvirke til uddannelse af elever i erhvervsuddannelse baseret på forberedende grunduddannelse (FGU-baseret erhvervsuddannelse), jf. kapitel 7 c i lov om erhvervsuddannelser. Det fremgår endvidere, at der efter aftale med en anden institution omfattes af loven,

lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. varetage undervisning for en eller flere af de nævnte institutioner med henblik på at sikre, at uddannelses tilbud kan opretholdes i et område, herunder navnlig yderområder og landdistrikter.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionen kan udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed ud over det, der er omfattet af *stk. 2, nr. 2*.

Det foreslås i *stk. 4*, at institutionen kan afsætte produktion og tjenesteydelser på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence.

Det foreslås i *stk. 5*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om aftaler indgået efter *stk. 2, nr. 4*.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at forberedende grunduddannelse skal udbydes af institutioner og skoler for forberedende grunduddannelser, som organiseres i statsligt selvejende institutioner.

Det foreslåede *stk. 1* tilsigter at understrege, at der vil være én samlet institution, som dog kan omfatte flere tilhørende skoler (undervisningssteder). Det foreslåede vil indebære, at der vil kunne varetages undervisning i alle dele af institutionen, herunder på den geografiske placering for institutionens hovedsæde. Det foreslåede vil endvidere indebære, at undervisningsministeren godkender institutionen til at udbyde og varetage forberedende grunduddannelse inden for et nærmere fastsat dækningsområde.

Det er hensigten, at hver institution får et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner. Det foreslåede vil indebære, at institutionen har en udbudspligt i dækningsområdet samt forudsætningsvis en pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med hjemsted i dækningsområdet, dog sådan at elever kan ønske en anden institution. Udtrykker en elev et sådant ønske, kan den ønskede institution alene afslå anmodningen ud fra objektive grunde, fx kapacitetsudfordringer.

Det bemærkes, at etablering af dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer i henhold til den politiske aftale fastsættes på basis af en lokal proces, hvor kommunerne via de kommunale kontaktråd og under inddragelse af de relevante eksisterende institutioner indstiller forslag til dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer til undervisningsministeren, hvorefter ministeren efter en drøftelse med kredsen af partier bag den politiske aftale omd. bedre veje til uddannelse og job godkender dækningsområderne og

institutions- og skoleplaceringerne. Det vil være uden for det politisk aftalte at lade regionsrådet være høringspart.

Det foreslåede *stk. 2, nr. 1*, vil indebære, at institutionerne kan tilbyde afsøgningsforløb (et kortvarigt forløb som styrker den kommunale ungeindsats' målgruppevurdering) forud for optagelse på forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede *stk. 2, nr. 2*, vil indebære, at institutionen kan gennemføre særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov som indtægtsdækket virksomhed. Institutionen for forberedende grunduddannelse vil således fra og med den 1. august 2019 vil være forpligtet til at levere de særlige forløb nævnt i § 5 i lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, der leveres af den eller de produktionsskoler, som institutionen er sammenlagt med. Udbud vil efter det foreslåede ske efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

Det er med det foreslåede hensigten, at institutionen for forberedende grunduddannelse alene skal kunne udbyde særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU) som særligt tilrettelagte forløb og efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed. Det er således ikke hensigten, at institutionerne skal udbyde særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov som en del af et forløb på forberedende grunduddannelse, men alene som særligt tilrettelagte forløb. Det foreslåede markerer en indskrænkning fx i forhold til reglerne for produktionsskolerne i dag, hvor produktionsskoleforløb kan indgå i særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Det foreslåede *stk. 2, nr. 3*, vil indebære, at institutionerne forsat vil kunne udbyde den gældende uddannelsesform produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse. Det foreslåede vil således indebære, at produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse videreføres uændret i regi af forberedende grunduddannelse under betegnelsen »FGU-baseret erhvervsuddannelse«. Det foreslåede tilsigter at stimulere muligheden for, at elever i målgruppen for forberedende grunduddannelse kan opnå reelle erhvervsuddannelseskompetencer.

Det foreslåede svarer således til § 2 b i lov om produktionsskoler, hvorefter en produktionsskole i henhold til en aftale med en skole, institution eller virksomhed, der er godkendt til at udbyde det pågældende hovedforløb, jf. § 18 i lov om erhvervsuddannelser, kan medvirke til uddannelse af elever i produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse, jf. kapitel 7 c i lov om erhvervsuddannelser.

FGU-baseret erhvervsuddannelse vil som hidtil være erhvervsuddannelse, som tilrettelægges efter modellen for Ny mesterlære, som er en særlig praksisbaseret tilrettelæggelsesform efter lov om erhvervsuddannelser. Der vil forsat

være tale om en vekseluddannelse, som gennemføres delvist på en institution for forberedende grunduddannelse.

FGU-baseret erhvervsuddannelse vil have samme mål og niveau som tilsvarende almindelige erhvervsuddannelser, hvor praktikuddannelsen finder sted i en virksomhed, og vil skulles afsluttes med samme prøver og beviser som tilsvarende erhvervsuddannelser.

Det forudsættes, at beslutning om at tilbyde elever FGU-baseret erhvervsuddannelse vil foregå i et tæt samarbejde mellem den kommunale ungeindsats, institutionen for forberedende grunduddannelse og den relevante erhvervsskole for at sikre, at eleven tilhører målgruppen. Adgang til FGU-baseret erhvervsuddannelse vil således fortsat være betinget af, at det vurderes, at eleven ikke har de faglige, personlige eller sociale forudsætninger, der er nødvendige for at gennemføre en almindelig erhvervsuddannelse med uddannelsesaf-tale.

FGU-baseret erhvervsuddannelse vil efter det foreslåede fortsat være hjemlet i erhvervsuddannelsesloven, og som det fremgår af ovenstående forudsættes det, at der er en samarbejdende institution for forberedende grunduddannelse. Det forudsættes i denne henseende, at institutionerne indretter værksteder på institutionen på en sådan måde, at de kan godkendes som praktikuddannelsessted af de faglige udvalg, jf. § 31 i lov om erhvervsuddannelser.

Når en erhvervsuddannelse tilrettelægges som FGU-baseret erhvervsuddannelse, vil den samarbejdende institution for forberedende grunduddannelse således i udgangspunktet varetage opgaver og funktioner som praktikvirksomhed, jf. § 66 s i lov om erhvervsuddannelser. En eventuel praktikuddannelse i en virksomhed i uddannelsens hovedforløb finder sted på grundlag af en uddannelsesaftale mellem virksomheden og eleven om en delvis praktikuddannelse, hvis eleven skal deltage i virksomhedens produktion m.v., jf. § 66 r, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser

Med hensyn til elevernes forsørgelsesgrundlag bemærkes, at erhvervsskolen efter § 66 t i lov om erhvervsuddannelser udbetaler skoleydelse til elever, der deltager i FGU-baseret erhvervsuddannelse, dog ikke til elever, der modtager anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostninger, eller til elever, som modtager løn fra en arbejdsgiver på grundlag af en uddannelsesaftale. Det følger af den nævnte bestemmelse i lov om erhvervsuddannelser, at skoleydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Det foreslåede stk. 2, nr. 4, vil indebære, at institutioner for forberedende grunduddannelse efter aftale vil kunne indgå aftale om at varetage undervisning for andre institutioner for forberedende grunduddannelse samt for institutioner for er-

hvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslåede vil således indebære, at der særligt i landdistrikter kan undtagelsesvist kan indgås aftale med en anden institution, fx voksenuddannelsescentre og offentlige almene gymnasier, om at låne lærere og lokaler, forudsat at det alene har et omfang, så undervisningen på forberedende grunduddannelses tre uddannelsesspor reelt forbliver på institutionen for forberedende grunduddannelse, og der fortsat findes et inkluderende læringsmiljø her.

Der ændres i øvrigt med det foreslåede ikke på voksenuddannelsescentres og offentlige almene gymnasiers mulighed for lokalt at arbejde tæt sammen. Det foreslåede har sigte på understøtte den geografiske uddannelsesdækning særligt med tanke på yderområder således, at institutioner for forberedende grunduddannelse vil kunne indgå aftale om at varetage undervisning for andre institutioner.

Det foreslåede indebærer derimod ikke, at forberedende grunduddannelse skal kunne udbydes af eksisterende institutioner, fx gymnasier, erhvervsskoler, frie fagskoler, efterskoler, højskoler, daghøjskoler. Det er hermed sigtet at sikre særskilt fokus på etableringen af et nyt uddannelsesmiljø på de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse, herunder at forberedende grunduddannelse får udelt ledelsesmæssig opmærksomhed, både i opbygningsperioden, men navnlig i varetagelsen af den brede uddannelsesopgave i det daglige arbejde med den nye målgruppe.

Det bemærkes i denne henseende, at der med den politiske aftale tages omfattende hensyn til at sikre, at den enkelte skole udgør trygge uddannelsesmiljøer for målgruppen for den forberedende grunduddannelse. Når der er åbnet for muligheden for at varetage undervisningen af andre uddannelser på institutioner for forberedende grunduddannelse, skal det således ses som led i sikringen af opretholdelse af uddannelsesudbud af andre uddannelser fx i yderområder. Det skal blandt andet også ses i lyset af, at den politiske aftale medfører, at en andel af VUC's samlede uddannelsesaktivitet skal overdrages til institutioner for forberedende grunduddannelse, og at dette vil kunne medføre et pres på VUC's generelle uddannelsesdækning.

Det foreslåede vil endelig indebære, at det er den udlæggende institution, der er ansvarlig for kvaliteten på de udlagte uddannelser.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at institutionen kan udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed. Med hensyn til den foreslåede mulighed for at udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed i såvel stk. 2 som stk. 3 vil institutioner for forberedende være omfattet af Finansministeriets Budgetvej-

ledning, der opstiller de generelle disponeringsbestemmelser for institutionerne, Vejledning om prisfastsættelse, der er optaget i Økonomisk Administrativ Vejledning og statens selvforsikringsordning m.v. Institutionerne er omfattet af statens selvforsikring, og udgifter til finansiering af statens selvforsikring indgår i de ydede statstilskud, således at institutionerne selv afholder forsikringsudgifter på op til 1 pct. af den enkelte institutions indtægter i et finansår.

Af Budgetvejledningen fremgår, at de indtægtsdækkede aktivitetsområder skal være naturlige udløbere af institutionens almindelige virksomhed. For institutioners salg af varer og ydelser gælder som udgangspunkt, at prisen på den enkelte vare og ydelse fastsættes således, at der ikke sker konkurrenceforvridning over for private eller offentlige konkurrenter, og således at omkostningerne dækkes.

Med hensyn til de nævnte forhold bemærkes endvidere, at de kommende institutioner omfattes af Styrelsen for Undervisning og Kvalitets økonomiske tilsyn. Det indebærer blandt andet, at institutionerne vil blive overvåget løbende på baggrund af dels en vurdering af risiko og væsentlighed, dels i forhold til udvalgte temaer, som fx kunne være elementer af institutionsdrift, dels endelig i forhold til enkeltsager.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære, at institutionerne dels vil kunne afsætte sin produktion på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence, dels vil kunne udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed. Med hensyn til den foreslåede mulighed for at afsætte institutionens produktion er der tale om en videreførelse af § 3 i lov om produktionsskoler, som rummer en tilsvarende udtrykkelig hjemmel til, at produktionsskoler kan afsætte varer og levere tjenesteydelser efter den foreslåede model.

Der er Undervisningsministeriets opfattelse, at skolernes og praktikcentrenes hovedformål er og bør vedblive med at være udbud af uddannelser. Det er således ikke hensigten med det foreslåede, at skoler og praktikcentre skal kunne sætte et ønske om at opfylde en kontraktlig leveringsforpligtelse over hensynet til forsvarlig uddannelse, tilvejebringelse af praktikpladser til eleverne m.v.

Som følge af tilskuddene fra staten til institutionernes samt den foreslåede skoleydelse til eleverne, jf. lovforslagets § 45, vil institutionerne som udgangspunkt kunne udøve urimelig konkurrence, når de udbyder varer og tjenesteydelser. Dette gælder navnlig, hvis der er tale om egentlig ordproducerende virksomhed, som ellers ville være udført af en privat virksomhed.

Det er på den baggrund vurderingen, at institutionernes produktion alene skal kunne afsættes på vilkår, der ikke er i

strid med almindelige konkurrenceretlige og statsstøtteretlige regler. Efter den foreslåede bestemmelses ordlyd vil institutionernes derfor kun kunne afsætte producerede varer og levere tjenesteydelser til en ikke tabsgivende pris, hvis denne forudsætning er opfyldt, og når dette har et uddannelsesmæssigt sigte. Det forudsættes herudover med det foreslåede, at praktikcentrenes omsætning fortsat er yderst begrænset i forhold til tilskuddene fra staten.

Den i stk. 5 foreslåede bemyndigelse kan efter behov anvendes til bl.a. fastlægge nærmere kriterier for, i hvilke situationer aftale om varetagelse af undervisning for en eller flere andre institutioner kan indgås samt for omfanget af institutionens varetagelse af sådan undervisning.

Det bemærkes i øvrigt endelig, at der ikke med lovforslagene vedrørende forberedende grunduddannelse lægges op til at ændre folkeskolelovens § 9, stk. 4, om elever med særligt behov for særlige undervisningsforløb. Det vil således fortsat kunne lade sig gøre, at elever efter afslutningen af folkeskolens 7. klasse opfylder undervisningspligten ved at deltage i særligt tilrettelagte forløb. Elementer af et sådant særligt tilrettelagt forløb vil kunne foregå på en institution for forberedende grunduddannelse som indtægtsdækket virksomhed.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 og 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse fastlægger det statslige selveje som den styringsform, der skal gælde for institutioner for forberedende grunduddannelse, vedtægtskravet samt navngivning af institutioner for forberedende grunduddannelse.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås omlagt og erstattet med forberedende grunduddannelse, indeholder begge bestemmelser om institutionernes styrelse, herunder i form af regulering i en institutionsvedtægt.

Lovforslaget bygger på en selvejemodel, som har været anvendt på undervisningsområdet i en længere årrække og for en række institutioner på andre uddannelsesområder. Det statslige selveje er efter gældende ret baseret på decentralisering af ansvar og på at fremme og understøtte det personlige og faglige engagement og medansvar på uddannelsesinstitutionerne.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning og skal virke uafhængigt inden for denne lovs rammer.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen i sit samlede virke og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner skal medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionens styrelse reguleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter, jf. § 17. Institutionens navn godkendes af undervisningsministeren og fastsættes i vedtægten. Navnet skal indeholde betegnelsen »Forberedende Grunduddannelse« eller »FGU«.

Det foreslås i *stk. 4*, at institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, undervisningsministerens fastsættelse, jf. § 5, stk. 1, eller godkendelse, jf. § 9, stk. 3, og datoen for offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelse.

Det foreslås i *stk. 5*, at undervisningsministeren fastsætter regler om vedtægternes indhold, herunder i form af en standardvedtægt.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at den forberedende grunduddannelse skal udbydes af institutioner og skoler for forberedende grunduddannelse, som organiseres i statsligt selvejende institutioner.

Det er hensigten, at det selvejebaserede styringssystem skal sikre, at de politisk fastlagte mål for forberedende grunduddannelse opfyldes, samt at uddannelsens kvalitet skal fastholdes og udvikles. De foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse har en central rolle i indfrielsen af disse mål.

Det foreslåede vil indebære generelt, at styring af institutioner for forberedende grunduddannelse sker gennem fastlæggelse af faglige mål og krav til uddannelsernes indhold og kvalitet og ved at sikre gode rammer for institutionernes virksomhed, herunder for bestyrelsernes arbejde, institutionernes ledelse og opgavevaretagelsen i øvrigt og sørge for en hensigtsmæssig infrastruktur af fagligt og økonomisk bæredygtige institutioner med et udbud af forberedende undervisningstilbud, som imødekommer landsdækkende, regionale og lokale behov.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at institutioner for forberedende grunduddannelse vil være del af den offentlige forvaltning og dermed være omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven. Hertil kommer, at institutionerne blandt andet også vil være omfattet af lov om Folketingets Ombudsmand, lov om statens byggevirksomhed m.v. og lov om ligestilling af kvinder og mænd efter reglerne for statslige

forvaltningsmyndigheder. Endvidere gælder de særlige bestemmelser for den offentlige forvaltning i lov om behandling af personoplysninger. Institutionerne vil derimod ikke være omfattet af fondsretten eller fondsretlige principper.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at institutionerne tydeligt bliver forpligtet til i deres samlede virke (dvs. under ét) at medvirke til et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem. Tilsvarende bestemmelser findes i de øvrige institutionslove på Undervisningsministeriets område. Det samlede virke indebærer, at en vurdering af en institutions forhold skal ske på grundlag af den samlede balance i institutionens aktiviteter.

Den foreslåede bestemmelse tydeliggør, at institutionerne har et ansvar og en forpligtelse til at samarbejde om og i fællesskab løfte de uddannelses- og institutionspolitiske opgaver og udfordringer i et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem. Bestemmelsen fremhæver således, at institutionen forventes at gå ind og bidrage til løsningen af den samlede uddannelsesopgave med udgangspunkt i sit udbud, herunder i samarbejde med andre institutioner. Bestyrelsen på den enkelte institution vil herefter, udover at være forpligtet på de konkrete uddannelsesformål for de enkelte uddannelser, som institutionen udbyder, også skulle inddrage hensyn til, hvordan opfyldelsen af de konkrete uddannelsesformål sker henset til de nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål, der er opstillet for de pågældende områder.

Det foreslåede stk. 3 knæsætter princippet om, at det er institutionens bestyrelse, som fastsætter og vedtager institutionernes overordnede styringsinstrument, vedtægten, som danner grundlag for organiseringen af institutionen.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære en pligt til at offentliggøre vedtægten på institutionens hjemmeside sammen med sammen med en række supplerende oplysninger. Konsekvensen af at unklade offentliggørelse vil være, at vedtægten ikke er trådt i kraft, jf. herved bestemmelsens 2. pkt., hvorefter denne tidligst kan træde i kraft ved offentliggørelsen.

De foreslåede stk. 3 og 4 vil samlet indebære, at der til vedtægten vil gælde en række formelle krav baseret på en standardvedtægt, som udstedes af undervisningsministeren i kraft af den foreslåede bemyndigelse i stk. 5. Det følger forudsætningsvis, at senere ændringer af vedtægten kan godkendes af ministeren efter indstilling fra bestyrelsen.

Det foreslåede vil derudover indebære, at betegnelsen »Forberedende Grunduddannelse« eller »FGU« skal indgå i institutionens navn. Det foreslåede vil indebære således, at der ikke vil kunne anvendes eller godkendes institutionsnavne uden en af disse betegnelser, ligesom disse betegnelser heller ikke vil kunne erstattes af engelske betegnelser. »FGU«

kan således indgå som en del af et ord i navnet, fx »FGU-institution« og »FGU-skolerne«.

Udgangspunktet for udarbejdelsen af standardvedtægten, jf. den foreslåede bemyndigelse i stk. 5, forventes at være, at den skal indeholde udfyldende regulering af de forhold, som det efter loven er nødvendigt at fastlægge fælles regler for, mens den enkelte institution i øvrigt får frihed til at fastsætte sin organisering m.v. i vedtægten. Standardvedtægten forventes i hovedtræk at indeholde krav om, at der fastsættes regler om navn, hjemsted, formål m.v. samt krav om, at der fastsættes regler om bestyrelsens sammensætning, bestyrelsens opgaver, fastlæggelse af institutionens organisation, herunder institutionens daglige ledelse, tegningsrettigheder, vedtagelse af budget, regnskab, godkendelse af studieordninger m.v.

Standardvedtægten forventes endvidere at anslå retningslinjer, som kan følge ved en institutions nedlæggelse, fx opgørelse af formue m.v., om at denne forstås et likvidationsudvalg med et nærmere angivet medlemstal, der udpeges af bestyrelsen, som bestemmelser om, at institutionens bestyrelse ophører med at fungere, når likvidationsudvalget er nedsat.

Herudover forventes standardvedtægten bl.a. at indeholde regler om en i forhold til loven udfyldende regulering af bestyrelsens ansvar over for Undervisningsministeriet, herunder for forvaltningen af statslige tilskud, tegningsret, regnskab og revision og offentlig tilgængelighed. I henseende til sidstnævnte forventes der i standardvedtægten medtaget regler om, at bestyrelsens mødemateriale, herunder dagsordner og referater, skal gøres offentligt tilgængelige, men at sager, dokumenter eller oplysninger, der er omfattet af lovgivningens bestemmelser om tavshedspligt dog ikke må offentliggøres.

Standardvedtægten forventes i vidt omfang af tage udgangspunkt i de regler, som findes bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammerne for institutioner for forberedende grunduddannelses samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner.

De eksisterende institutionslove giver institutionerne mulighed for at varetage administrative opgaver for andre uddannelsesinstitutioner efter nærmere aftale herom.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen efter aftale med en eller flere institutioner omfattet af loven samt institutioner omfattet af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser kan varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner.

Det foreslås i *stk. 2*, at for institutionens aktiviteter omfattet af stk. 1 finder moms kompensationsordningen efter § 32 tilsvarende anvendelse.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om en institutionens aftaler med andre uddannelsesinstitutioner efter stk. 1.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at det under hensyn til at sikre fleksibilitet og lokale løsninger bliver muligt for institutionerne. Hertil kommer som nævnt gældende ret, hvorefter eksisterende institutioner mulighed for at varetage administrative opgaver for andre uddannelsesinstitutioner efter nærmere aftale herom.

Det foreslåede stk. 1 indebærer, at en institution for forberedende grunduddannelse efter aftale med en eller flere andre institutioner vil kunne varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Det drejer sig blandt andet om tekniske støttefunktioner. Opgaver, der indeholder myndighedsudøvelse, kan dog ikke varetages af en anden institution. Det foreslåede indebærer således, at institutionerne efter behov har mulighed for at udnytte deres ressourcer bedst muligt til gavn for uddannelsen og det samlede uddannelsesudbud.

Den foreslåede formulering ”kan efter aftale med” hjemler en ret, men ikke en pligt for såvel institutionen for forberedende grunduddannelse som de øvrige institutioner til at indgå i et administrativt samarbejde.

Det forudsættes med det foreslåede, at institutionerne i et fællesskab finder frem til en fælles løsning af de administrative opgaver. Det er efter forslaget et krav, at der er indgået en aftale, hvoraf det bl.a. skal fremgå, hvilken institution der varetager opgaven, hvad der sker, hvis aftalen ikke opfyldes og adgangen til igen at gå ud af eller opløse fællesskabet.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at institutionen i disse tilfælde vil kunne få sine udgifter til ikke-fradragsberettiget

købemoms refunderet for så vidt angår institutionens driftsudgifter og anlægsudgifter, jf. herved henvisningen til, at momskompensationsordningen efter lovforslagets § 32 finder tilsvarende anvendelse for aktiviteter efter stk. 1.

I det omfang en privat institution for gymnasiale uddannelser indgår et administrativt fællesskab, indebærer det foreslåede således en afvigelse fra, hvad der i øvrigt gælder for private institutioner for gymnasiale uddannelser, idet sådanne institutioner ikke selvstændigt er omfattet af den omtalte momskompensationsordning. Det foreslåede svare i denne henseende til, hvad der gælder efter andre institutionslove på Undervisningsministeriets område.

Den foreslåede bemyndigelse i stk. 3, forventes blandt andet anvendt til at fastsætte en standardsamarbejdsaftale, der kan anvendes af institutioner, der samarbejder om administrative opgaver. Det forventes, at sådanne regler vil tage udgangspunkt i de regler, der findes i bekendtgørelse nr. 1771 af 22. december 2016 om administrative fællesskaber mellem visse uddannelsesinstitutioner.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse fastlægger statens forpligtelse til at sikre tilstrækkelig kapacitet på forberedende grunduddannelse samt institutionernes pligt til at udbyde alle tre uddannelsesspor af forberedende grunduddannelse på alle skoler.

De eksisterende institutionslove indeholder lignende bestemmelser om kapacitetsstyring. Tilsvarende bestemmelser findes fx i §§ 8 og 9 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren skal sikre, at kapaciteten på institutionerne har et sådant omfang, at alle, der er berettigede til optagelse på forberedende grunduddannelse, kan optages, og at alle, der er optagede, kan færdiggøre deres forberedende grunduddannelse i overensstemmelse med forløbsplanen, jf. lov om forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen på alle tilhørende skoler skal udbyde alle tre uddannelsesspor og tilknyttede basisniveauer i forberedende grunduddannelse. I særlige tilfælde, herunder navnlig for yderområder og landdistrikter, kan § 4, stk. 2, fraviges.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at etablere og fastholde institutioner for forberedende grunduddannelse, der som deres væsentligste formål er at skabe, tilrettelægge og gennemføre uddannelsesforløb af høj kvalitet i sit dækningsområde, som tilgodeser den enkelte elevs behov.

Det foreslåede stk. 1 indebærer på den ene side, at undervisningsministeren skal sikre en tilstrækkelig kapacitet på institutionerne med henblik på at sikre, at de kan varetage deres formål og opgave på forsvarlig vis. På den anden side ligger der samtidig i det foreslåede et værn mod, at institutioner fastsætter en elevkapacitet, at det vil være til skade for en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede eksisterende kapacitet, navnlig hvis dette vil have negativ betydning for varetagelsen af hensynet til en hensigtsmæssig kapacitetsudnyttelse i et andet lokalområde end det, hvor institutionen er beliggende.

Det foreslåede stk. 2, 1. pkt., understreger i sammenhæng med lovforslagets § 1, stk. 1, at institutionen har en udbudspligt i sit dækningsområde. Institutionen optager alle målgruppevurderede elever med hjemsted i dækningsområdet, dog sådan at elever kan ønske en anden institution.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at institutionen på alle skoler som altovervejende hovedregel har pligt til at udbyde alle dele af forberedende grunduddannelse, dvs. almen grunduddannelse, produktionsgrunduddannelse og erhvervsgrunduddannelse samt de tilhørende basisniveauer.

Det foreslåede stk. 2, 2. pkt., vil indebære, at undervisningsministeren i særlige tilfælde, herunder navnlig for yderområder og landdistrikter, kan godkende en placering af tilhørende skoler, som ikke lever op til kravet efter 1. pkt. om, at institutioner og tilhørende skoler skal udbyde alle tre spor af forberedende grunduddannelse og skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt og pædagogisk skolemiljø efter lov om forberedende grunduddannelse.

Der ligger i det foreslåede forudsætningsvis, at der ikke kan gives godkendelse til, at den samlede institution ikke opfylder de nævnte krav, men at muligheden efter en konkret vurdering kan anvendes i forhold til enkeltskoler, som fx på grund af deres placering ikke vil have et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne tilbyde alle uddannelseselementer.

Den foreslåede adgang til at beslutte at fravige hovedreglen om alle spor på alle tilhørende skoler forventes alene at få et begrænset omfang og vil som nævnt i alt væsentligt kun finde anvendelse for at imødekomme særlige populationsudfordringer i landdistrikter og yderområder, som ikke kan tilgodeses på anden vis, og såfremt det samtidig kan godtgøres, at skolen vil udgøre et samlet og bæredygtigt fagligt miljø

med de nødvendige muligheder for, at eleverne kan skifte spor.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Den foreslåede bestemmelse fastlægger undervisningsministerens kompetence til at oprette nye institutioner m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 2 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan oprette nye institutioner eller efter høring af institutionens bestyrelse bestemme, at en eksisterende institution skal oprette nye tilhørende skoler, hvis det er hensigtsmæssigt som følge af et konstateret eller forventet behov for et ændret geografisk udbud af forberedende grunduddannelse. Ved oprettelse af en ny institution fastsætter undervisningsministeren vedtægten.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren fastsætter et geografisk dækningsområde for institutionen samt den geografiske placering af institution og tilhørende skoler inden for dækningsområdet. Undervisningsministeren kan samtidig ændre andre institutioners dækningsområder, hvis der er behov herfor som følge af sammenlægningen.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og skoler, jf. herved lovforslagets §§ 58-62 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil på denne baggrund indebære, at undervisningsministeren vil kunne oprette nye selvstændige institutioner for forberedende grunduddannelse, hvis institutionerne indgår som et hensigtsmæssigt led i opfyldelsen af konstaterede eller forventede behov for sådanne institutioner.

Det foreslåede stk. 1, 2. pkt., vil i sammenhæng med lovforslagets bestemmelser om vedtægt, ledelse m.v. endvidere indebære, at undervisningsministeren fastsætter den nye institutions vedtægt samt godkender senere ændringer. Det omfatter ligeledes oprettelse og nedlæggelse af skoler samt ændringer af deres geografiske placering. Lovens almindelige

princip om at vedtæftsgrundlag finder tillige anvendelse i situationer omfattet af det foreslåede.

Det foreslåede stk. 2, vil indebære, at undervisningsministeren fastsætter den nye institutions dækningsområde og den geografiske placering af institution og tilhørende skoler. Ministeren vil slædes skulle godkende en institutions ønske om en specifik geografisk placering af institutioner og skoler. Det foreslåede vil endvidere give undervisningsministeren mulighed for at ændre andre institutioners dækningsområder, hvis der er behov herfor som følge af oprettelsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse fastlægger undervisningsministerens kompetence til at nedlægge institutioner m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 2 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren efter høring af institutionens bestyrelse kan nedlægge en institution eller bestemme, at en af tilhørende skoler skal nedlægges, hvis der ikke længere er behov herfor, eller hvis de betingelser, som efter denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf gælder for institutionen, efter en samlet vurdering ikke opfyldes.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan pålægge en institution at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt forberedende grunduddannelse på en nedlagt institution.

Det foreslås i *stk. 3*, at nedlægges en institution, tilfalder dens nettoformue statskassen. Gaver skænket til institutionen eller en tilhørende skole tilfalder statskassen, medmindre andet følger af dansk rets almindelige regler.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren ændre andre institutioners dækningsområde, hvis der er behov herfor som følge af nedlæggelsen.

Det foreslås i *stk. 5*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af formuen efter stk. 2.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og tilhørende skoler, jf. herved lovforslagets §§ 59-62 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at undervisningsministeren fx vil kunne nedlægge en institution eller en tilhørende skole i tilfælde, hvor der på grund af manglende ansøgere, og dermed faldende aktivitet, ikke længere er behov for institutionen.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at beslutning om nedlæggelse vil kunne træffes i tilfælde, hvor institutionen ikke lever op til krav om kvalitet, som følger af det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse, eller hvor institutionens økonomiske forhold nødvendiggør en sådan beslutning.

Nedlæggelse vil forudsætte høring af institutionens bestyrelse, hvor kommunale og andre lokale interesser vil være repræsenteret, jf. herved lovforslagets kapitel 3 om bestyrelsens sammensætning m.v. En bestyrelses udtale vil dog ikke binde undervisningsministrens beslutning.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at undervisningsministeren kan pålægge en institution at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt forberedende grunduddannelse på en nedlagt institution.

Da det ikke kan udelukkes, at det i sådanne situationer vil kunne være vanskeligt for en enkelt institution at optage en større gruppe elever ud over de elever, der i forvejen er på institutionen, giver den valgte formulering mulighed for, at undervisningsministeren kan begrænse sit pålæg til, at en institution alene optager en del af eleverne eller kursisterne.

Det foreslåede stk. 3, 1. pkt., vil indebære, at en nedlagt institutions nettoformue tilfalder statskassen. Baggrunden for det foreslåede er, at staten gennem tilskud til drift og ved lån har medvirket til at opbygge de selvejende institutioners formue. Det foreslåede er endvidere en konsekvens af institutionens status som selvejende institution inden for den offentlige forvaltning. Bestemmelsen er nødvendig, fordi selvejende institutioner er beskyttet af grundlovens § 73 mod indgreb i ejendomsretten. Dette gælder, selv om institutionens formue er opbygget på grundlag af offentlige drifts- og anlægstilskud. Staten kan derfor ikke disponere over eller inddrage institutionens formue, fx i forbindelse med nedlæggelse af en selvejende institution, medmindre der er hjemmel hertil i institutionens vedtægter eller i den lov, i henhold til hvilken institutionen er oprettet.

Det foreslåede stk. 3, 2. pkt., vil som udgangspunkt indebære, at gaver skænket til institutionen vil tilfalde statskassen. Det følger af dansk rets almindelige regler, at gaver skal anvendes i overensstemmelse med gavegivers ønsker, således at staten i tilfælde af institutionens ophør kun overtager gaver, hvor dette ikke er i strid med gaveløftet, eller hvis gavegiver ikke har fremsat et ønske til de formål, der er fastsat i vedtægten for institutionen.

Det foreslåede stk. 4 vil give undervisningsministeren mulighed for at regulere andre institutioners dækningsområder, hvis der ved nedlæggelse af en institution er behov for at sikre uddannelsesdækningen i den nedlagte institutions område.

Det foreslåede stk. 5 indebærer, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af institutionens nettoformue. Der vil være tale om regler af primært regnskabsmæssig karakter.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse fastlægger undervisningsministerens kompetence til at sammenlægge institutioner og skoler.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 2 i lov om institutioner for almen- og ungdomsuddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan efter høring af institutionernes bestyrelser sammenlægge to eller flere institutioner omfattet af loven.

Det foreslås i *stk. 2*, at ved sammenlægning opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter et geografisk dækningsområde for den nye, sammenlagte institution samt den geografiske placering af institution og tilhørende skoler inden for dækningsområdet. Undervisningsministeren kan samtidig ændre andre institutioners dækningsområde, hvis der er behov herfor som følge af sammenlægningen.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og skoler, jf. herved lovforslagets §§ 59-62 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at forsyningssikkerhed og bevarelse af lokale uddannelsessteder kan sikres bedst muligt, herunder opretholdelsen af fagligt bæredygtige uddannelsesforløb fx i landdistrikter og yderområder, hvis det er dét, der er behov som følge af en demografisk udvikling, eller fordi der lokalt er et velbegrundet ønske herom.

De foreslåede stk. 1 og 2 vil indebære en enklere procedure for sammenlægning af institutioner for forberedende grunduddannelse end ved sædvanlig virksomhedsoverdragelse med likvidation. Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren fx vil kunne sammenlægge institutioner i tilfælde, hvor der på grund af vigende aktivitet, ikke længere er behov for begge institutioner.

Sammenlægning vil forudsætte høring af begge institutioners bestyrelse, hvor kommunale og andre lokale interesser vil være repræsenteret, jf. herved lovforslagets kapitel 3 om bestyrelsens sammensætning m.v. Bestyrelsernes eventuelle udtalelse vil ikke binde undervisningsministerens beslutning.

Det foreslåede vil i sammenhæng med lovforslagets bestemmelser om vedtægt, ledelse m.v. indebære, at undervisningsministeren godkender en ny institutions vedtægt, jf. herved også lovforslaget § 9, stk. 2, 1. pkt. Det omfatter ligeledes oprettelse og nedlæggelse af skoler samt ændringer af deres geografiske placering.

Hvis der i institutionens vedtægt er fastsat regler om sammenlægning, skal disse følges. Undervisningsministeren vil skulle påse, at beslutning om at søge tilladelse til sammenlægning er truffet i overensstemmelse med vedtægtens regler herom.

Ved sammenlægning af institutioner for forberedende grunduddannelse vil der efter forslaget være tale om, at den eller de tidligere institutioner lægges sammen og der etableres en ny institution med bevarelse af rettigheder og forpligtelser og formue nu indenfor den ny institutions rammer. Det vil sige, at den institution, der fremkommer som følge af sammenlægningen, overtager såvel forpligtelser som rettigheder fra den eller de andre institutioner, der indgår i sammenlægningen. Det indebærer, at den fortsættende institution vil have udbudsret og -pligt til alle de uddannelseselementer, de tidligere institutioner kunne og skulle udbyde.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at undervisningsministeren fastsætter et nyt dækningsområde som følge af sammenlægningen, herunder at ministeren samtidig vil kunne ændre andre institutioners dækningsområde, hvis det findes hensigtsmæssigt.

Det bemærkes, at lovforslaget i øvrigt forudsætningsvis indebærer, at sammenlægning af skoler fra forskellige institutioner vil være muligt. I disse tilfælde er der dog ikke tale om en egentlig sammenlægning, men om en nedlæggelse af en skole i regi af en institution efter den foreslåede § 6 og en efterfølgende oprettelse af en ny skole i regi af en anden institution efter det den foreslåede § 5. Der vil efter forslaget dog i praksis være tale om, at en forholdsmæssig del af den afgivende institutions aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser overføres til den modtagende institution.

Efter det foreslåede vil det afgørende udgangspunkt for sammenlægninger være, at overdragelse af aktiviteter m.v. sker til en institution, som er tilstødende i en tilstødende region.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse fastlægger undervisningsministerens kompetence til at spalte institutioner m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 2 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan efter høring af institutionens bestyrelse spalte en institution. Ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere bestående eller nyoprettede institutioner efter loven.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren fastsætter geografiske dækningsområder for de udspaltede institutioner samt den geografiske placering af de nye institutioner og tilhørende skoler inden for de nye dækningsområder. Undervisningsministeren kan samtidig ændre andre institutioners dækningsområde, hvis der er behov for dette som følge af spaltningen.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og

skoler, jf. herved lovforslagets §§ 59-62 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede stk. 1 vil samlet indebære, at undervisningsministeren vil kunne spalte institutioner i tilfælde, hvor der fx på grund af øget tilgang til forberedende grunduddannelse i et geografisk område viser sig behov for flere institutioner.

Sammenlægning vil forudsætte høring af begge institutioners bestyrelse, hvor kommunale og andre lokale interesser vil være repræsenteret, jf. herved lovforslagets kapitel 3 om bestyrelsens sammensætning m.v. Bestyrelsernes eventuelle udtalelse vil dog ikke binde undervisningsministerens beslutning.

Det foreslåede vil i sammenhæng med lovforslagets bestemmelser om vedtægt, ledelse m.v. indebære, at undervisningsministeren godkender en ny institutionsvedtægt, jf. herved også lovforslagets § 9, stk. 3.

Hvis der i institutionens vedtægt eller andet grundlag er fastsat regler om sammenlægning, skal disse følges. Undervisningsministeren vil skulle påse, at beslutning om at søge tilfaldelse til sammenlægning er truffet i overensstemmelse med vedtægtens regler herom.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at undervisningsministeren fastsætter et nyt dækningsområde ved spaltning af institutioner. Det foreslåede indebærer forudsætningsvis, at lovens krav i relation til vedtægtsgrundlag tillige finder anvendelse situationer omfattet af det foreslåede.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse fastlægger en række rettigheds-garantier i forbindelse med sammenlægning og spaltning af institutioner m.v., jf. herved lovforslaget §§ 7 og 8.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsstilbud, som forberedende grunduddannelse træder i stedet for, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 2 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at sammenlægning og spaltning skal kunne ske uden samtykke fra institutionernes kreditorer.

Det foreslås i *stk. 2*, at det er en betingelse for sammenlægning eller spaltning efter §§ 7 og 8, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt. I vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal der optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og skoler, jf. herved lovforslagets §§ 59-62 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede stk. 1 indebærer en fravigelse af det almindelige formueretlige princip om, at debitorskifte kræver samtykke.

For at sikre kreditorerne en betryggende sikkerhed for deres krav er det hensigten, at undervisningsministeren i medfør af den foreslåede bemyndigelse i § 10 fastsætter regler, efter hvilke kapitel 15 i lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) med de fornødne tilpasninger finder anvendelse ved sammenlægning og spaltning af uddannelsesinstitutioner.

De foreslåede stk. 2 markerer den almindelige retsgrundsætning om, at der ikke må ske indskrænkning i eksisterende rettigheder eller eventuelle berettigede forventninger om ydelser fra institutionen. Formålene i den eller de sammenlagte institutioner skal endvidere opfyldes på samme måde som før sammenlægningen.

De foreslåede stk. 3, 1. pkt., vil indebære, at undervisningsministeren, som det i øvrigt efter forslaget rigt gælder i forhold til nyoprettelse af institutioner, vil skulle godkende den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt.

De foreslåede stk. 3, 2. pkt., vil i sammenhæng med det foreslåede stk. 2 indebære, at der i vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal optages udtrykkelige bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Det foreslås, at undervisningsministeren fastsætter regler om sammenlægning og spaltning efter §§ 7 og 8, herunder regler om, at kapitel 15 i selskabsloven finder anvendelse med de fornødne tilpasninger.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, som forberedende grunduddannelse træder i stedet for, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v. En tilsvarende bemyndigelse findes fx i kapitel 2 i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den foreslåede bemyndigelse forventes udmøntet ved, at der vil blive fastsat nærmere regler om en sammenlægnings- og spaltningsskift og om indholdet heraf, som bl.a. skal indeholde en beskrivelse af aktiviteter, aktiver og passiver, vedtægt for den fortsættende institution og vilkår for sammenlægningen eller spaltningen, herunder optagelse af bestemmelse om bortfald af udpegningsret til bestyrelsen.

Den foreslåede bemyndigelse forventes endvidere udmøntet ved, at der vil blive fastsat nærmere regler om den afgivende institutions opgørelse af aktiver/passiver.

Ved udformningen af reglerne forventes udgangspunktet at være de regler, der gælder om fusion af erhvervsdrivende fonde. Der kan blandt andet blive tale om at fastsætte regler om, at ledelsen i de deltagende institutioner skal udarbejde en redegørelse om sammenlægningen, ligesom det vil kunne pålægges revisorerne i de deltagende institutioner at afgive erklæring om, hvorvidt sammenlægningen kan antages at medføre en forringelse af muligheden for fyldestgørelse af kreditorerne i de opførende eller spaltede institutioner.

Som efter hidtidig praksis drager Undervisningsministeriet omsorg for bekendtgørelse af sammenlægninger og spaltninger ved offentliggørelse i Statstidende.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 12-16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, som forberedende grunduddannelse træder i stedet for, indeholder bestemmelser om ledelse m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 4 i lov om institutioner for

almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen ledes af en bestyrelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen består af 7-11 medlemmer med stemmeret.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren for institutioner med dækningsområder inden for otte kommuner eller derover eller ved udvidet medarbejderrepræsentation, jf. § 12, *stk. 3, 2. pkt.*, tillade, at det samlede antal bestyrelsesmedlemmer med stemmeret kan være op til 15.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren ved institutionssammenlægninger kan tillade, at den fortsættende institution i en overgangsperiode på 4-8 år kan have mere end 11 medlemmer med stemmeret.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at institutionens ledelse varetages af bestyrelsen, at bestyrelsen skal have et ulige antal medlemmer med stemmeret mellem 7 og 11, inklusiv formanden, samt om at undervisningsministeren for at alle kommuner i et dækningsområde med otte kommuner eller derover eller medarbejdere fra forskellige skoler kan repræsenteres i bestyrelsen, kan dispensere fra det samlede antal bestyrelsesmedlemmer, som i disse situationer kan udvides op til højst 15.

Det foreslåede *stk. 1* fastslår bestyrelsens overordnede og suveræne ledelsesret på institutionen.

De foreslåede *stk. 2* og *3* vil indebære, at bestyrelsen har 7-11 medlemmer afhængigt af antallet af kommuner, dvs. således at antallet af bestyrelsesmedlemmer kan være op til 15 medlemmer, hvis der er mange kommuner eller skoler i det pågældende dækningsområde.

De foreslåede medlemsantal skal ses i sammenhæng med, at institutioner for forberedende grunduddannelse i alle tilfælde vil være forholdsvis store og komplekse organisationer, at institutionerne tillige vil gå på tværs af forskellige kommunale interesser, og at de vil have medarbejdere lokaliseret på forskellige geografiske placeringer.

Det foreslåede vil således indebære mulighed for i særlige tilfælde, dvs. i tilfælde, hvor bestyrelsen kan dokumentere et særligt behov, at udpege yderligere 1-4 medlemmer til bestyrelsen. Disse medlemmer kan fx repræsentere lokale interesser eller have særlige kompetencer eller som nævnt sikre en bredere medarbejderrepræsentation.

Det foreslåede stk. 4 vil i forbindelse med ved institutions-sammenlægninger indebære, at det i en overgangsperiode på 4-8 år vil være muligt at tillade en bestyrelse, der har flere end 11 medlemmer. Det betyder, at der i det omfang, der dokumenteres eller skønnes at være et særligt behov, fx som følge af særlige lokale arbejdsmarkeds- eller erhvervs-mæssige forhold, vil kunne tillades en større bestyrelse med sigte på at imødekomme et sådant behov i en afgrænset periode.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 11 og §§ 13-16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, som forberedende grunduddannelse træder i stedet for, indeholder bestemmelser om ledelse m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 4 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsens sammensætning fastsættes i vedtægten.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen sammensættes, så følgende i institutionens dækningsområde udpeger udefrakommende medlemmer af bestyrelsen; kommunalbestyrelserne i institutionens dækningsområde, arbejdsmarkedets organisationer i ligelig repræsentation og bestyrelser for institutioner for erhvervsrettet uddannelse med udbud af erhvervsuddannelser efter lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslås i *stk. 3*, at der af og blandt institutionens medarbejdere udpeges to medlemmer til bestyrelsen, af hvilke det ene medlem har stemmeret. Antallet af medlemmer udpeget af medarbejderne kan dog udvides med sigte på, at medarbejdere fra forskellige skoler tilhørende institutionen kan være repræsenteret i bestyrelsen. Medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Det foreslås i *stk. 4*, at elevrådet, jf. lovforslagets § 25, udpeger en tilforordnet til institutionens bestyrelse.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der til bestyrelserne udpeges medlemmer i institutionens dækningsområde fra kommuner (ét eller flere fra hver),

arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer (ligeligt repræsenteret) samt erhvervsskolesektoren. Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at der af og blandt institutionens medarbejdere udpeges to medlemmer til bestyrelsen, af hvilke det ene har stemmeret, herunder at antallet af medlemmer udpeget af medarbejderne dog kan udvides, så medarbejdere fra forskellige skoler kan være repræsenteret i bestyrelsen.

Det foreslåede vil i overensstemmelse med den politiske aftales ånd samlet set indebære, at der ikke fastsættes specifikke regler om, hvordan bestyrelsens udefrakommende medlemmer udpeges, eller hvilke af de forskellige medlemskategorier der kan være i flertal.

Det er således med det foreslåede hensigten at give institutionerne og bestyrelserne frihed til inden for de i vedtægten fastsatte rammer, og under forudsætning af at de overordnede krav overholdes, selv at fastlægge den fremtidige procedure for udpegning og sammensætning af udefrakommende medlemmer ud fra de lokalt baserede forhold.

Det foreslåede stk. 1 indebærer således, at det i institutionens vedtægt skal beskrives, hvordan der nærmere udpeges bestyrelsesmedlemmer.

Det foreslåede stk. 2 fastlægger den kreds af myndigheder og organisationer, som i institutionens dækningsområde har udpegningsret i forhold til udefrakommende medlemmer af bestyrelsen.

Det forudsættes herved, at der ved udpegning af udefrakommende medlemmer, herunder ved selvsupplering, under alle omstændigheder vil skulle ske en inddragelse af en bred kreds omfattende de relevante eksterne interessenter i forhold til den enkelte institution.

Der vil med det foreslåede således være en vis fleksibilitet i bestyrelsens sammensætning. Der er fx ikke en indbygget automatik, der tilsiger, at et af kommunalbestyrelsen udpeget medlem skal være en kommunalpolitiker, idet kommunalbestyrelsen fx kan pege på lokale eller regionale repræsentanter med indgående kendskab til blandt institutionsdrift, målgruppen, den kommunale ungeindsats m.v.

Bestyrelsens udpegning vil dog være omfattet af de krav, der følger af lov om ligestilling af kvinder og mænd.

Lovforslagets bestemmelse om bestyrelsessammensætningen indeholder på samme måde som de eksisterende institutionslove på Undervisningsministeriets område endvidere ikke udtrykkelige bestemmelser om selvsupplering til bestyrelsen, herunder krav om, hvordan dette vil skulle finde sted. Som det fremgår ovenfor kan selvsupplering dog i et vist omfang finde sted.

Det er således efter det foreslåede overladt til den enkelte institution selv at afgøre, om den ønsker selvsupplering til bestyrelsen, og i givet fald at fastlægge proceduren herfor i vedtægten.

Det bemærkes hertil, at det af de standardvedtægter, som undervisningsministeren har fastsat i medfør af de eksisterende institutionslove på Undervisningsministeriets område fremgår, at der ved selvsupplering forstås, at de stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget til den tiltrædende bestyrelse, i forening og i overensstemmelse med vedtægtens regler herom udpeger det antal udefrakommende medlemmer af bestyrelsen, der ifølge vedtægten skal udpeges ved selvsupplering.

Muligheden for selvsupplering skal således ses ud fra hensynet til at give mulighed for, at bestyrelsen kan være en kombination af bestyrelsesposter, der besættes ved egentlig udpegning/indstilling, samt derudover bestyrelsesposter, som besættes ved selvsupplering, idet selvsupplering giver bestyrelsens medlemmer mulighed for at tilføre bestyrelsen bestemte kompetencer ved at udpege personer, der besidder disse kompetencer.

Det er ikke hensigten, at et flertal af bestyrelsens stemmeberettigede medlemmer skal kunne udpeges ved selvsupplering. Medlemmer, der er fundet ved selvsupplering, bør kun sidde i højst 2 funktionsperioder, dvs. maksimalt 8 år.

Nærmere regler om selvsupplering forventes at indgå i de regler om vedtægters indhold, herunder i form af en standardvedtægt, som undervisningsministeren fastsætter i medfør af lovforslagets § 2, stk. 5.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at der blandt medarbejderne på den pågældende institution udpeges to medlemmer til bestyrelsen, heraf et med stemmeret. Medarbejderrepræsentationen kan dog udvides, jf. lovforslagets § 11.

Det foreslåede vil samtidig indebære, at medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tilidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. Dette svarer til, hvad der i øvrigt gælder i de eksisterende institutionslove på undervisningsministeriets område.

Det foreslåede stk. 4 vil endelig indebære, at elever via elevrådet udpeger en tilforordnet til institutionens bestyrelse. Bestemmelsens anvendelse forudsætter, at der er oprettet et elevråd på institutionen. Er dette ikke tilfældet, kan der ikke udpeges en elevtilforordnet, jf. dog herved den særlige overgangsbestemmelse i lovforslagets § 60, stk. 7. Bestemmelsen giver endvidere ikke mulighed for, at der kan være yder-

ligere tilforordnede i bestyrelsen. Det svarer til gældende ret efter lov om produktionsskoler.

Det vil i øvrigt være den midlertidige bestyrelse, som udarbejder vedtægten for de nye institutioner, jf. lovforslagets § 60. Den første permanente bestyrelse udpeges efter bestemmelserne herom i den vedtægt, der således udarbejdes af den midlertidige bestyrelse, og når vedtægten er godkendt af undervisningsministeren. Vedtægten, som bl.a. omfatter en uddybning af bestyrelsessammensætningen m.m., udarbejdes på grundlag af en såkaldt standardvedtægt, som det er hensigten, at Undervisningsministeriet fastsætter, jf. lovforslagets § 2, stk. 5. Herved imødekommes den politiske aftales ønske om, at den konkrete bestyrelsessammensætning inden for de ovenfor skitserede rammer vil skulle fremgå af institutionens vedtægt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 11 og 12 samt §§ 14-16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, som forberedende grunduddannelse træder i stedet for, indeholder bestemmelser om ledelse m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 4 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsens medlemmer tilsammen skal have kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke.

Det foreslås i *stk. 2*, at medlemmer omfattet af § 12, stk. 2, udpeges i deres personlige egenskab og skal tilsammen have erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært beskæftigelse samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

Det foreslåede understøtter tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om bredt sammensatte bestyrelser med relevante kompetencer i forhold til de ungdomsuddannelser og de beskæftigelsesmuligheder, som forberedende grunduddannelse primært er rettet imod.

De foreslåede stk. 1 og 2 vil indebære og tilsigter i sammenhæng, at bestyrelsen skal afspejle den samlede profil og de opgaver, der er kendetegnet ved forberedende grunduddan-

nelse. Den enkelte bestyrelse sammensættes derfor ud fra personlige kompetencer af relevans for institutionernes profil med sit fokus på både teori og praksis og målet med enten videre uddannelse eller beskæftigelse.

Det er endvidere hensigten, at der ved sammensætningen skal lægges vægt på, at der i bestyrelsen er personer, som har kendskab til lokalområdet, navnlig kendskab til behovet for uddannelsen i det pågældende område.

Det bør desuden ved sammensætningen – i hvert fald lige efter institutionens etablering - sikres, at der i bestyrelsen er medlemmer, som kender til de sammenlagte uddannelsesinstitutioners særlige kulturer og identitet, og som med udgangspunkt i en forståelse af disse forholds betydning kan bidrage til bestyrelsesarbejdet.

Derudover kan det være relevant, at der er mulighed for, at der i bestyrelsen kan sidde personer med en ikke på forhånd defineret profil, kompetence eller tilhørsforhold, men hvis kompetencer og erfaringer fx personer med en international indsigt, vurderes at være hensigtsmæssige for institutionernes virke. Bestyrelsesmedlemmerne skal således kunne bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for forberedende grunduddannelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 11-13 samt §§ 15-16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, som forberedende grunduddannelse træder i stedet for, indeholder bestemmelser om ledelse m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 4 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen vælger en formand blandt de medlemmer, som udpeges efter § 12, *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Det foreslås i *stk. 3*, at der kan ydes vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for offentlig innovation fastsætter regler om vederlag efter *stk. 3*.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at formanden for bestyrelsen udpeges blandt de udefrakommende medlemmer, fx blandt de kommunale repræsentanter.

Det foreslåede *stk. 1* indebærer et krav om, at formanden skal udpeges blandt de udefrakommende medlemmer af bestyrelsen. Hertil kommer, at lov om ligestilling af kvinder og mænd også i denne henseende finder anvendelse.

Det foreslåede *stk. 2* vil indebære, at institutionens leder har ret og pligt til at deltage i bestyrelsens møder. Lederen vil endvidere have ret og pligt til at fungere som sekretær for bestyrelsesmøderne. Lederen deltager dog uden stemmeret i møderne.

Det foreslåede *stk. 3* indebærer, at der kan udbetales vederlag til alle medlemmer af bestyrelsen.

Den i *stk. 4* foreslåede bemyndigelse forventes at tage udgangspunkt i de regler, som er fastsat i Finansministeriets cirkulære nr. 9418 af 4. juli 2013 om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten, som indeholder retningslinjer for betaling til formænd for og andre medlemmer af kollegiale organer i staten. Ved kollegiale organer forstås råd, nævn, kommissioner, udvalg, bestyrelser o.l.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 11-14 og § 16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, som forberedende grunduddannelse træder i stedet for, indeholder bestemmelser om ledelse m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 4 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at følgende personer ikke kan være medlemmer af bestyrelsen; personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen,

advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme til institutionen, og ansatte i ledende stillinger hos personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.

Det foreslås i *stk. 2*, at dersom lejeforholdet er af uvæsentligt omfang, finder *stk. 1* ikke anvendelse.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, hvornår et lejeforhold anses for at være af uvæsentligt omfang.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er imidlertid at værne institutionerne mod interessekonflikter.

Det foreslåede *stk. 1* vil indebære og sikre, at personer, der på forskellig vis er økonomisk involveret i eller økonomisk afhængig af driften af institutionen eller i øvrigt indgår i rådgivende funktioner for sådanne personer, og som derfor inhabile i en række situationer, hvor der skal træffes beslutninger i bestyrelsen, ikke kan være medlemmer af en institutions bestyrelse.

Med det foreslåede ønskes at skabe sikkerhed for, at bestyrelsens medlemmer alene varetager institutionens interesser som uddannelsesinstitution, idet bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig må sidde i bestyrelsen for institutioner m.v., der repræsenterer interesser, der kan være modsatrettede.

Dette omfatter navnlig udleje af ejendomme, dele af ejendomme m.m. eller repræsentanter for udlejer. Begrebet udleje tilsigter også at omfatte udleje i form af leasing. Forbuddet i det foreslåede omfatter alle former for udlejere, bortset fra egentlige kommunale, amtskommunale og statslige ejere af ejendomme m.m. Statslige og kommunale selskaber, virksomheder og lignende vil ligesom private selskaber, selvejende institutioner, m.v. være omfattet af det foreslåede.

Med terminologien "kontrollerer" i *stk. 1*, nr. 2, menes egentlig økonomisk styringsmæssig kontrol med udlejer. Med styringsmæssig kontrol tænkes på situationer, hvor udlejer er i et over/underordningsforhold til fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.

Med ansatte i ledende stillinger, jf. *stk. 1*, nr. 4, tænkes på personer, der har fuldmagt til at handle på udlejers vegne eller som i øvrigt som følge af ansættelsesforholdet har indflydelse på udlejers dispositioner i forhold til lejer. Følgelig vil

fx servicemedarbejdere på rengørings- eller kantineområdet ikke være omfattet af forbuddet.

Det foreslåede *stk. 2* udgør en undtagelse til *stk. 1*, i det omfang lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Det foreslåede markerer således hjemmel for ministeren til at fastsætte en bagatelgrænse med hensyn til en udlejningsaktivitets betydning for bestyrelsesmedlemmers inhabilitet, da det antages, at udlejning af lokaler m.v. i meget begrænset omfang ikke indebærer en risiko for, at bestyrelsesmedlemmerne ikke varetager skolens tarv. I dette tilfælde må det pågældende bestyrelsesmedlems habilitet vurderes efter forvaltningsloven, når spørgsmål om udlejningsforholdet behandles i bestyrelsen. Bagatelgrænsen vil udgøre en ubetydelig del af skolens lokaler og af skolens lejeudgift. Bagatelgrænsen vil blive fastlagt i relation til skolens størrelse og hertil svarende lokaleforbrug.

Den i *stk. 3* foreslåede bemyndigelse forventes i lyset af det til *stk. 2* anførte anvendt til at udstede regler svarende til § 22 i bekendtgørelse nr. 730 af 29. juni 2012 om tilskud m.v. til institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse (AGV-tilskudsbekendtgørelsen), hvoraf det fremgår, at et lejeforhold, herunder leasingforhold, er af uvæsentligt omfang, hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inklusiv prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inklusiv installationer.

Det bemærkes i øvrigt, at institutionens vedtægt vil skulle indeholde regler om fremgangsmåden ved valg eller udpegning af nye medlemmer til bestyrelsen, hvis der i valgperioden opstår inhabilitet for et eller flere bestyrelsesmedlemmer. Hvis der i valgperioden opstår generel inhabilitet for et bestyrelsesmedlem, kan vedkommende ikke længere være medlem af bestyrelsen og må udtræde. Ny udpegning gennemføres hurtigst muligt. Herudover er bestyrelsesmedlemmer, lederen og andre ansatte omfattet af de almindelige regler om inhabilitet og tavshedspligt i forvaltningsloven, når de udfører opgaver i forbindelse med institutionens virksomhed.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 11-15 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer m.v.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsstilbud, som forberedende grunduddannelse træder i stedet

for, indeholder bestemmelser om ledelse m.v. Tilsvarende bestemmelser findes fx i kapitel 4 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at bestyrelsens funktionsperiode er på fire år og normalt følger valgperioden for kommuner.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at funktionsperioden for bestyrelsen er fireårig og normalt følger valgperioden for kommuner.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsens funktionsperiode vil være 4 år, og at perioden vil følge valgene til kommunalbestyrelserne. De foreslåede funktionsperioder skyldes hensynet til, at kommunerne med den politiske aftale får betydning indflydelse i forhold til indsatsen over for målgruppen for forberedende grunduddannelse, herunder målgruppevurdering, finansieringsansvar og elementerne i den kommunale ungeindsats. Kommunerne vil ligeledes være stærkt repræsenteret i bestyrelserne for institutioner for forberedende grunduddannelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 18 institutionernes bestyrelses opgaver.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 18 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at bestyrelsen har ansvaret for den overordnede ledelse af institutionen. Det fremgår endvidere, at bestyrelsen fastsætter institutionens vedtægt og en forretningsorden for sit virke, jf. dog § 5, stk. 1, 2. pkt.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der for hver institution er der én bestyrelse.

Det foreslåede fastslår bestyrelsens overordnede ansvar og indebærer, at der sikres en enstrengt ledelsesstruktur. Der vil kun være ét bestyrelsesniveau, og bestyrelsen bliver institutionens øverste myndighed. Der vil ikke være besluttede fora med selvstændig fastlagt kompetence ud over bestyrelsen.

Bestyrelsens opgave er at varetage institutionens grundlæggende interesser, dvs. forberedende grunduddannelse og udbuddet heraf. Det indebærer, at bestyrelsen grundlæggende har til opgave at varetage den overordnede strategiske ledelse af hele institutionens virksomhed med ansvar for de samlede aktiviteter, og at fastlægge organiseringen af institutionen, således at den bedst muligt ud fra dens egne forhold kan varetage alle dens aktuelle og kommende opgaver i overensstemmelse med det fastsatte formål.

Bestyrelsen fastlægger organiseringen af institutionen. Dette skal ske under hensyn til den regionale dækning af uddannelsesbehovet og skal samtidig bidrage til at sikre den regionale vækst og udvikling. Det indebærer sikring af uddannelsens indholdsmæssige kvalitet og udvikling, således at institutionen er i stand til at leve op til sin forpligtelse til regional uddannelses- og videnforsyning af høj kvalitet. Det indebærer endvidere sikring af, at institutionens drift er effektiv inden for de givne økonomiske og administrative rammer.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsen desuden udarbejder en forretningsorden og instrukser, som bl.a. kan omfatte retningslinjer for arbejdsdelingen mellem på den ene side bestyrelsen og den anden side institutionens leder og de evt. øvrigt ansatte chefer, herunder med angivelse af muligheder for delegering, procedurer for stillingtagen til institutionens tværgående administration, herunder regnskabsfunktionen, den interne kontrol, it, organisering og budgettering, procedure for fremskaffelse af oplysninger, der er nødvendige for opfyldelse af bestyrelsens opgaver, procedure for opfølgning på planer, budgetter, rapporter om institutionens likviditet, aktivitetsudvikling, finansieringsforhold, pengestrømme m.v., procedure for og indhold af revisionsprotokol m.v., procedure for gennemgang af perioderegnskaber og lignende i løbet af regnskabsåret og herunder vurdering af budgettet og afvigelse herfra.

Bestyrelsen vil efter det foreslåede endvidere grundlæggende være forpligtet til at drøfte mål og strategier for institutionens udvikling og til at overvåge, om institutionens aktiviteter lever op til de fastsatte mål og strategier. Bestyrelsen bør præcisere den daglige leders forpligtelser over for bestyrelsen, herunder lederens forpligtelse til at sørge for, at bestyrelsen får alle relevante informationer om institutionen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 17 institutionernes bestyrelses opgaver.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 19 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen ansætter og afskediger lederen og godkender efter indstilling fra lederen ansættelse og afskedigelse af institutionens øvrige personale.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen kan fastsætte retningslinjer for lederens virksomhed og kan bemyndige lederen til i et nærmere bestemt omfang at udøve beføjelser, der er tillagt bestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestyrelsen træffer beslutning om suspension af medarbejdere, der er ansat på tjenstemandsvilkår, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injurieresøgsmål.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at det er institutionen og ikke skolerne, som ansætter medarbejderne.

Det foreslåede *stk. 1* vil indebære, at bestyrelsen som udgangspunkt har den formelle ansættelseskompetence i forhold til lederen og i forhold til det øvrige personale, jf. den i bestemmelsen indlagte præmis om, at godkendelse af andre ansættelser og afskedigelser sker efter indstilling fra lederen.

Det foreslåede *stk. 2* vil indebære, at bestyrelsen dels vil kunne fastsætte retningslinjer for lederens arbejde, dels vil kunne delegerer sine beføjelser til institutionens leder. Bestyrelsen vil fx med det foreslåede kunne delegerer sin ansættelseskompetence til ledere. Kravet om at delegation skal ske i nærmere bestemt omfang indebære ikke en begrænsning i delegationskompetencen, men blot krav om, at de beføjelser, som er delegeret, skal være tydeligt konkretiseret.

Det bemærkes i denne henseende i øvrigt, at det i den statslige selvejemodel, som de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse omfattes af, generelt ligger inden for den enkelte bestyrelses og institutionsledelses kompetence at afgøre, hvordan institutionen tilrettelægger sin nærmere organisation, og at bestyrelsens mulighed for at delegerer kompetence mellem institutionens ledelse og de tilhørende skoler som følge heraf er vide. Det foreslåede vil dog i overensstemmelse med den politiske aftale i praksis indebære, at delegation af ansættelseskompetencen ikke vil kunne ske videre end til lederen, hvorved det altid vil være institutionen og ikke de tilhørende skoler, som ansætter personalet.

Det foreslåede *stk. 3* indebærer endelig, at det er bestyrelsen, der beslutter, om der skal iværksættes disciplinære for-

anstaltninger mod en tjenstemandsansat medarbejder ved institutionen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 20-22 institutionernes bestyrelses ansvar.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 20 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at bestyrelsen er ansvarlig over for undervisningsministeren for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disciplinære foranstaltninger i forhold til bestyrelserne. Baggrunden for det foreslåede er primært at sikre en ultimativ kontrol med, at statens institutioner forvaltes forsvarligt.

Det bemærkes, at der for bestyrelsesmedlemmer gælder dansk rets almindelige erstatningsregler. Bestyrelsesmedlemmerne hæfter ikke personligt for institutionens økonomiske forpligtigelser.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsen har ansvaret for alt vedrørende institutionen, hvilket også omfatter, at undervisningen organiseres og tilrettelægges, så den lever op til den kvalitet, der er forudsat i det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede skal i øvrigt ses som et supplement til undervisningsministerens adgang til at holde tilskud tilbage m.v., jf. lovforslagets § 50.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 20

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 19, 21 og 22 institutionernes bestyrelses ansvar.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 21 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen skal sikre, at institutionen i sit virke er uafhængig. Bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål og alene virker til fremme heraf.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen er forpligtet til at vedligeholde de bygninger, den ejer, på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan og til at sikre, at de tilskudsberettigede aktiviteter foregår i egnede lokaler med faciliteter, udstyr m.v., som er i en forsvarlig standard og stand.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er primært at sikre, at statens institutioner, herunder den faste ejendomsmasse m.v., forvaltes og vedligeholdes forsvarligt.

Bestemmelsen beskriver sammen med lovforslagets § 21 målsætningen for bestyrelsens økonomiske forvaltning og omfatter alle økonomiske dispositioner fra enkeltstående driftsdispositioner til omfattende, langsigtede kapitaldispositioner.

Det foreslåede *stk. 1*, 1. pkt., sigter på at tydeliggøre i lovtæksten, hvad der kræves, for at en institution opfylder det allerede gældende krav om at være en uafhængig selvejende institution. Dette krav skal institutionen løbende opfylde for at være omfattet af loven og modtage statstilskud i henhold til denne.

At institutionen skal være uafhængig betyder, at den skal indrette sin virksomhed alene med henblik på at varetage institutionens egne interesser til gavn for eleverne, og at den ikke må indgå i et styret fællesskab eller på anden måde være styret af uvedkommende eller udefrakommende interesser. Institutionen skal være uafhængig af personer, andre skoler, kurser, virksomheder, selskaber, foreninger m.fl., erhvervsdrivende som ikke-erhvervsdrivende.

Det foreslåede tilsigter ikke at forhindre gensidigt samarbejde med andre uafhængige undervisningsinstitutioner eller det omkringliggende samfund. Samarbejdet må blot ikke gå så vidt, at et fælles mål overskygger institutionens interesse i at arbejde for udvikling og økonomisk konsolidering af institutionen som en selvstændig enhed.

Det foreslåede *stk. 1*, 2. pkt., vil indebære, at der ved forvaltningen af institutionens midler tages langsigtede uddannelseshensyn og ikke blot hensyn til aktuelle aftagere, delta-

gere i uddannelse og ansatte. Disse hensyn skal tillige varetages inden for rammerne af de vedtægter, der gælder for institutionerne.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at institutionens midler alene må anvendes til institutionens formål og fremme heraf. Det indebærer, at institutionen i et og alt skal indrette sin virksomhed med henblik på at varetage institutionens interesser til gavn for eleverne, og at den ikke kan indgå i nogen form for styret fællesskab, ud over den adgang de har til at lave fælles administration på forskellige niveauer med andre institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede *stk. 2* vil indebære, at institutionen skal etablere de nødvendige rammer for institutionernes selvstændige ansvar for bygninger, faciliteter udstyr m.v., herunder at disse egnede til undervisningsbrug. Det skal efter det foreslåede ske gennem flerårsplaner, som vil være undergivet det almindelige tilsyn med institutionerne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 21

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 19, 20 og 22 institutionernes bestyrelses ansvar.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 21 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at midler, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, under hensyntagen til sikkerheden skal anbringes på en eller flere af følgende måder; som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), i fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn, i fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant og i værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen uanset bestemmelsen i *stk. 1*, nr. 4, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang kan anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økono-

miske fordele. Det fremgår endvidere, at andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er primært at sikre, at statens institutioner, herunder den faste ejendomsmasse m.v., forvaltes og vedligeholdes forsvarligt.

Bestemmelsen beskriver sammen med lovforslagets § 20 målsætningen for bestyrelsens økonomiske forvaltning og omfatter alle økonomiske dispositioner fra enkeltstående driftsdispositioner til omfattende, langsigtede kapitaldispositioner.

Det foreslåede stk. 1 udgør under hensyntagen til sikkerheden en udtømmende liste over mulige steder til anbringelse af institutionens ikke-driftsrettede midler, jf. den foreslåede bestemmelses stk. 2.

Bestemmelsen omfatter både tilskudsmidler og midler, der er tilgået institutionen på anden måde, fx via indtægtsdækket virksomhed. Bestemmelsen sigter på at sikre langsigtede skole- og uddannelseshensyn, idet risikobetonede pengeanbringelser vil kunne bringe institutionens økonomi i fare, herunder betyde tab af offentlige tilskud.

Det foreslåede stk. 2 udgør en undtagelse til bestemmelses stk. 1, nr. 4, således, at institutionen har mulighed for at anbringe likvide midler i visse andelsbeviser i aktier i det institutionens pengeinstitut, hvis institutionen derved kan opnå økonomiske fordele. Det vil ud fra de almindelige bestemmelse om institutionsbestyrelsernes frie forvaltningsret være op til dem at skønne, om en tilstrækkelig fordel foreligger, idet dog også sådanne dispositioner vil være underlagt det almindelige tilsyn med institutionerne. Det foreslåede indebærer i øvrigt en pligt for bestyrelsen til at afhænde de pågældende andelsbeviser eller aktier, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel. Der påhviler således bestyrelsen en løbende forpligtelse til at påse, at denne form for anbringelse i praksis giver sig udslag i økonomiske fordele for institutionen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 22

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 19-21 institutionernes bestyrelser ansvar.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 22 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er nævnt i *stk. 1*.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er primært at sikre, at statens institutioner forvaltes forsvarligt, og at institutionerne i deres forvaltning i forbindelse med aftaler om husleje- og ejendomsaftaler ikke bliver stillet ringere end sædvanlige markedsvilkår.

Det foreslåede stk. 1 indebærer, at det vilkår, hvorpå husleje- og ejendomsaftaler indgås, ikke må være ringere end sædvanlige markedsvilkår. Det foreslåede skal ses som et led i de krav, der generelt stilles til statslige selvejende institutioner. Disse krav indebærer, at bestyrelsen løbende skal sikre, at institutionens midler anvendes til gavn for den aktivitet, som institutionen i henhold til vedtægten må udføre, herunder aktivt søge aftaler ændret i talt med ændringer i markedsudviklingen. Institutionen skal således søge urimelige aftaler ændret, og undladelse heraf vil være omfattet af det almindelige tilsyn med institutionerne.

Den i *stk. 2* foreslåede bemyndigelse vil kunne anvendes til at fastsætte regler om huslejeaftaler, fx regler der standardiserer aftaleudformninger, herunder bestemmelser om maksimal opsigelsesfrist. Sådanne regler kan vise sig nødvendige i relation til institutioner, der udfører deres virksomhed i lejede lokaler, og som dermed kan komme i et særligt afhængighedsforhold til udlejer. Ligeledes vil der kunne fastsættes regler om, at nye huslejeaftaler ikke må indgås på ringere vilkår end sædvanlige markedsvilkår, herunder for institutioner af den pågældende type og beliggenhed, eller at huslejen skal være omkostningsbestemt. Hjemlen vil derudover kunne anvendes til at fastsætte bestemmelser om, at huslejen ikke må overstige et vist niveau, hvor udlejer får dækket sine omkostninger samt får en rimelig forrentning af den oprindeligt investerede kapital.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 23

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammerne for søgsmålskompetence.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 23 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsen og undervisningsministeren vil have adgang til at anlægge søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, herunder medlemmerne af de midlertidige bestyrelser.

Det foreslåede svarer til reglerne i lov om erhvervsdrivende fonde og lov om fonde og visse foreninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 938 af 20. september 2012 og vedrører som i fondslovene alene erstatningssøgsmål i anledning af skade, som er tilføjet institutionen. Ministeren vurderer på baggrund af tabets størrelse og den udviste adfærd, om søgsmål skal anlægges i det enkelte tilfælde.

Søgsmålsadgangen tænkes normalt kun anvendt i grovere tilfælde og indebærer ikke en skærpelse af bestyrelsesmedlemmers ansvars- og hæftelsesforhold. Uden for bestemmelsen falder tilfælde, hvor udenforstående eller ansatte har lidt et tab på grund af udvist adfærd fra personer med tilknytning til institutionen. Disse personer vil som hidtil selv kunne rejse krav over for den eller de ansvarlige.

Uden for bestemmelsen falder tilfælde, hvor udenforstående eller ansatte har lidt tab på grund af udvist adfærd fra personer med tilknytning til institutionen. Disse personer vil som hidtil selv kunne rejse krav over for den eller de ansvarlige.

Bestemmelsen indebærer ikke en skærpelse af bestyrelsesmedlemmers ansvars- og hæftelsesforhold. For bestyrelsesmedlemmerne gælder som hidtil dansk rets almindelige erstatningsregler, men de hæfter i øvrigt ikke personligt for institutionens økonomiske forpligtelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammer og opgaver for institutionens leder.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 24 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionens leder har ansvaret for den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionens leder varetager sin daglige ledelse af institutionen således, at uddannelsen tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, at de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige, at bestyrelsens godkendte budget overholdes, at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer, og at ledelsen af hver af de skoler, der hører til institutionen, kan sikre den fornødne pædagogiske kvalitet i undervisningen.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at der skal være pædagogisk ledelse på alle skoler, og at institutionens øverste ledelse derudover skal være synlig på skolerne.

Det foreslåede *stk. 1* indebærer, at lederen har den daglige ledelse af institutionen. Som følge af lovforslagets bestemmelser om bestyrelsens ansvar og opgaver er lederes opgaver underlagt bestyrelsens instruktion og kontrol.

Det betyder, at lederen blandt andet har ansvaret for, at institutionens virksomhed er i overensstemmelse med de mål for udvikling af institutionen, som bestyrelsen har fastlagt, og for overholdelse af institutionens budget.

Det foreslåede *stk. 2* fastlægger rammen for institutionens leders opgavevaretagelse, og indebærer at denne overordnet påser, at uddannelsen tilrettelægges og gennemføres regelmedholdeligt, pædagogisk forsvarligt og i øvrigt i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger m.v.

Det foreslåede vil i overensstemmelse med den politiske aftale ikke indebære specifikt fastsatte kompetence- eller kvalifikationskrav til ledere på institutionen eller de enkelte skoler. Kravet om, at institutionens leder skal tage højde for, at skolernes ledelse kan sikre den fornødne pædagogiske kvalitet i undervisningen kan eksempelvis udmøntes ved, at der ansættes en skoleleder med specifikke pædagogiske kvalifikationer, men vil også kunne tilgodeses på anden vis.

Det bemærkes hertil, at den politiske aftale indeholder ønske om at ledere som et led i reformen skal have et kompetenceløft, der skal understøtte realisering af uddannelsens formål og i øvrigt understøtte den daglige indsats i arbejdet med eleverne. Det fremgår, at institutionslederne skal sikres de nødvendige kompetencer til at etablere gode institutionelle strukturer og tage aktiv del i den faglige udvikling.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at lederudviklingen skal give lederne et kompetenceløft på tre områder.

For skolernes pædagogiske virke vil ledelsesfokus ligge på at sikre dygtige og engagerede medarbejdere, som kan skabe læring og trivsel for den enkelte elev. Rekruttering og udvikling af læringsmiljøet er derfor en kerneopgave for ledelsen.

For administrativ ledelse skal fokus ligge på, at kompetenceløftet skal give lederne redskaber til at løfte opgaver med administration, data, it og økonomi, så der er gode institutionelle rammer, budgetterne holder og der er et godt samarbejde med forvaltningen og bestyrelsen.

For forandringsledelse skal fokus ligge på at lederne skal gå forrest og lede implementeringsarbejdet, så de politiske mål for den nye uddannelse kan omsættes til faglige resultater på den enkelte skole.

Der er med det foreslåede hensigten, at institutionsbestyrelsen bl.a. lader sig inspirere af disse fokuspunkter i forbindelse med ansættelse af ledere på institutionerne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 25

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammen for elevernes organisering i et elevråd.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 27 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at eleverne har ret til at danne et elevråd, som i sit virke skal være baseret på demokratiske principper.

Det foreslås i *stk. 2*, at elevrådet udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever i almindelighed.

Det fremgår, at dette dog ikke gælder udvalg m.v., hvor elevvers deltagelse ville stride mod anden lovgivning.

Det foreslås i *stk. 3*, at dersom elevrådet ikke overholder væsentlige demokratiske principper, kan institutionens suspendere elevrådet.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren fastsætter regler om valg til elevråd, rådets virksomhed, suspension og bestyrelsens forpligtelse over for råddet.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at eleverne på forberedende grunduddannelse har ret til at få indflydelse på deres uddannelse og deres skole gennem et elevråd, som skal virke på demokratisk vis, og at hvis ikke elevrådet overholder væsentlige demokratiske principper, vil ledelsen kunne suspendere elevrådet.

Det foreslåede *stk. 1* og *2* vil i sammenhæng indebære, at eleverne ved institutionen vil have adgang til at danne et elevråd, som afspejler de studerendes synspunkter, og som giver eleverne mulighed for at yde rådgivning til bestyrelsen og ledelsen, herunder varetage elevernes fælles undervisningsmæssige, faglige, kulturelle, personlige og økonomiske interesser på institutionen.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at elevrådet skal virke på demokratisk vis. Ved væsentlige demokratiske principper forstås fri og lige adgang til elevrådet, dets møder og andre arrangementer, fri og lige og rettigheder i elevrådet, herunder dets regler om valg og valgharhed til rådets styrende organer etc.

Det foreslåede *stk. 3* vil indebære, at ledelsen kunne suspendere elevrådet, hvis dette ikke overholder væsentlige demokratiske principper. Eventuel suspension af elevråd vil være omfattet af de sædvanlige forvaltningsretlige skridt forud for en eventuel suspension.

Den i *stk. 4* foreslåede bemyndigelse forventes udmøntet til at fastsætte supplerende regler svarende til bekendtgørelse nr. 84 af 30. januar 2013 om elevråd ved institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse eller erhvervsrettet uddannelse samt private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen, som bl.a., indeholder regler om institutionens samarbejde med elevrådet, elevrådets opgaver, nedsættelse af elevrådet, valgharhed til elevrådet, vedtægter og forretningsorden.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 26

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 27-37 rammerne for tilskud til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Bestemmelser med tilsvarende elementer findes fx i kapitel 5 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren yder institutionen et grundtilskud og et grundtilskud pr. tilhørende skole. Grundtilskud fastsættes på de årlige finanslove.

Det foreslås i *stk. 2*, at yder endvidere et taxametertilskud, der fastsættes på de årlige finanslove. Tilskuddet ydes ud fra den enkelte institutions samlede antal årselever, jf. dog stk. 4, og en takst pr. årselev.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren yder et særligt tilskud for udslusning af elever til uddannelse eller beskæftigelse. Tilskuddet ydes for elever, der i forlængelse af et forløb på forberedende grunduddannelse af mindst 1 måneds varighed går videre i kompetencegivende uddannelse eller lønnet beskæftigelse, herunder deltidsbeskæftigelse. Tilskuddet ydes, når institutionen har dokumentation for, at deltageren har været i gang med en tilskudsberettigende aktivitet i 12 uger inden for en periode på 4 måneder efter forløbet. Tilskuddet fastsættes som en takst pr. årselev på de årlige finanslove.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren yder et særligt tilskud ud fra antallet af årselever, hvori indgår deltagere i meritgivende kombinationsforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse. Tilskuddet ydes på betingelse af, at udgiften til den pågældende undervisning afholdes af institutionen.

Det foreslås i *stk. 5*, at der uanset stk. 1-4 kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer.

Det foreslås i *stk. 6*, at institutionens forlængelse af uddannelsesperioden for en elevs samlede uddannelsesforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse, kan maksimalt gives i et omfang, der svarer til 10 pct. af institutionens samlede årselevtal i det forudgående finansår. For institutioner, der ikke har haft aktivitet i det forudgående finansår, beregnes kvoten på baggrund af det forventede årselevtal.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der ydes ét fast grundtilskud pr. institution og grundtilskud på 1,7 mio. kr. årligt til de øvrige skoler (2017-niveau), at grundtilskuddene samlet set forventes at udgøre ca. 15 pct. af institutionernes samlede tilskud, at størrelsen af grundtilskud samt takster pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove,

De foreslåede stk. 1 og 2 vil indebære, at tilskud udbetales til institutionerne af staten, og at disse som hovedregel består af grundtilskud samt aktivitetsafhængige tilskud (taxametertilskud) til undervisningsudgifter, fællesudgifter og bygningsudgifter.

Som det gælder for de øvrige institutionsområder, er det hensigten, at taxameterfinansieringen suppleres med grundtilskud, der skal dække en række basale udgifter ved institutionsdrift, og som derfor er med til at muliggøre opretholdelsen af mindre institutioner i en finmasket national og lokal institutionsstruktur.

Det foreslåede tilstræber i denne henseende en balance mellem, at tilskuddene udbetales til institutionen, men at der samtidig forudsættes et grundtilskud pr. skole og et højere grundtilskud pr. institution. Det bemærkes i denne forbindelse, at der ikke nødvendigvis vil være et fysisk sammenfald mellem institutionens og skolernes adresse. Det vil eksempelvis indebære, at en institution med tre skoler får et stort grundtilskud plus tre skolegrundtilskud.

Taxametertilskuddene omfatter tilskud til undervisning, tilskud til administration, ledelse og løbende bygningsdrift samt tilskud til erhvervelse og leje af bygninger og bygningsvedligeholdelse m.v.

Det foreslåede stk. 3 indebærer, at en institution kan få et særligt udslusningstilskud til elever, der går videre i kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse. Den konkrete model for det foreslåede tilskud for succesfuld udslusning af elever tager udgangspunkt i, hvor mange uger en elev har været i uddannelse eller beskæftigelse inden i en sammenhængende periode efter afslutningen af et forløb. Tilskuddet ydes, hvis institutionen kan dokumentere, at kravet er opfyldt.

Det fremgår af den politiske aftale, at udmøntningen af udslusningstaxameter på forberedende grunduddannelse skal følge reglerne for udslusningstaxameter på produktionsskolerne i dag. Det foreslåede er i overensstemmelse hermed, idet kriterierne for udløsning af udslusningstilskud på produktionsskolerne videreføres til institutionerne for forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede indebærer således, at der udbetales udslusningstaxameter, når der foreligger dokumentation for, at deltageren har været i gang med en tilskudsberettigende aktivitet i 12 uger inden for en periode på fire måneder efter opholdet.

Det er vurderingen, at et krav om mindst 12 ugers uddannelse/beskæftigelse inden for 4 måneder efter endt forløb er hensigtsmæssig i forhold til at understøtte formålet med udslusningstilskud.

Ved måling på et tidligere tidspunkt er der risiko for ikke at indfange eventuelt frafald henset til størst sandsynlighed for frafald på ungdomsuddannelser i begyndelsen af forløbet. Måling ved et senere tidspunkt risikerer at afkoble sammenhængen mellem elevens uddannelsesforløb og elevens efterfølgende tilknytning til arbejdsmarkedet eller kompetencegivende ungdomsuddannelse. Herved undermineres incitamentet med tilskuddet. Ved det foreslåede forudsættes en positiv udslusningsgrad på 50 pct.

Det foreslåede stk. 4 indebærer, at der ydes et særligt tilskud ud fra antallet af årselever, hvori indgår deltagere i såkaldte meritgivende kombinationsforløb, hvorved menes uddannelsesforløb, der indeholder elementer fra uddannelsesinstitutioner, herunder kompetencegivende ungdomsuddannelser, arbejdsmarkedsuddannelser samt tillige ophold på folkehøjskoler.

Det foreslåede stk. 5 indebærer, at der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning. Det foreslåede forventes at indebære, at der ikke til fjernundervisning ydes tilskud til dækning af institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer givet, at fjernundervisning ikke medfører elevbrug af sådanne faciliteter.

Det foreslåede stk. 6 indebærer, at institutionens beslutning om forlængelse af uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse, maksimalt kan gives i et omfang, der svarer til 10 pct. af institutionens samlede årselevtal i det forudgående finansår. For institutioner, der ikke har haft aktivitet i det forudgående finansår, beregnes kvoten på baggrund af det forventede årselevtal.

Det bemærkes i øvrigt, at undervisningsministeren i kraft af lovforslagets § 36 vil få bemyndigelse til at fastsætte regler om opgørelse af årselever, som danner grundlag for tildeling af taxametertilskud til den enkelte institution m.v. Endvidere foreslås i denne sammenhæng, at der dermed gives undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om tilskud og til at bestemme, at tilskudsreglerne i en overgangsperiode kan fraviges.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 27

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 26 og §§ 287-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Bestemmelser med tilsvarende elementer findes fx i kapitel 5 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til institutioner, der efter ministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger ministerens krav til omlægning af institutionens virksomhed med henblik på genopretning af institutionens økonomi.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan yde tilskud og lån i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner og i forbindelse med en institutions overtagelse af elever efter lovforslagets § 6, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 3*, at Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån efter stk. 1 og 2.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er, at lån og tilskud bør kunne ydes med henblik på at genoprette institutionens økonomi og dermed sikre dens fortsatte virke i tilfælde, hvor der er behov herfor.

Det foreslåede stk. 1 indebærer, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at yde lån eller tilskud til institutionerne, som er kommet i en særlig økonomisk vanskelig situation. Bestemmelsen kan finde anvendelse i tilfælde, hvor en institution er lukningstruet, eller hvis institutionens situation kan medføre vanskeligheder med uddannelsesforsyningen.

Det skal bemærkes, at berettigelse til tilskud efter denne bestemmelse beror på undervisningsministerens konkrete skøn af institutionens særlige vanskelige situation. Ministeren kan i den forbindelse stille krav om omlægning af institutionsaktivitet med henblik på genopretningen af økonomien, eller krav om indgåelse af en indsatsaftale.

Det foreslåede stk. 2 giver undervisningsministeren mulighed for at yde tilskud til udgifter, der afholdes i forbindelse

med sammenlægning og spaltning efter lovforslagets kapitel 2.

Lånet eller tilskuddet kan betinges af, at institutionen følger undervisningsministerens krav om en tilpasning af institutionens samlede udgifter i forhold til aktivitet og faktiske indtægter. Institutionen skal – eventuelt i samarbejde med Undervisningsministeriet – udarbejde en handlingsplan for genopretningen af dens økonomiske situation. I forbindelse med opstilling af krav til handlingsplanen og afdragsvilkår kan ministeriet lade institutionens muligheder for at opnå rationaliseringsfordele ved at indgå i et større institutionsfællesskab indgå.

Det foreslåede vil således generelt indebære, at undervisningsministeren fastlægger vilkårene for ydelse af lån og afvikling heraf. Det forudsættes, at lån forrentes med udgangspunkt i den effektive rente på den toneangivende statsobligation på udbetalingstidspunktet. Denne rente ligger fast i hele lånets løbetid. Afdragsperioden forventes fastsat til normalt til 3-4 år.

Det foreslåede stk. 3 er af ordenmæssig karakter og indebærer, at den konkrete finansielle og regnskabsmæssige administration af de nævnte ordninger varetages af Udbetaling Danmark.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 28

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-27 og §§ 29-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 31 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at undervisningsministeren kan yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed eller til andre særlige formål.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for det foreslåede er, at hovedparten af de love, som regulerer de eksisterende uddannelses tilbud, som erstattes af forberedende grunduddannelse, allerede indeholder forsøgsbestemmelser, samt at der generelt på undervisningsområdet er en omfattende tradition for at gennemføre forsøg med uddannelserne. Henset hertil lægges der med lovforsla-

get op til at lancere en bestemmelse, som giver mulighed for at yde tilskud til forsøg m.v.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren mulighed for at yde tilskud til forsøgs- og udviklingsvirksomhed i de tilfælde. Der kan være tale om forsøg, der ikke i alle tilfælde vil kunne rummes inden for de ordinære tilskudssatser.

Der henvises i øvrigt i denne sammenhæng til det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse, som indeholder korresponderende bestemmelser om de materielle rammer for sådanne forsøg m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 29

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-28 og §§ 30-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 35 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at tilskud kan udbetales forskudsvis.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er at skabe hjemmel til, at institutionerne kan få forskudsvis udbetaling af statstilskud., hvilket er hensigtsmæssigt af hensyn til kontinuerligt at sikre institutionernes likviditet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 30

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-29 og §§ 31-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 41 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at undervisningsministeren kan fastlægge minimums- og maksimumsrammer for den tilskudsudløsende tilgang til uddannelserne.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold udover aftalens generelle fokus på den kommunale medfinansiering af de nye institutioner.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er at gøre det muligt at fastlægge minimums- og maksimumsrammer for den tilskudsudløsende aktivitet.

Institutionen fastlægger volumen og tilrettelæggelsen i de enkelte spor, dog under hensyntagen til, at institutionen har pligt til at optage alle, der er målgruppevurderet til forberedende grunduddannelse, i sit dækningsområde, og i dialog med den kommunale ungeindsats i den unges bopælskommune skal imødekomme de ønsker, der danner grundlag for målene i den unges uddannelsesplan.

Det foreslåede, hvorefter undervisningsministeren kan fastsætte minimums- og maksimumsrammer for den tilskudsudløsende tilgang til uddannelserne giver dog mulighed for at fastsætte en samlet pladsramme eller optagelsestal for de enkelte uddannelsesspor eller for anden tilskudsudløsende aktivitet.

Der vil være tale om fastsættelse af minimums- eller maksimumsrammer for den enkelte institution og ikke på landsplan.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 31

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-30 og §§ 32-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 9, stk. 6, i lov om produktionsskoler, men findes alene i en mere begrænset form i § 32 i lov om institutioner for almen- og ungdomsuddannelse og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at kommunalbestyrelserne i kommunerne inden for institutionens dækningsområde kan yde tilskud til institutionerne ud over sin andel af tilskud, jf. lovforslagets § 26, jf. § 42, til anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning. Kommuner kan ikke yde tilskud til institutionernes driftsudgifter eller lån til driftsudgifter og anlægsudgifter.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold udover aftalens generelle fokus på den kommunale medfinansiering af de nye institutioner.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er at understøtte og stimulere det ønskede betydelige kommunale ansvar og engagement ved at skabe mulighed for, at kommuner også kan yde særlige anlægstilskud til institutionerne, som de måtte finde gavnlige, fx på baggrund af lokale forhold.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 32

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-31 og §§ 33-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 36 i lov om institutioner for almen- og ungdomsuddannelse og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at tilskud efter denne lov ydes ikke til dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kompenserer institutionen for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret, og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud m.v. efter denne lov.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter regler om kompensation efter *stk. 2* og kan herunder beslutte, at der etableres en acontoordning for momskompensation til institutionerne.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er, at skabe hjemmel til at sikre, at også institutioner for forberedende grunduddannelse kan få deres udgifter til ikke-fradragsberettiget købemoms refunderet for så vidt angår institutionernes driftsudgifter og anlægsudgifter.

De foreslåede *stk. 1* og *2* indebærer samlet, at institutionerne får udbetalt diverse tilskud eksklusive tilskud til ikke-fra-

dragsberettigede købsmomsudgifter, men at institutionerne i stedet kompenseres for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser.

Den i stk. 2 foreslåede bemyndigelse giver mulighed for at fastsætte nærmere regler om momskompensationsordningen og tænkes anvendt til at fastsætte regler om administrationen af ordningen og om en aconto-ordning for momskompensationen.

Det er hensigten, at kompensationen for institutionernes udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms skal ske på grundlag af indberetninger af afholdte momsudgifter fra institutionerne til Undervisningsministeriet. Institutionerne vil derefter få kompensation for disse udgifter. Acontoordningen vil indebære, at den enkelte institution i årets første kvartal månedvis forud vil få anvist et acontobeløb, der svarer til institutionens forventede momsudgifter.

For årets andet, tredje og fjerde kvartal anvises et beløb svarende til de faktiske momsudgifter i det forudgående kvartal, reguleret for skønnede momsindtægter ved indtægtsdækket virksomhed, aktiverede og skolepraktik m.v. Da momsudgifter i fjerde kvartal kan være særlig tyngende, kan der ydes et ekstra acontobeløb for dette kvartal.

I forbindelse med institutionens regnskabsaflæggelse opgøres foregående års samlede momsudgifter i forhold til summen af årets samlede anvisninger, fratrukket endelig opgjorte momsindtægter for aktiverede, indtægtsdækket virksomhed m.v. Den årlige momsudgiftsopgørelse attesteres af institutionens revisor.

De påtænkte regler forventes i alt væsentligt at svare til reglerne i bekendtgørelse nr. 1168 af 8. december 2008 om momskompensation til institutioner for erhvervsrettet uddannelse, institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, erhvervsakademier, professionshøjskoler m.fl.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 33

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-32 og §§ 34-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 37 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionerne inden for sit formål disponerer frit over de samlede statslige tilskud efter lovforslagets §§ 26-28 og over øvrige indtægter. Det fremgår endvidere, at det er en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for uddannelsen og institutionens opgaver i øvrigt. Det er endvidere en betingelse, at institutionen gennemfører den undervisningsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Det fremgår endelig, at institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Det foreslås i *stk. 2*, at tilskud, der efter lovforslagets § 28 er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, er ikke omfattet af *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 3*, undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Det foreslåede fastlægger institutionernes dispositionsmuligheder i overensstemmelse med institutionernes status som selvejende institutioner. Hensigten med det foreslåede er endvidere at skabe bedre mulighed for politisk prioritering af investeringsomfanget på institutionerne. Niveauet for investeringsomfanget vil blive fastsat på de årlige finanslove. På finansloven vil der således fremadrettet blive fastsat et samlet, flerårigt investeringsniveau (en ramme) for de kommende institutioner for forberedende grunduddannelse på samme måde som det gælder for øvrige statsfinansierede selvejende institutioner under Undervisningsministeriet.

Det foreslåede *stk. 1* vil indebære, at tilskud ydes uden opdeling i lønudgifter og andre udgifter og uden personalerammer. Dispositionsfriheden giver således den enkelte institution mulighed for fleksibel udnyttelse af lærerkræfter, lokaler m.v. samt mulighed for selvstændigt at disponere over de samlede tilskud til de tilskudsberettigede uddannelser, fællesudgifter og bygninger.

Det foreslåede vil dog indebære den betingelse, at institutionerne skal opfylde de bestemmelser, der gælder for forberedende grunduddannelse, herunder gennemførelse af den

uddannelsesaktivitet inden for de enkelte uddannelsesspor, som tilskuddene er betinget af.

Det foreslåede vil herudover indebære, at institutionerne vil kunne opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til de formål, som tilskuddene er ydet til. De frie muligheder for opsparing giver dels en nødvendig konsolidering i budgetteringen, dels mulighed for opsparing til investering m.v.

Det foreslåede stk. 2 indebærer dog den begrænsning, at tilskud, som er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, er ikke omfattet af den frie dispositionsret efter det foreslåede stk. 1.

Det foreslåede stk. 3 indebærer med henblik på at kunne forvalte den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, indebærer det foreslåede, at undervisningsministeren vil kunne pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Det foreslåede vil give ministeren mulighed for at pålægge den enkelte institution et konkret investeringsloft. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer. Dette vil ske som led i orienteringen af institutionerne i forbindelse med den almindelige finanslovsproces.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer, dvs. køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder fx køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af fx nyt inventar og it-udstyr.

Køb af eksisterende bygninger, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen.

I tilfælde af, at indberetningerne viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, vil der på Undervisningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

Den i stk. 4 foreslåede bemyndigelse giver undervisningsministeren mulighed for løbende at tilpasse proceduren efter det foreslåede stk. 3. Overholder en institution ikke et påbud, kan lovforslagets elementer om indgriben over for institutionens ledelse finde anvendelse, fx i form af tilbageholdelse af tilskud.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 34

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-33 og §§ 35-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 38 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at undervisningsministeren ved ydelse af tilskud til institutionerne kan stille vilkår for institutionernes virksomhed, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller tilsvarende formål i lovgivningen, herunder om institutionens kvalitetssystem og energibesparelser.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om ydelse af tilskud efter stk. 1.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er ønsket om at give undervisningsministeren mulighed for at stille krav til institutionerne om varetagelse af sociale hensyn som betingelse for at modtage tilskud.

Det bemærkes, at det for statsfinansierede selvejende institutioner i dag generelt gælder, at disse som tilskudsmodtagende institution påtager sig en social forpligtelse. Det findes naturligt, at samme forpligtelser gælder for institutioner for forberedende grunduddannelse, der også bliver statsfinansieret selvejende.

En sådan »social klausul« er et krav om, at institutionen som tilskudsmodtager påtager sig en nærmere angiven social forpligtelse.

I overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser på uddannelsesinstitutionsområdet er det hensigten, at ministeren vil stille krav om, at institutionerne skal formulere en personalepolitik, der beskriver, hvordan institutionen vil handle for at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt.

Det vil efter det foreslåede være en betingelse, at sådanne vilkår ikke er uforenelige med institutionernes opfyldelse af deres opgaver efter denne lov og lov om forberedende grunduddannelse.

Den i stk. 2 foreslåede bemyndigelse kan anvendes til at fastsætte regler, som i givet fald må forventes at være inspireret af de regler, som findes i bekendtgørelse nr. 932 af 3. juli 2017 om sociale klausuler som betingelse for modtagelse af statstilskud på selvejende uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet. Bekendtgørelsen indeholder bl.a. regler, som i forbindelse med den årlige regnskabsaflæggelse forpligter institutionen til at afgive en redegørelse for, hvor mange personer institutionen har ansat eller i virksomhedspraktik på særlige vilkår, jf. cirkulære om job på særlige vilkår (Socialt kapitel), fleksjob, eller virksomhedspraktik eller med løntilskud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats for visse personer efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats til personer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 35

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-34 og §§ 36-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 38 a i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser anvender klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller senest ved kontraktindgåelsen offentliggør sin begrundelse for at undlade dette på institutionens hjemmeside.

Det foreslås i *stk. 2*, undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om forpligtelsen efter *stk. 1*, herunder om, hvilke udbud der er omfattet af forpligtelsen.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for det foreslåede er ønsket om, at også for institutioner for forberedende grunduddannelse anvender det såkaldte »følg- eller forklar princip«, som indebærer, at statslige ordregivere enten skal anvende sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud eller forklare, hvorfor de ikke gør det.

Det foreslåede *stk. 1* vil indebære, at institutionerne forpligtes til i forbindelse med relevante udbud og efterfølgende kontraktindgåelser at anvende klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller forklare fravalg deraf.

Det betyder, at institutionerne skal anvende et »følg- eller forklar princip«, dvs. enten skal de anvende sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud eller forklare, hvorfor de ikke gør det.

En social klausul om uddannelses- og praktikaftaler er et krav i et udbud om, at den leverandør, der vinder opgaven, skal påtage sig at ansætte en eller flere elever eller overflytte allerede ansatte elever hos leverandøren til brug for udførelse af kontrakten.

Den i *stk. 2* foreslåede bemyndigelse forventes anvendt til at fastsætte regler svarende til reglerne i bekendtgørelse nr. 20 af 13. januar om sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud på visse selvejende uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet. Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, som fastlægger, hvilke udbud og efterfølgende kontraktindgåelser der er omfattet af institutionens forpligtelse til at anvende sociale klausuler eller pligt til at offentliggøre sin begrundelse for at undlade dette på institutionens hjemmeside. Dette omfatter bygge- og anlægskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, som har en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eksklusiv moms eller minimum 4 mio. kr. i lønsum. Det omfatter endvidere tjenesteydelseskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, som har en varighed på minimum 6 måneder, indeholder et driftselement som fx rengøring eller kantinedrift, og har en kontraktværdi på mindst 10 mio. kr. eksklusiv moms eller minimum 4 mio. kr. i lønsum.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 36

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-35 og § 37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Tilsvarende bestemmelser findes i §§ 30 og 39 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud til institutionerne efter §§ 26-28, herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever og om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om tilskud til institutionernes virksomhed efter §§ 26-28 om insti-

tutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold og om udbetaling af tilskud til institutionerne.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for det foreslåede stk. 1 er ønsket om at sikre en ensartet styring af tilskudsudbetalingerne.

Den i stk. 2 foreslåede bemyndigelse forventes i alt væsentligt anvendt til at fastsætte regler svarende til bekendtgørelse nr. 730 af 29. juni 2012 om tilskud m.v. til institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse (AGV-tilskudsbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen indeholder således grundlæggende regler om tilskud samt tildeling og udbetaling heraf, om opgørelse af årselever m.v., herunder tælleperioder og tælledage, om tilskudsinstruks og takstkatalog samt forskellige regler om fælles administrative systemer og offentlige betalinger.

Baggrunden for det foreslåede er, at det i Finansministeriets Budgetvejledning forudsættes, at budgetvejledningens regler normalt gælder for selvejende institutioner, der modtager mere end 50 pct. i offentlige tilskud.

Godkendelse efter loven, jf. forslaget § 1, stk. 1, indebærer, at budgetvejledningens regler (som udgangspunkt, jf. nedenfor) gælder for de selvejende institutioner, uanset om det offentlige tilskud i visse finansår konkret måtte ligge på mindre end 50 pct. af de samlede indtægter.

Institutioner for forberedende vil således være omfattet af budgetvejledningens regler om indtægtsdækket virksomhed og statens selvforsikringsordning m.v. Institutionerne er endvidere omfattet af statens selvforsikring, og udgifter til finansiering af statens selvforsikring indgår i de ydede stats-tilskud, således at institutionerne selv afholder forsikringsudgifter på op til 1 pct. af den enkelte institutions indtægter i et finansår.

Den foreslåede bemyndigelse vil eksempelvis kunne anvendes til at fastsætte regler svarende til bekendtgørelse nr. 714 af 27. maj 2015 om budget- og bevillingsmæssige forhold og energieffektivisering ved institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Bekendtgørelsen fastslår for det første, at de omhandlede institutioner er omfattet af de statslige budget- og bevillingsregler, som er fastsat i Budgetvejledningen, og som vedrører statsfinansierede selvejende institutioner. Bekendtgørelsen indeholder endvidere regler om en række situationer, hvor institutionens bestyrelse straks efter konstatering af budgetmæssige overskridelser skal orientere undervisningsministeren om overskridelsen

og baggrunden herfor med henblik på orientering af Finansudvalget.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 37

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-37 rammerne for tilskud m.v. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 40 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen skal følge de af ministeren for offentlig innovation fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen er omfattet af statens selvforsikringsordning.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at det er forventningen, at ministeren for offentlig innovation vil skulle forhandle overenskomster for de ansatte under hensyn til, at tilskud udbetales af staten.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at institutionerne vil være forpligtet til at følge de af Finansministeriet fastsatte og aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår for personalet. Bestemmelsen berører ikke institutionens opgaver og beslutninger med oprettelse af stillinger og heraf følgende beslutninger om personaleforbrug og -sammensætning og om ansættelse og afskedigelse.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at institutionerne vil være omfattet af statens selvforsikring, og udgifter til finansiering af statens selvforsikring indgår på samme måde som for andre institutioner på Undervisningsministeriets område i de ydede stats-tilskud, således at institutionerne selv afholder forsikringsudgifter på op til 1 pct. af den enkelte institutions indtægter i et finansår.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 38

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 39 rammen for institutionernes regnskab og revision.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 42 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionernes regnskabsår er finansåret. Det fremgår, at der ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Det fremgår, at regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. Det fremgår, at der i forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. § 15, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionerne efter anmodning fra undervisningsministeren skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 33, stk. 3 og 4.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionernes regnskaber er omfattet af § 2, stk. 1 nr. 2, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Det foreslås i *stk. 4*, at bestyrelsen for institutionen kan ansætte en revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision. Bestyrelsen underretter Undervisningsministeriet og rigsrevisor om den antagne revisor og om skift af revisor.

Det foreslås i *stk. 5*, at undervisningsministeren og rigsrevisor i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. kan aftale et samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 4 nævnte revisor.

Det foreslås i *stk. 6*, at regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren. Undervisningsministeren fastsætter endvidere regler om revision efter stk. 4, og om den antagne revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at for hver institution er der ét regnskab.

Det foreslåede stk. 1 fastslår, at institutionernes regnskabsår er finansåret. Det foreslåede indebærer endvidere, at institutionen har pligt til at udarbejde et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt, og at regnska-

bet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. Det foreslåede indebærer endvidere, at bestyrelsesmedlemmerne skal afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. § 15, stk. 1. Denne del af bestemmelsen foreslås for at understrege vigtigheden af bestyrelsesmedlemmernes habilitet.

Det foreslåede stk. 2 vil med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og at følge investeringsniveauet indebære, at institutionerne efter ministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal. En tilsvarende bestemmelse findes bl.a. i § 42, stk. 2, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Investeringsbudgetterne vil skulle indeholde forventede udgifter til nybyggeri, inventar, køb af eksisterende byggeri m.v. fordelt på år. Institutionerne vil som udgangspunkt blive pålagt samtidig at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne. Regnskabstallene vil skulle indeholde afholdte udgifter til nybyggeri, inventar, udstyr, køb af eksisterende byggeri m.v. for regnskabsåret (dvs. det foregående år).

Det foreslåede stk. 3-5 vil indebære, at de statslige selvejende institutioners regnskaber skal revideres af Rigsrevisionen i henhold til rigsrevisorlovens § 2, stk. 1, nr. 2, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012, og derudover af en statsautoriseret eller registreret revisor (institutionsrevisor). Bestyrelsen ansætter og afskediger institutionens interne revisor.

Det foreslåede indebærer ikke hermed dobbelt revision, idet institutionsrevisionens primære opgaver i relation til de statslige selvejende institutioners bestyrelse og Undervisningsministeriet ikke er de samme som dem, Rigsrevisionen skal varetage.

Begrundelsen for at indføre institutionsrevision er, at der med lovforslaget pålægges institutionernes bestyrelse et væsentligt selvstændigt ansvar og en tilsvarende udvidet beslutningskompetence. Dette betyder, at der må stilles krav om en revision, som er målrettet en selvejende institution. Det drejer sig dels om løbende gennemgang og kontrol af regnskaberne (controller-funktion), dels om den rådgivning og vejledning af bestyrelsen i økonomiske og andre spørgsmål, som er en væsentlig del af institutionsrevisionens rolle på andre uddannelsesområder. En tilfredsstillende løsning af disse opgaver forudsætter en institutionsrevision, som kan indgå i en tæt og hyppig dialog med institutionens bestyrelse og administration.

Det forudsættes, at undervisningsministeriet ligeledes vil kunne kræve en løbende gennemgang og kontrol af regnska-

berne, herunder ikke mindst kontrol af de statslige selvejende institutioners tilskudsgrundlag.

Revisionens controller-funktion er sammen med de årsregnskabsaflæggelser, som lovforslaget indebærer, og som indsendes til undervisningsministeriet i form af revisionsprotokollater samt revisorerklæringer om tilskudsgrundlaget, en væsentlig forudsætning for, at ministeriet kan varetage tilsynet med institutionerne på betryggende måde. Institutionsrevisionens ansvar over for bestyrelsen og ministeriet begrænses ikke af det forhold, at Rigsrevisionen reviderer institutionernes regnskaber i henhold til rigsrevisorloven, ligesom Rigsrevisionens eventuelle bemærkninger m.v. til de statslige selvejende institutioners regnskaber ikke kan fritage institutionsrevisionen for ansvar. Rigsrevisionen bevarer efter det foreslåede det overordnede revisionsmæssige ansvar.

Det er forventningen, at den stk. 6 foreslåede bemyndigelse bl.a. udmøntes i regler svarende til, hvad der gælder efter bekendtgørelse nr. 956 af 6. juli 2017, om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 39

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 38 rammen for institutionernes regnskab og revision.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 43 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen påser, at revisor opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorloven. Det fremgår, at bestyrelsen endvidere ikke må antage en revisor, der samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer, medmindre lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Det foreslås i *stk. 2*, at dersom revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som revisor, kan undervisningsministeren pålægge bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter regler om, i hvilke tilfælde et lejeforhold efter *stk. 1* er af uvæsentligt omfang.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at for hver institution er der ét regnskab.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, vil indebære, at bestyrelsen løbende skal påse revisors uafhængighed, og at revisor blandt andet ikke er udlejer eller har en nærmere angiven tilknytning til udlejere af institutionens bygninger m.m., medmindre der er tale om uvæsentlige dele af de samlede ejendomsudgifter.

Undervisningsministeriets habilitetskrav til revisorer ved selvejende uddannelsesinstitutioner indebærer, at institutionens revisor ikke samtidig må være revisor for udlejer af institutionens faste ejendomme, dele af en ejendom, skibe og lignende fysiske rammer for skolevirksomheden eller for selskaber, fonde m.fl., der kontrollerer udlejer af den faste ejendom m.m. Revisor må heller ikke selv være udlejer af institutionens ejendomme. Hvis lejen udgør 2 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter, inklusiv prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inklusiv installationer, gælder forbuddet dog ikke.

Bestyrelsen kan fx sikre sig ved jævnligt at indhente en erklæring eller redegørelse fra revisor om grundlaget for revisors vurdering af sin uafhængighed.

Det fastslås med bestemmelsen, at revisor skal være uafhængig af modstående interesser. Institutionens revisor må således ikke samtidig være revisor for udlejer af institutionens faste ejendom m.m. eller for selskaber, fonde m.fl., der kontrollerer udlejer af den faste ejendom m.m. Bestemmelsen udelukker imidlertid ikke, at en revisor er revisor for uddannelsesinstitutionen, selv om en anden selvstændig revisor i samme (landsdækkende) revisorfirma er revisor for udlejer. Det vil være afgørende for forbuddet, om udlejers revisor har instruktionsbeføjelse over for institutionens revisor, og er det tilfældet, må revisor ikke være institutionsrevisor.

Kravene hænger sammen med, at det er centralt for Undervisningsministeriet, at revisorerne er uafhængige af modstående hensyn, da de er ministeriets garanter for, at institutionerne forvalter de betydelige statslige tilskud, der ydes, forsvarligt og hensigtsmæssigt. Revisor må ved sin revision alene vurdere en disposition ud fra institutionens interesser. Kravet gælder også i forhold til offentlige udlejere.

Endvidere skal revisor påse, at institutionens aftaler af økonomisk betydning er indgået på markedsvilkår.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at undervisningsministeren i en række tilfælde kan pålægge bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor. Bestemmelsen giver ministeren hjemmel til at gribe ind over for institutionen i form af krav om udskiftning af revisor, hvis denne ikke overholder kravene til revision. Bestemmelsen forventes alene at blive benyttet i tilfælde, hvor ministeriet vurderer, at revisor har tilsidesat sine forpligtelser som offentlighedens repræsentant i en sådan grad, at ministeriet ikke kan fæste lid til revisors indberetninger og dermed institutionens tilskudsgrundlag. Dette kan fx være tilfældet, hvor revisor overser kritisable forhold eller undlader at omtale dem i revisionsprotokollatet.

Hvis bestyrelsen ikke efterkommer undervisningsministeriets påbud om at skifte revisor, kan Undervisningsministeriet benytte lovens forskellige sanktionsbestemmelser, herunder bestemmelsen om at tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt, hvis der er tale om regelovertrædelser, eller ved at sætte bestyrelsen under administration for så vidt angår spørgsmålet om at udskifte revisor.

Den i stk. 3 foreslåede bemyndigelse forventes anvendt til at udstede regler svarende til § 22 i bekendtgørelse nr. 730 af 29. juni 2012 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse (AGV-tilskudsbekendtgørelsen), hvoraf det fremgår, at et lejeforhold, herunder leasingforhold, er af uvæsentligt omfang, hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inklusiv prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inklusiv installationer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 40

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 41 rammen for særlige tilskud til specialpædagogisk bistand, jf. den foreslåede overskrift.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 44 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til støtte til elever efter § 33 i det samtidigt fremsatte forslag til lov om forbedrende grunduddannelse. Ansøgning om tilskud indgives af institutionen til undervisningsministeren.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af særlige tilskud efter det fore-

slåede stk. 1, herunder om ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen.

Det foreslåede vil samlet indebære, at undervisningsministeren har mulighed for at give særlige tilskud til institutionernes udgifter til bestemte former for støtte til elever på forbedrende grunduddannelse.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at der kan ydes tilskud til den omhandlede støtte efter bestemmelserne herom i det samtidigt fremsatte forslag til lov om forbedrende grunduddannelse, herunder i form af hjælpemidler. Støtten skal være et individuelt tilrettelagt supplement til den almindelige undervisning, og bidrage til at sikre, at eleverne og kursisterne kan opfylde uddannelsens mål på baggrund af deres særlige uddannelsesforudsætninger. Støtten har ikke til formål at afhjælpe generelt mangelfulde skolemæssige forudsætninger.

Den foreslåede bemyndigelse i stk. 2 forventes udmøntet på baggrund af, hvad der gælder efter bekendtgørelse nr. 1377 af 9. december 2013 om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand ved ungdomsuddannelser m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 41

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 40 rammen for særlige tilskud til specialpædagogisk bistand, jf. den foreslåede overskrift.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 44 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at ansøgning om særlige tilskud, jf. § 40, indgives ved anvendelse af en digital løsning, som Undervisningsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Institutionen skal på tilsvarende vis modtage afgørelser og meddelelser m.v. om ansøgningen digitalt. Eleven skal tilsvarende modtage afgørelser og meddelelser m.v. om ansøgningen digitalt.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at ansøgning om særlige tilskud til støtte samt modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening..

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indretning og administration af den digitale løsning, og om anvendelse af digital signatur og anden sikker personidentifikation.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren endvidere kan fastsætte regler om indhold og udformning af ansøgning, om frister for indgivelse af ansøgning, indgivelse af oplysninger og udbetalinger af støtte, herunder forskudsvis.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om specialpædagogisk støtte.

Det foreslåede vil samlet indebære en ramme, som giver undervisningsministeren adgang til at fastsætte regler om, at den samlede praktiske sagsbehandling af ansøgninger om sådan støtte skal foregå digitalt. Uddannelsesinstitutionerne vil herefter være forpligtede til at anvende den digitale selvbetjeningsløsning, som Undervisningsministeriet stiller til rådighed. Afgørelser og meddelelser vedrørende ansøgningen vil skulle sendes digitalt både til uddannelsesinstitutionen og til den pågældende elev og kursist, som således skal have besked direkte.

Den dataansvarlige har ansvaret for, at behandling af oplysninger ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, sker i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og den kommende databeskyttelseslov, hvorefter den dataansvarlige bl.a. har ansvaret for indholdet af de oplysninger, der behandles, for lovligheden af, at oplysningerne registreres og videregives, for iagttagelsen af reglerne om de registreredes rettigheder (bl.a. oplysningspligt, indsigtret og ret til at gøre indsigelse) samt databeskyttelsesforordningens og den kommende databeskyttelseslovs krav om datasikkerhed. De dataansvarlige er uddannelsesinstitutionerne og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Lovforslaget tager højde for, at der kan være særlige forhold hos borgere, der ikke er fortrolige med brugen af de digitale medier, og som derfor kan have svært ved at tilegne sig brugen heraf. Det foreslås således, at undervisningsministeren bemyndiges til at bestemme, at ansøgning om tilskud til specialpædagogisk støtte samt modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening. Der tages herved også højde for, at der i praksis kan være visse forhindringer for digital sagsbehandling af de ansøgningssager, hvor eleven eller kursisten ikke har et dansk CPR nr.

De foreslåede bemyndigelser i *stk. 2, 3 og 4* forventes udmøntet i regler svarende til, hvad der gælder efter bekendtgørelse nr. 1377 af 9. december 2013 om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand ved ungdomsuddannelser m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 42

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 43 og 44 rammen for kommunale bidrag til institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 13 i lov om produktionsskoler.

Det foreslås i *stk. 1*, at for hver elev, der efter § 26 udløser statstilskud til en institution, betaler hjemstedskommunen bidrag til staten med en andel af det samlede tilskud, herunder refusion af skoleydelse. Det fremgår, at andelens størrelse fastsættes på de årlige finanslove for aktiviteten i det finansår, som finansloven vedrører.

Det foreslås i *stk. 2*, at der ved hjemstedskommune forstås den kommune, i hvilken eleven ifølge CPR havde bopæl den 5. september i kalenderåret forud for det finansår, hvor aktiviteten afholdes.

Det foreslås i *stk. 3*, at bidrag efter *stk. 1* ikke omfatter elever, som er udgået fra en dansk skole i Sydslesvig, og som på dette grundlag er optaget på uddannelsen, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år, for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at forlænge uddannelsesperioden af det samlede uddannelsesforløb, jf. § 9, *stk. 2*, i lov om forberedende grunduddannelse, og for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om deltagelse på undervisningsniveauer på nedsat tid, jf. § 9, *stk. 3*, i lov om forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 4*, at i tilfælde omfattet af *stk. 3*, nr. 2 og 3, afholder hjemstedskommunen den øgede udgift til elevens uddannelsesforløb, herunder dennes skoleydelse. Udgiften afregnes direkte mellem kommunen og institutionen.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at kommunerne yder bidrag til staten, og den samlede finansiering indebærer, at kommunerne afholder ca. 65 pct. af de faktisk afholdte udgifter til forberedende grunduddannelse, og at staten afholder de resterende ca. 35 pct.

Den foreslåede kommunale bidragsordning på ca. 65 pct. indebærer overordnet, at der skabes et entydigt kommunalt incitament til at tænke helhedsorienteret i deres ungesats i og med, at det er kommunerne, der har ansvaret både i dagtilbuddene, folkeskolen og beskæftigelsesindsatsen.

De foreslåede stk. 1 og 2 indebærer, at betalingsforpligtelsen over for staten påhviler den kommune, i hvilken eleven ifølge CPR har bopæl den 5. september i kalenderåret før det bidragspligtige finansår, dvs. året før, den pågældende elev går på forberedende grunduddannelse.

Princippet er, at en elevs optagelse på en skole automatisk udløser et bidrag fra elevens hjemstedskommune. Bidragets størrelse fastsættes med udgangspunkt i årselevbegrebet, men således at der betales i forhold til, hvor mange årselever de enkelte fysiske elever udløser.

Det foreslåede vil således indebære, at det kommunale bidrag alene opkræves for de elever, som indgår i institutionens tilskudsudløsende årselevtal. Der følger desuden, at det kommunale bidrag pr. årselev på ca. 65 pct. betales ud fra de bidragssatser, der er fastsat på finansloven for det bidragspligtige finansår.

Den foreslåede ordning tager hensyn til institutionernes særlige forhold, bl.a. at der ikke arbejdes med skoleår eller faste undervisningsforløb.

Der forudsættes fornøden kompensation til kommunerne i forbindelse med bloktilskudsberegningen.

Det foreslåede stk. 3, nr. 1, indebærer, at staten fuldt ud finansierer tilskuddet i forhold til personer, som er udgået fra en dansk skole i Sydslesvig, og som på dette grundlag er optaget på uddannelsen, jf. herved det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år).

Det foreslåede stk. 3, nr. 2 og 3, indebærer i sammenhæng med det foreslåede stk. 4, at kommunen i de omhandlede tilfælde af forlængelse uddannelsesstiden af det samlede uddannelsesforløb på forberedende grunduddannelse henholdsvis om deltagelse på nedsat tid på forberedende grunduddannelses undervisningsniveauer – men ikke basisniveauer – afholder den øgede udgift til elevens uddannelsesforløb, herunder dennes forsørgelse, og at kommunen og institutionen afregner dette mellemværende direkte.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 43

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 42 og 44 rammen for kommunale bidrag til institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 13 i lov om produktionsskoler.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen efter hvert kvartal foretager en særskilt beregning af de bidragsmæssige konsekvenser for de enkelte kommuner, der ifølge institutionens oplysning skal betale bidrag efter § 42, stk. 1. Beregningen foretages efter reglerne for beregningen af statstilskud.

Det foreslås i *stk. 2*, at bidragsopkrævningen gennemføres ved modregning i udbetalingerne i juli måned til kommunerne fra told- og skatteforvaltningen af indkomstskat, statstilskud m.v.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om indtastning, fejlretning og indsendelse.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om kommunale bidrag til institutionernes tilskud, herunder ønsket om at tilrettelægge en i smidig fremgangsmåde ved afregning mellem stat og kommuner.

Det foreslåede fastlægger samlet set fremgangsmåden i forbindelse med indhentning af oplysninger til brug for opkrævning af kommunale bidrag.

De foreslåede stk. 1 og 2 fastlægger i sammenhæng en procedure for kvartalsvis underretning af kommunerne om de forventede bidragsmæssige konsekvenser for de enkelte kommuner. Proceduren anvendes til at opgøre, hvad kommunerne hver især skal betale i bidrag til staten.

Ordningen indebærer, at kommunerne får lejlighed til at korrigere de oplysninger om de enkelte deltagere, som skolerne sender til kommunerne efter udløbet af finansåret, for hvilke kommunerne skal betale bidrag. Dermed kan kommunerne også undlade at reagere, hvis skolernes oplysninger er korrekte, eller hvis en kommune af andre årsager ikke finder det relevant at reagere. Kommunerne vil få kopi af de korrigerede lister, der indsendes til Undervisningsministeriet, som på grundlag heraf gennemfører opkrævningen.

Den foreslåede bemyndigelse i stk. 3 forventes udmøntet i regler svarende til, hvad der gælder efter bekendtgørelse nr. 1473 af 14. december 2004 om kommunalt bidrag for produktionsskoler

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 44

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 42 og 43 rammen for kommunale bidrag til institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 13 a i lov om produktionsskoler.

Det foreslås, at elevens hjemstedskommune kan kræve refusion af bidrag i henhold til lovforslagets § 42, stk. 1, fra en anden kommune, hvis eleven efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner eller regler fastsat i medfør heraf indgår i folketallet den 5. september i kalenderåret forud for det finansår, hvor aktiviteten afholdes, jf. § 42, stk. 2.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om mellemkommunal refusion.

Baggrunden for det foreslåede er ønsket om at tilrettelægge en fremgangsmåde ved mellemkommunal refusion, som sikrer sammenhæng mellem en kommunes betalingsforpligtelse og kommunens modtagelse af bloktilskud for samme personer.

Det foreslåede ændrer ikke på, hvilken kommune, som principielt har betalingsforpligtelsen over for staten. Bestemmelsen indeholder derimod en modifikation, som indebærer, at en kommune i relation til anbringelsessager har ret til at blive kompenseret for betalingen af en anden kommune. Det foreslåede vil indebære således, at elevens bopælskommune kan kræve bidraget til staten refunderet fra den kommune, hvor eleven indgår i folketallet ved beregningen af kommunal udligning til kommuner.

Efter reglerne om bloktilskud er beregningen heraf baseret på opgørelse over befolkningen i de enkelte kommuner pr. 1. januar i det pågældende bloktilskudsår. Opgørelsen tager således som hovedregel udgangspunkt i, hvilke personer, der er folkeregistreret i de enkelte kommuner på dette tidspunkt.

Det følger imidlertid af § 29 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 329 af 24. marts 2017, at der i bloktilskudsberegningens opgørelse af folketallet i en kommune indgår personer, for hvilke en kommune har den generelle betalingsforpligtelse i henhold til den sociale lovgivning.

Bestemmelsen omfatter efter § 5 i bekendtgørelse nr. 878 af 27. juni 2017 om opgørelse og afregning af kommunal udligning og tilskud til kommunerne for 2018 personer, for hvilke en kommune i henhold til § 9 a, stk. 4, 1.-3. pkt., samt § 9 c, stk. 2-5 og stk. 10, i lov om retssikkerhed og ad-

ministration på det sociale område har den generelle betalingsforpligtelse.

De nævnte bestemmelser i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område omfatter navnlig tilfælde, hvor en kommune (eller anden offentlig myndighed) har medvirket til, at en person får ophold i en anden kommune, herunder sager om anbringelse af børn og unge under 18 år uden for hjemmet, efterværn for unge mellem 18 og 22 år og ophold i sociale boformer for personer, der er fyldt 18 år.

Det foreslåede vil således indebære, at den kommune, som har anbragt en person efter de nævnte bestemmelser i den sociale lovgivning, og som dermed modtager også modtager bloktilskuddet for den pågældende person, i sidste ende kommer til at betale det kommunale bidrag efter lovforslagets § 42, stk. 1, via den foreslåede mulighed for mellemkommunal refusion.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 45

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammen for og omfanget af elevernes forsørgelsesgrundlag på forberedende grunduddannelse.

Tilsvarende bestemmelser findes i § 17 i lov om produktionsskoler.

Efter § 23, stk. 2, nr. 8 og 9, i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017, udgør uddannelseshjælpen et månedligt beløb på 6.106 kr. for personer under 25 år, der ikke bor hos en eller begge forældre, og 2.631 kr. for personer under 25 år, der bor hos en eller begge forældre.

Efter § 10 b, stk. 1-2, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), udgør de månedlige tillæg efter § 7, stk. 4, nr. 1 og 2 (dvs. forsørgertillæg), 5.753 kr. (2013-niveau) til enlige forsørgere og 2.298 kr. (2013-niveau) til samboende forsørgere.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionerne udbetaler en skoleydelse til de elever, der udløser statstilskud.

Det foreslås i *stk. 2*, at skoleydelsen udgør 358 kr. pr. uge for elever under 18 år, 621 kr. pr. uge for hjemmeboende elever over 18 år og 1.440 kr. pr. uge for udeboende elever over 18 år. Det fremgår, at der ydes et tillæg på 1.405 kr. pr. uge til elever, som er enlige forsørgere, og på 561 kr. pr. uge til elever, som er ikke-enlige forsørgere.

Det foreslås i *stk. 3*, at beløb efter *stk. 2* er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med 2019 en gang årligt den 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. § 3, *stk. 1*, i lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængigt af om den lønudvikling, der ligger til grund for beregning af tilpasningsprocenten, er højere eller lavere end 2 pct. Reguleringen sker på grundlag af de beløb, der var gældende på reguleringstidspunktet. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren refunderer institutionernes udgift til skoleydelse.

Det foreslås i *stk. 5*, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om skoleydelsen og tillæg til skoleydelsen, herunder om, at disse ikke skal udbetales til visse grupper af elever, samt at de nedsættes forholdsmæssigt for elever, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra undervisnings- eller produktionsaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle uddannelsesplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som efter institutionens skøn, bidrager til opfyldelse af uddannelsesplanen.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der skal etableres en ny type ydelse – skoleydelsen – for elever på nye forberedende grunduddannelse, herunder at ydelsen til elever på 18 år og derover skal svare til niveauerne for satserne til uddannelseshjælp til uddannelsesparate, at ydelsen til elever under 18 år skal svare til det nuværende niveau for produktionsskoleydelsen til elever under 18 år, at der indarbejdes et forsørgertillæg som et supplement til skoleydelse svarende til de nominelle niveauer for forsørgertillæg i SU-systemet, og at der skal indføres mulighed for at trække de unge i ydelse ved manglende fremmøde svarende til produktionsskolernes praksis i dag.

Det foreslåede *stk. 1* fastslår og indebærer, at forsørgelsesgrundlaget for elever, der udløser statstilskud, sikres gennem en skoleydelse, som udbetales af institutionerne. Det bemærkes at institutionerne efter lovforslagets § 26, *stk. 6*, kompenseres fuldt ud af staten, som derefter kompenseres delvist af kommunerne, jf. lovforslagets § 42.

Det foreslåede *stk. 2* fastsætter skoleydelsen samt forsørgertillæg til skoleydelsen.

For elever, som er 18 år eller derover, indebærer det foreslåede, at ydelsen kommer på et niveau svarende til niveauerne for satserne til uddannelseshjælp til uddannelsesparate, jf. § 23, *stk. 2*, nr. 8 og 9, i lov om aktiv socialpolitik. For elever,

som er under 18 år videreføres det ydelsesniveau, der i dag følger af lov om produktionsskoler.

Det foreslåede *stk. 3* vil indebære, at de oven for omtalte takster angivet automatisk vil blive reguleret via den reguleringsmekanisme, som findes i det foreslåede *stk. 3*.

Det foreslåede vil i øvrigt indebære, at nedsættelse af skoleydelsen kan indgå dermed som et pædagogisk værktøj på forberedende grunduddannelse, jf. herved den foreslåede bemyndigelse i *stk. 4*.

Det foreslåede *stk. 4* indebærer som efter gældende ret på produktionsskoleområdet, at undervisningsministeren refunderer institutionernes udgift til skoleydelse.

Den foreslåede bemyndigelse til undervisningsministeren forventes anvendt til at fastsætte nærmere regler om skoleydelsen, herunder om, at skoleydelsen skal nedsættes forholdsmæssigt for deltagere, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som efter skolens skøn bidrager til opfyldelse af forløbsplanen. Den til svarende bemyndigelsen i § 17, i lov om produktionsskoler er i dag udnyttet i bekendtgørelse nr. 835 af 25. juni 2010 om statstilskud m.v. til produktionsskoler, som i § 13 indeholder sådanne regler om forholdsmæssig nedsættelse af skoleydelsen i en række tilfælde.

Den foreslåede bemyndigelse forventes endvidere anvendt til fastsætte regler om forholdsmæssig nedsættelse af det foreslåede forsørgertillæg til skoleydelsen. I overensstemmelse med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job vil tilbageholdelse af det foreslåede forsørgertillæg til skoleydelsen således også kunne indgå som et pædagogisk værktøj for produktionsskolerne på linje med, hvad der gælder for skoleydelsen som sådan.

Den foreslåede bemyndigelse vil derudover indebære, at undervisningsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om, hvornår en elev betragtes som forsørger. Den nærmere afgrænsning heraf vil i overensstemmelse med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job tage udgangspunkt i de regler, der gælder på SU-området.

Det forventes på den baggrund, at en elev generelt vil blive betragtet som forsørger, hvis vedkommende er biologisk forælder eller adoptivforælder til et barn under 18 år, og barnet har folkeregisteradresse hos den pågældende. Derimod vil en elev ikke blive betragtet som forsørger, hvis vedkommende for eksempel er plejeforælder eller stedmor/far.

Det forventes, at en elev vil blive betragtet som enlig forsørger, hvis vedkommende modtager såkaldt ekstra børnetilskud fra Udbetaling Danmark. Er der tale om en enlig forsørger til et barn, der er anbragt uden for hjemmet (efter lov om social service), vil der ligesom på SU-området være mulighed for at få forsørgertillæg som enlig forsørger, selvom vedkommende ikke modtager ekstra børnetilskud fra Udbetaling Danmark.

Den i stk. 5 foreslåede bemyndigelse vil endelig indebære, at undervisningsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om dokumentation i forbindelse med udbetaling af det foreslåede forsørgertillæg til skoleydelsen.

Det bemærkes afslutningsvis, at den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job ikke indeholder tilkendegivelser om, at der skal foretages en indskrænkning af den personkreds, som er samboende med ikke-enlige forsørgere. I overensstemmelse hermed lægges der med det foreslåede derfor ikke op til, at der skal gælde andre forudsætninger for udbetaling af det foreslåede forsørgertillæg til ikke-enlige forsørgere end til enlige forsørgere. Det vil med andre ord sige, at en elev, som bor sammen med en anden person, generelt blive betragtet som forsørger, hvis vedkommende er biologisk forælder eller adoptivforælder til et barn under 18 år, og barnet har folkeregisteradresse hos den pågældende. Det vil i øvrigt, som på SU-området, ikke være en betingelse, at de samboende er gift eller kærester, eller at samleveren er forælder til elevens barn.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 46

Den foreslåede bestemmelse fastlægger institutioners erstatningspligt.

En lignende bestemmelse findes i § 19 i lov om produktionskoler.

Det foreslås i *stk. 1*, at elever, som på institutionen kommer til skade under arbejdspladslignende forhold er berettiget til ydelser efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring.

Det foreslås i *stk. 2*, at ordningen efter stk. 1 omfatter de elever, der udløser statstilskud, og elever, for hvem kommunen afholder udgifterne efter § 42, stk. 4.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen efter stk. 1, herunder om indberetning af skader, anvendelse af skemaer m.v. og ordningens administration i øvrigt.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om institutioners erstatningspligt. Baggrunden for det foreslåede er at sikre elever i situationer, hvor de kommer til skade på institutionerne.

Det foreslåede stk. 1 indebærer, at erstatningsreglerne i lov om arbejdsskadesikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 216 af 27. februar 2017, vil gælde for eleverne, mens der ikke er nogen pligt for institutioner til at tegne arbejdsskedeforsikring, idet risikoen for arbejdsskader påhviler staten.

Det foreslåede svarer til de tilsvarende bestemmelser i lov om produktionsskoler og anden lovgivning på undervisningsområdet, og finder således anvendelse for skader i situationer, hvor undervisningen foregår under arbejdspladslignende forhold.

Det bemærkes, at store dele af undervisningen på forberedende grunduddannelse vil foregå under anvendelse af maskiner, værktøjer og materialer, der indebærer større skaderisici end i normale undervisningssituationer. Det findes således ikke hensigtsmæssigt at afgrænse skadestilfældene anderledes end i lov om arbejdsskadesikring.

Det foreslåede stk. 2 indebærer, at ordningen alene omfatter deltagere, der udløser statstilskud samt elever, for hvem kommunalbestyrelsen, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år, træffer beslutning om at forlænge uddannelsesperioden af det samlede uddannelsesforløb, jf. § 9, stk. 2, i lov om forberedende grunduddannelse, og for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om deltagelse på undervisningsniveauet på nedsat tid, jf. § 9, stk. 3, i lov om forberedende grunduddannelse..

Det foreslåede stk. 3 indebærer en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om ordningen. Der forudsættes herunder fastsat regler om indberetning af skader, anvendelse af skemaer m.v. og ordningens administration i øvrigt svarende til de regler, der i dag gælder efter bekendtgørelse nr. 1162 af 8. oktober 2015 om indhold og tilrettelæggelse af produktionsskoletilbud m.v.

Med hensyn til elever, som måtte komme til skade som led i forberedende grunduddannelse i regi af kriminalforsorgen, jf. herved lovforslagets § 47, vil disse være omfattet af bekendtgørelse nr. 741 af 15/06/2016 om erstatning og godtgørelse til indsatte i kriminalforsorgens institutioner og til dømt og prøveløsladte under udførelse af samfundstjeneste for følger af ulykkestilfælde m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 47

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammen for undervisning og prøver uden for institutionernes tilbud.

Tilsvarende bestemmelser findes ikke i de eksisterende institutionslove på Undervisningsministeriets område.

Det foreslås i *stk. 1*, at kriminalforsorgen til indsatte og eventuelt tidligere indsatte i fængsler og arresthuse kan udbyde undervisning efter lov om forberedende grunduddannelse. Kriminalforsorgen kan tillige afholde prøver.

Det foreslås i *stk. 2*, at udgifter i forbindelse med undervisning og prøver efter *stk. 1* samt udgifter til specialpædagogisk bistand afholdes af kriminalforsorgen.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om undervisning efter *stk. 1*, herunder om tilrettelæggelse og varetagelse af undervisningen, om deltagerkreds, undervisningstid samt administration af ordningen i øvrigt.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at kriminalforsorgen som led i beskæftigelse og uddannelse af indsatte i landets fængsler i dag udbyder en række af de eksisterende forberedende tilbud og uddannelser, som omlægges og erstattes med forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede *stk. 1* vil indebære, at der kan etableres en ramme for, at kriminalforsorgen kan tilrettelægge og gennemføre forberedende grunduddannelse for indsatte og eventuelt tidligere indsatte i fængsler og arresthuse.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at udgifter undervisning på til forberedende grunduddannelse i fængsler og arresthuse fuldt ud finansieres af kriminalforsorgen.

Det foreslåede *stk. 3* vil indebære, at undervisningsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsen for indsatte i fængsler og arresthuse, herunder om tilrettelæggelse og varetagelse af undervisningen, om deltagerkreds, undervisningstid, tilmelding til uddannelsen, visitation og tilmelding til uddannelsen samt administration af ordningen i øvrigt.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse forventes at afspejle, at de praktiske omstændigheder, hvorunder undervisningen i fængsler og arresthuse finder sted, herunder at det i et vist omfang ikke vil være muligt at lade de almindeligt gældende regler finde anvendelse på denne undervisningsform.

Der vil fx kunne fastsættes regler om, hvilke indsatte der kan deltage i undervisning, herunder om tidligere indsatte efter løsladelse kan færdiggøre igangværende undervisning i et fængsel eller et arresthus.

Der vil endvidere fx kunne fastsættes regler om, at mulighederne for at deltage i undervisning i fængsler og arresthuse kan betinges af visse sikkerhedsmæssige hensyn. Der kan for eksempel være sikkerhedsmæssige hensyn at tage til de indsattes baggrunde, når der skal sammensættes hold til de forskellige kurser.

Visse indsatte er af hensyn til både indsattes og medarbejderes sikkerhed begrænset i deres muligheder for at deltage i fælles beskæftigelse og aktiviteter, herunder visse uddannelsesforløb, ligesom der i lukkede fængsler er begrænsninger i forhold til indsattes adgang til internet. Ligeledes gælder det for varetægtsfængslede, der afventer dom i samme sag, at de i nogle tilfælde ikke må have omgang med hinanden og derfor ikke kan deltage sammen i beskæftigelse og øvrige aktiviteter.

Det vil også være muligt at fastsætte nærmere regler om visitation og tilmelding til uddannelsen, i det omfang der skulle vise sig behov for en klarere afgrænsning af kriterier i denne henseende.

Det foreslåede vil således indebære, at sammensætningen af hold og rekrutteringen af elever i forbindelse med afholdelse af undervisning i regi af kriminalforsorgen kan være betinget af og baseret på en konkret vurdering af sådanne forhold.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 48

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 49-51 rammen for tilsyn med institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 50 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne og undervisningen, herunder undervisning, der udbydes af kriminalforsorgen.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis undervisningsministeren finder, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med denne lov eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller

indgået i henhold hertil, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Det foreslås i *stk. 3*, at efterkommer bestyrelsen ikke påbud fra undervisningsministeren, eller forsømmer bestyrelsen i væsentlig grad at varetage sine opgaver i overensstemmelse med lovgivningen, kan ministeren beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Det foreslås i *stk. 4*, at bringer bestyrelsen ved sine dispositioner institutionens videreførelse eller elevernes undervisning i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen straks træder tilbage og kan i forbindelse hermed beslutte, at bestyrelsens opgaver i en periode fastsæt af ministeren, eller indtil der efter ministerens bestemmelse er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt, varetages af personer, der udpeges af ministeren.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløsning, som skal være proaktivt og dialogbaseret, så metoder og tilgange fra de bedst præsterende institutioner spredes til de dårligst præsterende institutioner.

Formålet med det foreslåede tilsyn er overordnet at understøtte mål og retning for kvalitetsudviklingen og bidrage til at sikre en ensartet kvalitetsstandard på tværs af landet.

Det foreslåede *stk. 1* fastslår, at staten skal føre tilsyn med institutionernes drift.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at såfremt det konstateres, at institutionen i sin virksomhed ikke overholder lovens bestemmelser, regler der er fastsat, eller aftaler der er indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud om at ændre den pågældende virksomhed. Manglende efterlevelse af et påbud kan medføre tilbageholdelse eller bortfald af tilskud, jf. lovforslagets § 50, eller krav om, at institutionen udarbejder en handlingsplan, jf. lovforslagets § 50.

De foreslåede *stk. 3* og *4* vil indebære, at undervisningsministeren vil have hjemmel til at kunne iværksætte sanktioner mod en institutions bestyrelse, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra ministeren om at rette op på nærmere angivne forhold, eller hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare. I disse tilfælde vil ministeren kunne beslutte at sætte institutionen under administration i større eller mindre grad og dermed fratage bestyrelsen dens opgaver eller dele heraf.

Det foreslåede vil herudover indebære, at undervisningsministeren har hjemmel til at indsætte en midlertidig bestyrelse for en institution i de situationer, hvor ministeren har besluttet, at bestyrelsen skal træde tilbage, og indtil der er udpeget en ny bestyrelse.

Det foreslåede vil endelig indebære, at det i situationer, hvor institutionens økonomiske situation på grund af bestyrelsens handlinger eller unkladelser har antaget en sådan karakter, at institutionens trues af lukning, vil være muligt for ministeren uden varsel gribe ind og afsætte bestyrelsen.

Ministeren vil herefter have mulighed for at sætte institutionen under direkte administration af ministeriet, således at ministeriet påtager sig ansvaret for institutionens videreførelse, indtil en ny bestyrelse er nedsat. Udpegning af en ny bestyrelse skal ske, så snart det midlertidige styre har udført sin opgave. Ministeriet træffer beslutning herom.

Det foreslåede skal i øvrigt ses som et supplement til undervisningsministerens adgang til at holde tilskud tilbage m.v., jf. lovforslagets § 50.

Det bemærkes således, at bestemmelsen primært tilsigtes anvendt i ekstraordinære situationer, fx hvor en institutions økonomiske krise først og fremmest er forårsaget af et groft ledelsessvigt, og hvor institutionens ledelse ikke retter sig efter de påbud, som ministeriet har givet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 49

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 48 og §§ 50-51 rammen for tilsyn med institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 51 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at hvis det af revisionsprotokollen for en institution fremgår, at der er sket lovovertrædelser, eller konstateres der i forbindelse med forvaltningen af institutionens midler forhold, der strider mod god forvaltningsskik, iværksætter undervisningsministeren snarest foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det samme gælder, hvis ministeren på anden måde bliver gjort bekendt med de nævnte forhold.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job

om, at der etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløsning, som skal være proaktivt og dialogbaseret, så metoder og tilgange fra de bedst præsterende institutioner spredes til de dårligst præsterende institutioner.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren har pligt til at gribe ind med henblik på at genoprette en lovlige og forsvarlig forvaltning af midlerne i situationer, hvor der via revisionen af institutionen eller på anden vis påvises lovovertrædelser eller andre lignende forhold ved forvaltningen af institutionens midler.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 50

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 48-49 og § 51 rammen for tilsyn med institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 52 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, jf. § 37, ministerens påbud, jf. § 48, stk. 2, eller ministerens pålæg om at udarbejde en handlingsplan, jf. § 51, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Det fremgår, at det samme gælder for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i lov om forberedende grunduddannelse samt regler fastsat i medfør heraf.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for institutioner, som er begæret eller erklæret konkurs eller taget under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er risiko for, at en institutions virksomhed må indstilles. Undervisningsministeren kan desuden kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis, hvis grundlaget for tilskudsberegningen eller tilskudsberegningen i øvrigt har været fejlagtig.

Det foreslås i *stk. 3*, at for meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløs-

ning, som skal være proaktivt og dialogbaseret, så metoder og tilgange fra de bedst præsterende institutioner spredes til de dårligst præsterende institutioner.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvist eller kræve tilskud tilbagebetalt, hvis en institution ikke overholder lovens bestemmelser eller regler fastsat i henhold til loven eller tilsidesætter ministerens påbud, herunder påbud til rektor eller kursusleder i pædagogiske anliggender. Det foreslåede vil indebære, at det samme gælder, hvis institutionen ikke følger bestemmelserne i det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse samt regler fastsat i medfør heraf.

Det følger forudsætningsvis, at der vil kunne fastsættes frist for institutionen til at rette op på forholdet, således at tilskuddet først standses, når fristen er udløbet. Bortfald af hele tilskuddet vil kun ske, hvis der er tale om grove eller gentagne tilfælde. Genoptagelse af tilskud vil kunne finde sted, når bestyrelsen klart kan dokumentere, at alle forhold er bragt i orden.

I mindre grove tilfælde vil det være udgangspunktet, at Undervisningsministeriet ikke tilbageholder eller lader tilskuddet bortfalde helt eller delvist, men udsteder et påbud efter lovforslagets § 48, om at ændre den pågældende virksomhed. Efterkommes påbuddet ikke, kan tilskuddet tilbageholdes, bortfalde eller kræves tilbagebetalt. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis institutionen efter at have modtaget påbud fortsat ikke efterlever aftaler eller regler om fx løn- og ansættelsesforhold.

Det foreslåede stk. 2. 1. pkt., vil indebære, at undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for institutioner, som er begæret erklæret konkurs eller taget under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er fare for, at en institutions virksomhed må indstilles. Dette er i overensstemmelse med øvrige institutionslove på Undervisningsministeriets område og har til formål at begrænse statens tab i forbindelse med tilskudsudbetalinger, idet bestemmelsen betyder, at ministeriet kan tilbageholde tilskud, såfremt skolens økonomi er så dårlig, også uden at institutionen er gået konkurs eller trådt i likvidation, at der er en stor sandsynlighed for, at skolen må indstille skoledriften.

Det foreslåede stk. 2. 2. pkt., vil indebære, at undervisningsministeren kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen eller tilskudsberegningen i øvrigt har været fejlagtig. Tilskud, der er oppebåret uretmæssigt, vil således efter det foreslåede altid blive krævet tilbagebetalt. Såfremt en institution således modtager for store tilskud, fx som følge af en forkert årselevopgørelse eller et forkert taxameterniveau, skal midlerne altid tilbagebetales,

uanset om det kan henføres til en fejl i Undervisningsministeriet.

Det foreslåede stk. 3 vil i overensstemmelse med dansk rets almindelige principper indebære, at tilbageholdelse, tilbagebetaling m.v. sker i form af modregning i kommende stats-tilskud. Det forudsættes med det foreslåede, at modregningen gennemføres hurtigst muligt. Modregningsretten påvirker ikke statens adgang til at kræve tilbagebetaling på anden måde, f. eks. øjeblikkelig kontant tilbagebetaling, når dette skønnes mest rigtigt, eller i form af anmeldelse af kravet i institutionens konkursbo. Reglen gælder uanset, om det for meget udbetalte tilskud skyldes en fejl hos institutionen eller staten.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 51

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 48-50 rammen for tilsyn med institutionerne.

En lignende bestemmelse om indsatsplaner findes i § 53 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en handlingsplan, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig.

Det foreslås i *stk. 2*, at der i handlingsplanen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren i særlige tilfælde kan yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i undervisning eller uddannelser i forbindelse med indgåelse af en handlingsplan.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløsning, som skal være proaktivt og dialogbaseret, så metoder og tilgange fra de bedst præsterende institutioner spredes til de dårligst præsterende institutioner. Det fremgår endvidere, at undervisningsministeren, hvis institutionen ikke selv tager de nødvendige initiativer til kvalitetsforbedring, skal kunne pålægge bestyrelsen at udarbejde en handlingsplan for institutionen eller konkrete skoler herunder.

Det foreslåede vil i overensstemmelse med den politiske aftale samlet set udgøre et styrings- og opfølgingsredskab, som vil kunne anvendes målrettet til at rette op på afgrænsede og specifikke kvalitetsproblemer primært på enkeltinstitutioner. Formålet er at forpligte bestyrelsen til at iværksætte initiativer til at opnå bedre kvalitet og resultater.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 52

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 53-54 institutionerne pligt til at stille oplysninger til rådighed.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 54 i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra institutionerne, herunder ved institutionsbesøg, om uddannelsen, herunder undervisning efter § 1, stk. 2, nr. 4, elever, personale, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendoms køb, aftaler om afsætning af institutionens produktion og andre aftaler, institutionernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 15, til brug for fastlæggelse af tilskud, skoleydelse, kommunale bidrag, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan bestemme, at de i stk. 1 nævnte oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol og sikkerhedsforanstaltninger.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionerne og Undervisningsministeriet og mellem institutionerne og andre offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutioner omfattet af Undervisningsministeriets lovgivning, herunder om anvendelse af digital signatur.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutioner og elever, herunder om anvendelse af digital signatur.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Den i stk. 1 foreslåede oplysningspligt indebærer, at Undervisningsministeriet altid kan gennemføre det nødvendige materielle tilsyn med de selvejende institutioner. Oplys-

ningspligten vedrørende deltagerne omfatter også pligt til at oplyse om karakterer. Oplysningspligten indebærer endvidere pligt til at oplyse om indtægtsdækket virksomhed, med henblik på at ministeren kan vurdere institutionernes samlede uddannelsesaktivitet og gøre denne til genstand for analyse og statistik.

Det foreslåede stk. 2 giver som led i udviklingen i den elektroniske kommunikation mellem Undervisningsministeriet og institutionerne mulighed for at bestemme, at de i stk. 1 nævnte oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format levering skal ske, samt fastsætte krav til kontrol og sikkerhedsforanstaltninger.

De i stk. 3 og 4 foreslåede bemyndigelser forventes i alt væsentligt anvendt til at fastsætte regler svarende til dels bekendtgørelse nr. 730 af 29. juni 2012 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse (AGV-tilskudsbekendtgørelsen), dels bekendtgørelse nr. 622 af 1. juni 2017 om krav til studieadministrative it-systemer for almene voksenuddannelser, erhvervsuddannelser, de gymnasiale uddannelser m.fl.

Undervisningsministeriet benytter endvidere statistik som led i overvågningen af undervisningssektoren og som led i den uddannelsesmæssige planlægning. Det kan fx være data om overgange mellem uddannelser og arbejdsmarkedet, sammenligninger på tværs af uddannelsessektorerne og forløbsanalyser.

Undervisningsministeriet vil ikke indhente flere data fra institutionerne end nødvendigt, og kontrollen med aktivitetsoplysninger vil være forankret hos institutionernes revisorer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 53

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 52 og 54 institutionerne pligt til at stille oplysninger til rådighed.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 54 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan bestemme, at institutionerne eller grupper af institutioner skal anvende fælles administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om krav til institutionernes anvendelse af forskellige administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger.

Det foreslåede stk. 1 vil i overensstemmelse med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job som led i den elektroniske kommunikation mellem Undervisningsministeriet og institutionerne indebære, at institutionerne kan pålægges at anvende fælles administrative systemer sammen med andre institutioner, som sikrer at oplysninger kan afgives og indhentes elektronisk, ligesom der vil fastsættes krav om formen m.v. herfor.

De foreslåede fælles offentlige løsninger omfatter blandt andet administrative systemer, indkøbsaftaler og fællesskaber indenfor administration, støttefunktioner og mere specialiserede opgaver. Dette drejer sig fx om anvendelse af økonomi- og regnskabssystemet Navision Stat og indkøbsaftaler i Statens Indkøbsprogram om fx aftaler om computere, kontorartikler eller papir i ark. Endvidere gælder det fx administrative opgaver inden for løn og regnskab (Statens Administration) samt basal it-drift (Statens It). Det bemærkes, at det er en forudsætning, at institutionerne anvender fx Navision Stat, hvis Statens Administration skal kunne varetage løn- og regnskabsopgaver. Det vil skulle afklares, hvilke fælles løsninger der er relevante, og hvornår de kan anvendes, herunder blandt andet under hensyntagen til kontraktforhold.

Der vurderes at være en række fordele ved at udbrede fælles løsninger i offentlige institutioner. For det første giver fælles løsninger mulighed for at hæve kvaliteten i opgavevaretagelsen gennem øget specialisering, faglig synergi og øget mulighed for at tiltrække specialiseret arbejdskraft. For det andet kan fælles løsninger skabe effektiviseringer gennem stordriftsfordele m.v. Endelig kan fælles løsninger frigøre mere tid i den enkelte institution til at fokusere på kerneopgaven.

Fælles løsninger bidrager m.a.o. til at institutionerne kan fokusere på kerneopgaven: de unges uddannelse. Der lægges derfor ikke med det foreslåede op til, at institutioner for forberedende grunduddannelse selv kan bestemme, om de vil benytte sig af fælles løsninger.

Den i stk. 2 foreslåede bemyndigelse forventes grundlæggende udmøntet i regler inspireret af, hvad der følger af bekendtgørelse nr. 622 af 1. juli 2017 om krav til studieadministrative it-systemer for almene voksenuddannelser, erhvervsuddannelser, de gymnasiale uddannelser m.fl.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 54

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 52 og 53 institutionerne pligt til at stille oplysninger til rådighed.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 55 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen skal sikre, at informationer om institutionen, som ikke er omfattet af lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v., er oplyst på institutionens hjemmeside på en lettilgængelig måde.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Det foreslåede vil indebære, at institutionerne har pligt til at offentliggøre informationer om institutionerne, som ikke er omfattet af den pligtmæssige tilgængeliggørelse i lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. Det drejer sig således om forhold vedrørende institutionens rammer i modsætning til institutionens virke.

Informationerne kan fx være institutionens vedtægt og bestyrelsens sammensætning, hvorimod krav om offentliggørelse af informationer om eksempelvis institutionens aktuelle uddannelser, uddannelsernes mål, fagudbud og læseplaner m.v. følger direkte af den omtalte lov.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 55

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 56 og 57 rammen for klage over institutionernes afgørelser.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 56 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at efter regler fastsat af undervisningsministeren kan klager over en institutions afgørelser efter denne lov og regler fastsat i medfør heraf indbringes for ministeren.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage og om fremgangsmåden herved, herunder klagefrist.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke angivelser af, hvordan et klage regime tænkes tilrettelagt.

Det er vurderingen, at der i overensstemmelse med gældende ret på øvrige institutionsområder bør være specifikke klagebestemmelser knyttet til den foreslåede forberedende grunduddannelse. Det foreslås på den anførte baggrund, at der medtages klagebestemmelser svarende til, hvad der gælder efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslåede *stk. 1* indebærer, at klager over en institutions afgørelser kan indbringes for undervisningsministeren efter regler fastsat af ministeren. Udgangspunktet er således, at der ikke er klageadgang for erhvervsakademiets afgørelser, med mindre der er fastsat regler herom.

Den foreslåede klagebestemmelse supplerer de tilsvarende bestemmelser om klageadgang i det samtidigt fremsatte lovforslag om forberedende grunduddannelse og vedrører institutioners bestyrelses afgørelse i institutionsanliggender. Det bemærkes, at klager over en institutions afholdelse og bedømmelse af prøver foreslås at kunne indbringes for undervisningsministeren i medfør af de foreslåede bestemmelser i det nævnte lovforslag om forberedende grunduddannelse.

Den i *stk. 2* foreslåede bemyndigelse giver mulighed for at fastsætte regler om adgangen til at og om fremgangsmåden ved klage. Sådanne regler forventes bl.a. at fastsætte nærmere krav vedrørende selve sagsgangen, klage- og udtalelsesfrister, begrundelse, vejledning, om evt. skriftlighed samt om, at hvis eleven er undergivet forældremyndighed, vil klage også kunne indgives af forældremyndighedsindehaveren.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 56

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 55 og 57 rammen for klage over institutionernes afgørelser.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 57 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at afgørelser om tildeling af særlige tilskud til institutionernes udgifter til elever med behov for specialpæ-

dagogisk bistand, jf. § 40, stk. 1, af eleven kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden fire uger efter at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke angivelser af, hvordan klageadgang tænkes tilrettelagt.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at der i overensstemmelse med gældende ret på øvrige institutionsområder bør være specifikke klagebestemmelser knyttet til den foreslåede forberedende grunduddannelse. Det foreslås på den anførte baggrund, at der medtages klagebestemmelser svarende til, hvad der gælder efter lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslåede 1. pkt. vil indebære, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitets afgørelser om tildeling af tilskud til institutionernes udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, jf. lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Det er efter denne lovs § 1 en forudsætning, at Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger kun er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov. Det foreslåede imødekommer denne forudsætning.

Det foreslåede indebære endvidere, at klager kan indbringes inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen af den, som afgørelsen vedrører. Dette svarer til den gældende ordning for de øvrige ungdomsuddannelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 57

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 55 og 56 rammen for klage over institutionernes afgørelser.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 57 a i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at i det omfang undervisningsministeren har bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet

til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan styrelsens afgørelser ikke indbringes for ministeren.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren dog kan fastsætte regler om, at visse typer af afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, i et nærmere bestemt omfang kan indbringes for ministeren. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om adgangen til at klage og fremgangsmåden herefter.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke angivelser af, hvordan et klageregime tænkes tilrettelagt.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at der i overensstemmelse med gældende ret på øvrige institutionsområder bør være specifikke klagebestemmelser knyttet til den foreslåede forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede *stk. 1* vil indebære og sikrer, at undervisningsministeren med henblik på en effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne kan henlægge opgaver til styrelser inden for ministeriets ressort. Forslaget vil endvidere betyde, at undervisningsministeren kan fastsætte, at i de tilfælde, hvor kompetencen er delegeret fra Undervisningsministeriet til en styrelse, vil styrelsens afgørelser være den endelige administrative afgørelse, ligesom ministeriets afgørelser har været det.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved indgivelse af klager, herunder fx at en klage først skal sendes til styrelsen, der så skal vurdere sagen med henblik på, om afgørelsen skal ændres eller klagen sendes videre til ministeriet med styrelsens udtalelse, eller fastsætte regler om at afgørelser truffet af styrelser under Undervisningsministeriet ikke kan påklages til ministeriet, så styrelsens afgørelse bliver den endelige administrative afgørelse af sagen.

Bestemmelsen foreslås indført for at bringe lovforslaget i overensstemmelse med den nyeste lovgivningspraksis på Undervisningsministeriets område, jf. § 51 d i lov om folkeskolen, § 36 i lov om kombineret ungdomsuddannelse, § 25 a i lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avuloven), § 21 a i lov om produktionsskoler, § 15 f i lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., § 40 b i lov om friskoler og private grundskoler m.v., § 49 a i lov om efterskoler og frie fagskoler, § 20 i lov nr. 614 af 8. juni 2016 om kommunale særlige tilbud om grundskoleundervisning til visse udenlandske børn og unge, § 18 a i lov nr. 609 af 6. maj 2015 om kommunale internationale grundskoler, § 7 i lov om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet, § 29 a i lov om ung-

domsskoler, § 18, stk. 3, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., § 13 a i lov om Danmarks Evalueringsinstitut, § 69 b i lov om erhvervsuddannelser, § 38 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, § 57 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., § 30 b i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, § 18 a i lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser, § 8 b i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) og § 73 i lov om de gymnasiale uddannelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 58

Den foreslåede bestemmelse fastlægger ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. marts 2019.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovforslagets § 2, stk. 5, § 53 og §§ 59 og 60 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionerne påbegynder udbuddet af forberedende grunduddannelse med uddannelsesstart den 1. august 2019 eller snarest derefter.

Det foreslåede er i overensstemmelse med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job. Det fremgår af aftalen, at aftalepartierne er enige om, at undervisningen på den forberedende grunduddannelse påbegyndes fra august 2019.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at loven træder i kraft den 1. marts 2019 med de afvigelser, der følger af bestemmelsens stk. 2. Det foreslåede har sammenhæng med lovforslagets § 60, hvor det som udgangspunkt er forudsat, at de første ordinære institutionsbestyrelser skal påbegynde deres virke og tage over fra de midlertidige bestyrelser pr. 1. marts 2019. Ved de ordinære institutionsbestyrelses tiltræden, er det nødvendigt, at lovens almindelige bestemmelser, herunder navnlig reglerne om bestyrelsernes ansvar og opgaver, jf. lovforslagets kapitel 3, er trådt i kraft.

Det foreslåede stk. 2 vil sikre, at udstedelse af regler om standardvedtægt, jf. lovforslagets § 2, stk. 5, samt oprettelsen af de nye institutioner, iværksættelsen af de praktiske institutions- og aktivitetssammenlægninger, de midlertidige bestyrelses virke m.v., jf. lovforslagets §§ 59 og 60, vil

kunne igangsættes umiddelbart med henblik på at sikre, at de nye institutioner kan gå i drift fra og med den 1. august 2019. Det foreslåede vil endvidere indebære, at lovforslagets bestemmelse om, at institutionerne kan pålægges at anvende fælles administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger finder anvendelse på det tidligst mulige tidspunkt.

Det foreslåede stk. 3 indebærer, at institutionernes egentlige udbud af forberedende grunduddannelse først påbegyndes med uddannelsesstart den 1. august 2019 eller snarest derefter. Det foreslåede indebærer således forudsætningsvis, at den egentlige undervisning tidligst indledes på dette tidspunkt med den konsekvens, at fx institutionernes tilskud, elevernes skoleydelse og andre ydelser først vil have virkning (dvs. vil blive beregnet til udbetaling) fra dette tidspunkt.

Institutionerne fastlægger i øvrigt selv tidspunktet den egentlige undervisnings påbegyndelse ud fra de praktiske og lokale forhold, der gør sig gældende for institutionen.

Opstartsdagene på den enkelte institution og tilhørende skole skal således tilrettelægges lokalt så både lærere og elever får det optimale udbytte af uddannelsens opstart. Institutionerne skal selv tage stilling til, hvordan de tilrettelægger arbejdet mest hensigtsmæssigt. Det har den fordel, at lederne kan vælge den bedste løsning, og at medarbejderne lokalt får medejerskab til opstarten. Nogle kan vælge at inddrage elever fx i klargøring af lokaler fra første dag, mens andre kan vælge andre løsninger, så lærerne fx får tid til fælles forberedelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 59

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammen den praktiske sammenlægning af institutioner henholdsvis overdragelse af aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser i forhold til de foreslåede nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren den 1. september 2018 eller snarest derefter opretter institutioner for forberedende grunduddannelse. Ministeren fastsætter det geografiske dækningsområde for institutionen samt den geografiske placering af institutioner og tilhørende skoler.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren med virkning fra den 1. august 2019 sammenlægger institutioner oprettet efter stk. 1 med de produktionskoler, som er beliggende i institutionens geografiske dækningsområde.

Det foreslås i *stk. 3*, at produktionsskoler og institutioner omfattet af lov om institutioner for almen- og tekniske uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. med virkning fra den 1. august 2019 overdrager aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser knyttet til uddannelse eller aktivitet, som forberedende grunduddannelse skal træde i stedet for, til den institution oprettet efter *stk. 1*, som er beliggende i det pågældende geografiske dækningsområde.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren i særlige tilfælde kan beslutte, at institutioner omfattet af *stk. 1* sammenlægges med produktionsskoler eller får overdraget aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser fra institutioner, som er beliggende i et andet geografisk dækningsområde.

Det foreslås i *stk. 5*, at bestyrelserne for produktionsskoler og institutioner omfattet af lov om institutioner for almen- og tekniske uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som skal overdrage aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser, senest den 1. november 2018 træffer de foranstaltninger, der kræves herfor. Bestyrelserne underretter samtidig undervisningsministeren om foranstaltningerne. Undervisningsministeren kan træffe særlige foranstaltninger i tilfælde af, at en bestyrelse ikke træffer de fornødne foranstaltninger, eller ikke overholder frister fastsat efter *stk. 6*. Undervisningsministeren kan endvidere give påbud til bestyrelsen om tilrettelæggelse og varetagelse af opgaverne vedrørende overdragelse til den nye institution.

Det foreslås i *stk. 6*, at undervisningsministeren fastsætter en sammenlægnings- og overdragelsesplan, som gælder, indtil der mellem de berørte institutioner er aftalt en konkret plan for sammenlægning og overdragelse, som godkendes af ministeren. Ministeren kan fastsætte en frist for indsendelse af sammenlægnings- og overdragelsesplanen.

Det foreslås i *stk. 7*, at undervisningsministeren fastsætter regler om indholdet af åbningsbalancen for institutioner oprettet efter *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 8*, at undervisningsministeren efter ansøgning fra institutioner oprettet efter *stk. 1* kan yde tilskud til særlige etableringsomkostninger.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at aktivitet knyttet til målgruppen for forberedende grunduddannelse, som findes på de eksisterende institutioner i et dækningsområde, overdrages til de nye institutioner sammen med aktiver, passiver, rettigheder og pligter.

Efter lovforslaget er det hensigten, at de nye institutioner skal være i fuld funktion den 1. august 2019. Det foreslåede vil indebære og hviler således på en grundlæggende forud-

sætning om, at bestyrelserne i de eksisterende institutioner snarest muligt træffer foranstaltninger med henblik på indledende drøftelser om sammenlægning med de nye institutioner - dvs. straks efter, at der er nedsat midlertidige bestyrelser for de nye institutioner.

Efter lovforslaget er det endvidere hensigten, at oprettelsen af de nye institutioner forankres i en lokal proces, hvor kommunerne inddrager de eksisterende institutioner på det forberedende område samt ungdomsuddannelserne og stiller konkrete forslag vedrørende de nye institutioner og skoler. Det er i denne henseende hensigten, at kommunerne vil få mulighed for at komme med forslag til dækningsområder, antal institutioner og tilhørende skoler samt placering heraf.

Det foreslåede *stk. 1* vil indebære, at undervisningsministeren opretter institutioner for forberedende grunduddannelse på baggrund af de indkomne forslag, herunder fastsætter det geografiske dækningsområde for institutionen samt den geografiske placering af institutioner og tilhørende skoler inden for dækningsområdet. Den foreslåede beslutningstagen med fokus på en lokal proces med forslag til placering af institutioner og skoler tilsigter således at sikre en geografisk dækning af skoler, som i udgangspunktet ikke vil være ringere end dækningen af de eksisterende produktionsskoletilbud under hensyn til bl.a. de lokale transportforhold og den konkrete afstand mellem bopæl og undervisningssted.

Det er dog samtidig hensigten, at hensynet til en bred geografisk dækning vil skulle afvejes med hensynet til opfyldelse af de krav, som stilles til de nye institutioner og skoler for forberedende grunduddannelse. Det vurderes vigtigt at sikre, at institutionerne hverken får for få elever til at kunne sikre fleksibilitet i uddannelsen og et fagligt bæredygtigt niveau eller for mange elever til, at målgruppen føler sig hjemme. Ideelt set skal de lokale forslag således tilstræbe en balance mellem nærhed og faglig stabilitet, som bl.a. tager højde for, at undervisningsstederne i udgangspunktet skal indeholde alle undervisningselementer på forberedende grunduddannelse, og at der skal være et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på uddannelsens forskellige undervisningsniveauer.

Efter lovforslaget vil der blive lagt vægt på, at de lokale forslag til placering af institutioner og tilhørende skoler tager udgangspunkt i de eksisterende bygninger fra produktionsskoler, VUC m.fl. Det klare udgangspunkt vil være, at hver enkelt elev kan modtage al undervisning på det samme undervisningssted.

Det er hensigten, at et undervisningssted efter en overgangsperiode på fire år skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø, hvor eleverne kan deltage i fællesaktiviteter m.v. sammen. Af hensyn til både skolemiljøet og en samling af uddannelseselementer på hvert

undervisningssted skal der efter indkøringssperioden således være en passende afstand mellem undervisningsstederne.

Efter lovforslaget vil der blive lagt vægt på, at de lokale forslag til placering af institutioner og skoler tager udgangspunkt i, at det bliver muligt for eleverne fra de forskellige undervisningssteder at deltage i fx fællesaktiviteter sammen, og at en elev ikke får meget længere til et undervisningssted ved et evt. skifte af uddannelsesspor inden for forberedende grunduddannelse. Der er dog ikke med det foreslåede indlagt et specifikt afstandskriterium mellem de tilhørende skoler, der er organiseret i en given institution.

Det er hensigten, at hver institution tildeles et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner. Efter lovforslaget vil institutionen have en udbudspligt i sit dækningsområde samt pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med bopæl i dækningsområdet, idet elever dog vil kunne ønske en anden institution, hvis der dér er plads.

Det er hensigten, at antallet og størrelsen af institutioner skal muliggøre en effektiv drift, en faglig bredde, økonomisk bæredygtighed og samtidig et dækningsområde med et rimeligt antal kommuner, hvorfra der kan henvises elever.

Det bemærkes i øvrigt, at der i overensstemmelse med den politiske aftale er udpeget en opmand, som kan bidrage med undersøgelser m.v. under den lokale proces. Opmanden vil kunne inddrages i den lokale proces efter anmodning fra kommunerne. Opmanden vil i givet fald afrapportere om sine undersøgelser til undervisningsministeren.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at produktionsskoler i institutionens dækningsområde med virkning fra den 1. august 2019 sammenlægges med de i dækningsområdet beliggende institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at institutioner med uddannelses tilbud for målgruppen, som forberedende grunduddannelse fremover skal træde i stedet for, beliggende det geografiske dækningsområde vil blive en del af de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede stk. 4 udgør en undtagelse til stk. 3 og vil give undervisningsministeren mulighed for i særlige tilfælde at beslutte, at institutioner omfattet af stk. 1 sammenlægges med produktionsskoler, eller får overdraget aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser fra institutioner, som er beliggende i et andet geografisk dækningsområde. Det foreslåede forventes at have en begrænset anvendelsesområde, jf. den anvendte formulering "særlige tilfælde", men kan fx vise sig at have betydning i forhold til de større byer samt evt. også med sigte på at sikre en hensigtsmæssig dækning i landdistrikter og yderområder.

Det foreslåede stk. 5 vil indebære, at bestyrelserne for produktionsskoler og øvrige afgivende institutioner senest den 1. november 2018 træffer foranstaltninger, der sikrer, at aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser knyttet til disse uddannelsesaktiviteter kan overdrages til den nye institution for forberedende grunduddannelse. Det er hensigten, at Undervisningsministeriet fastlægger en proces og kriterier herfor samt bistår institutionerne i forhold til udspaltningen. Efter det foreslåede skal bestyrelserne samtidig underrette undervisningsministeren om foranstaltningerne. Det foreslåede indebærer endelig, at vil kunne træffes foranstaltninger fra centralt hold, som sikrer de nye institutioners forsvarlige oprettelse.

Det foreslåede stk. 6 vil indebære, at undervisningsministeren fastsætter en sammenlægnings- og overdragelsesplan, som gælder for de nye institutioners sammenlægning med produktionsskoler samt overdragelse af aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser fra disse og de øvrige berørte institutioner. Sammenlægnings- og overdragelsesplanen gælder, indtil der mellem de berørte institutioner er aftalt en konkret plan for sammenlægning og overdragelse. Det betyder, at sammenlægnings- og overdragelsesplanen skal indeholde en nærmere beskrivelse af sammenlægningen, en vedtægt, en beskrivelse af aktiver og passiver med en åbningsbalance pr. 1. august 2019, samt en nærmere beskrivelse af rettigheder og forpligtende aftaler, der er indgået af de afgivende institutioner, og som videreføres under den nye institutions ansvar. Sammenlægnings- og overdragelsesplanen skal godkendes af undervisningsministeren, som også kan fastsætte en frist for indsendelse heraf. Fristen vil fremgå af undervisningsministerens foreløbige sammenlægnings- og overdragelsesplan.

Det foreslåede stk. 7 vil indebære, at ministeren fastsætter regler om indholdet af åbningsbalancen for de nye institutioner. Den foreslåede bemyndigelse forventes anvendt til at fastsætte regler af hovedsageligt budget- og regnskabsmæssig karakter.

Det foreslåede stk. 8 vil indebære, at undervisningsministeren efter ansøgning fra institutionerne kan yde tilskud til særlige etableringsomkostninger. Dette kan fx omfatte udgifter til indkøb, IT-systemer, licenser m.v. samt eventuelle udgifter til løn og administration, som er nødvendige i institutionernes opstartsfasen.

Det understreges generelt, at der ikke med undervisningsministerens oprettelse af nye institutioner samt sammenlægning og overdragelse af nuværende undervisningsaktiviteter hertil gøres statslige indgreb i midler optjent i de nuværende institutioner.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 60

Den foreslåede bestemmelse fastlægger oprettelsen af midlertidige bestyrelser for institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren med virkning fra den 1. september 2018 eller snarest derefter for hver institution oprettet efter § 59, stk. 1, nedsætter en midlertidig bestyrelse. Den midlertidige bestyrelse fungerer indtil den 1. marts 2019, hvor en ordinær bestyrelse for institutionen er udpeget og tiltrådt efter institutionens vedtægt, jf. dog stk. 6 og 7. Senest når den ordinære bestyrelse er tiltrådt, meddeler den undervisningsministeren dette og tidspunktet herfor.

Det foreslås i *stk. 2*, at den midlertidige bestyrelse efter stk. 1 består af en formand, der har erfaring med stiftelse og ledelse af selvejende uddannelsesinstitutioner i statsligt regi eller har tilsvarende relevant erhvervmæssig og økonomisk indsigt i rammerne for selvejende institutioners drift og virke forhold, et medlem efter indstilling i forening fra kommunalbestyrelserne for kommunerne i institutionens dækningsområde, et medlem efter indstilling fra bestyrelsen eller bestyrelserne for den eller de produktionsskoler, der skal sammenlægges med institutionen, jf. § 59, og et medlem efter indstilling fra bestyrelsen eller bestyrelserne for de institutioner omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., der i øvrigt skal overdrage aktiver, passiver mv. til den nye institution, jf. § 59.

Det foreslås i *stk. 3*, at den midlertidige bestyrelses formand varetager funktionen som institutionens leder. Den midlertidige bestyrelse kan i begrænset omfang ansætte administrativt personale til sekretariatsbetjening og anden praktisk bistand.

Det foreslås i *stk. 4*, at den midlertidige bestyrelse varetager sine opgaver under ansvar over for undervisningsministeren.

Det foreslås i *stk. 5*, at den midlertidige bestyrelse i sin funktionsperiode iværksætter og gennemfører de forberedelser, der er nødvendige for, at institutionen kan påbegynde udbuddet af forberedende grunduddannelse med uddannelsesstart den 1. august 2019 eller snarest derefter. Den midlertidige bestyrelse fastsætter institutionens vedtægt i overensstemmelse med § 2, stk. 5.

Det foreslås i *stk. 6*, at dersom en ny bestyrelse ikke udpeget og tiltrådt den 1. marts 2019, kan undervisningsministeren forlænge den midlertidige bestyrelses funktionsperiode for en tidsbegrænset periode.

Det foreslås i *stk. 7*, at undervisningsministeren herudover med virkning enten fra den 1. marts 2019 eller med virkning fra fra udløbet den midlertidige bestyrelses forlængede funktionsperiode kan udpege en anden midlertidig bestyrelse ud fra de krav om sammensætning, som følger af § 12. Denne midlertidige bestyrelse ansætter snarest efter sin nedsættelse institutionens leder, færdiggør den forrige midlertidige bestyrelses opgaver og påbegynder den ordinære bestyrelses opgaver.

Det foreslås i *stk. 8*, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de midlertidige bestyrelses nedsættelse og virksomhed, om kompetenceforholdet mellem de midlertidige bestyrelser og produktionsskoler, voksenuddannelsescentre m.fl., samt om de midlertidige bestyrelses virke, indtil en ordinær bestyrelse er nedsat.

Det foreslås i *stk. 9*, at undervisningsministeren kan træffe særlige foranstaltninger i tilfælde af, at de midlertidige bestyrelser ikke overholder betingelser, krav, frister m.v., som ministeren stiller i forbindelse med etableringen af institutionerne. Undervisningsministeren kan give påbud til de midlertidige bestyrelser om tilrettelæggelsen og varetagelsen af opgaverne vedrørende forberedelsen af udbuddet af forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 10*, at der kan ydes formændene for de midlertidige bestyrelser særskilt vederlag efter nærmere regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for offentlig innovation.

Det foreslås i *stk. 11*, at undervisningsministeren kan indhente alle nødvendige oplysninger fra den midlertidige bestyrelse, herunder ved institutionsbesøg, af betydning for oprettelsen af institutionen og for forberedelsen af udbuddet af forberedende grunduddannelse. Undervisningsministeren kan til brug for de midlertidige bestyrelses opgavevaretagelse fra de institutioner, der indgår med aktiver og passiver i de nye institutioner, jf. § 59, indhente alle nødvendige oplysninger, herunder ved institutionsbesøg, af betydning for sammenlægningen og videregive disse til de midlertidige bestyrelser. Undervisningsministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder fastsætte, i hvilket format leveringen skal ske. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om midlertidige bestyrelser. Det fremgår dog, at undervisningsministeren skal nedsætte en interimbestyrelse for hver institution.

Det har ved andre større institutionsomlægninger på undervisningsområdet vist sig, at nedsættelse af midlertidige bestyrelser er en hensigtsmæssig fremgangsmåde ved ny institutionsdannelse.

Det foreslåede fastslår og indebærer på denne baggrund samlet, at de midlertidige bestyrelser udpeges af undervisningsministeren og så vidt muligt forbereder og gennemfører sammenlægnings- og overdragelsesarbejdet, jf. lovforslagets § 59, inden den nye bestyrelse tiltræder, samt som en helt central opgave fastsætter den nye institutions vedtægt.

Sammensætningen af de midlertidige bestyrelser for de nye institutioner vil være en væsentlig parameter for deres fremdrift og dermed også deres succes. Det er på den baggrund overordnet hensigten, at de midlertidige bestyrelses sammensætning understøtter de uddannelsespolitiske målsætninger, og at de pågældende medlemmer udpeges under hensyn til deres erfaring fra relevante ungdomsuddannelser samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber. Det vil give de midlertidige bestyrelser den fornødne legitimitet i forhold til de institutioner, som sammenlægges med eller overdrager aktiver, passiver, rettigheder og pligter til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at de midlertidige bestyrelser nedsættes omkring 1. september 2018, og at de skal virke ind til, at de ordinære bestyrelser er fastlagt og tiltrådt i henhold til de godkendte vedtægter for de nye institutioner. Det er hensigten, at dette skal ske senest den 1. marts 2019. Dette betyder, at den ordinære bestyrelse skal tiltræde sin ledelsesopgave fra og med den 1. marts 2019. Det følger dog af de foreslåede stk. 6 og 7, at hvis en ordinær bestyrelse ikke udpeget og tiltrådt på dette tidspunkt, kan undervisningsministeren enten forlænge den midlertidige bestyrelses funktionsperiode i kortere periode eller udpege en ny midlertidig bestyrelse. Det foreslåede indebærer endelig af ordensmæssige grunde, at den nye bestyrelse, senest når den tiltræder, meddeler undervisningsministeren dette og tidspunktet herfor.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at undervisningsministeren udpeger den første midlertidige bestyrelse. Det er hensigten, at den midlertidige bestyrelse skal være mindre end den ordinære bestyrelse, da de midlertidige bestyrelser opgavemængde forventes at være mindre, og da den alene skal udarbejde vedtægt og forberede institutionens drift.

Det foreslåede vil således indebære, at formanden, der udpeges af undervisningsministeren, skal have erfaring med oprettelse og ledelse af selvejende institutioner i statsligt regi eller har tilsvarende relevant erhvervmæssig og økonomisk indsigt i institutionelle forhold. Det foreslåede indebærer derudover, at de øvrige medlemmer repræsenterer kommuner i institutionens dækningsområde samt bestyrelserne for de institutioner, der sammenlægges med eller afgiver uddannelsesaktiviteter til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede stk. 3 indebærer, at den midlertidige bestyrelses formand tillige skal varetage funktionen som institutionens leder i den midlertidige bestyrelses funktionsperiode. Det foreslåede markerer således modsætningsvis, at den midlertidige bestyrelse ikke vil kunne ansætte ledere og i øvrigt ikke vil have ansættelseskompetence i videre omfang. Det foreslåede indebærer dog, at den midlertidige bestyrelse i begrænset omfang vil kunne ansætte administrativt personale i overgangs- og forberedelsesfasen (2-3 årsværk pr. institution). Det drejer sig fx om sekretariatsbetjening og anden praktisk bistand (referater af møder, journalisering), implementering af økonomi- og studieadministrative systemer, indskrivning af elever, indkøb, etablering og indretning af lokaler/værksteder, skemalægning m.v.

De foreslåede stk. 4 og 5 fastlægger rammen for de midlertidige bestyrelser opgaver under ansvar over for undervisningsministeren. Det foreslåede indebærer, at de midlertidige bestyrelser iværksætter og gennemfører de forberedelser, der er nødvendige for, at institutionen kan påbegynde udbuddet af forberedende grunduddannelse med uddannelsesstart den 1. august 2019 eller snarest derefter. Det helt centrale punkt for de midlertidige bestyrelser er at fastsætte institutionens vedtægt, jf. lovforslagets § 2, stk. 5. Når dette er sket kan den ordinære bestyrelse udpeges og indlede sin bestyrelsesfunktion pr. 1. marts 2019.

Det foreslåede vil i øvrigt indebære, at den midlertidige bestyrelse vil have de opgaver, der skitseres nedenfor.

Den midlertidige bestyrelse skal overordnet varetage nødvendige dispositioner, herunder godkende samarbejdsaftaler, indgå kontrakter, antage konsulent- og advokatbistand m.v.

Den midlertidige bestyrelse skal generelt forberede institutionens virke ved at fastlægge de overordnede retningslinjer for den kommende selvejende institutions virksomhed og udvikling, herunder målsætning, strategiplaner m.v.

Den midlertidige bestyrelse skal i forlængelse af ovenstående planlægge og organisere en ansvarlig drift af den kommende selvejende institution, herunder fastlægge retningslinjer for institutionens regnskabsfunktion, interne kontroller, it-organisation og budgettering m.v.

Den midlertidige bestyrelse skal udarbejde budgetforslag for institutionens driftsbudget for andet halvår af 2019 efter indstilling fra institutionens leder. Den midlertidige bestyrelse skal antage en revisor for institutionen.

Den midlertidige bestyrelse skal udarbejde sammenlægnings- og overdragelsesredegørelse, som skal indeholde en nærmere beskrivelse af sammenlægningen m.v. med de afgivende institutioner, en vedtægt, en beskrivelse af aktiver

og passiver med en åbningsbalance pr. 1. august 2019, samt en nærmere beskrivelse af rettigheder og forpligtende aftaler, der er indgået af de afgivende institutioner, og som videreføres under den nye institutions ansvar. Redegørelsen skal godkendes af undervisningsministeren, jf. herved lovforslagets § 59, stk. 6. Aftaler for så vidt angår formen på overlevering af nettoformue, i form af aktiver og passiver, skal fremgå af redegørelsen.

Det er hensigten, at der undervisningsministeren foreløbige ammenlægnings- og overdragelsesplan fastlægges en frist for indsendelse af sammenlægnings- og overdragelsesredegørelse m.v., jf. herved lovforslagets § 59, stk. 6, samt det foreslåede stk. 9. Såfremt fristen ikke overholdes, vil ministeren kunne fastlægge sammenlægnings- og overdragelsesredegørelsen som en særlig foranstaltning i medfør af det foreslåede stk. 9.

Den midlertidige bestyrelse skal fastlægge den enkelte institutions vedtægt på baggrund af standardvedtægt udarbejdet af Undervisningsministeriet. Vedtægten skal indeholde bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til formue i de institutioner, der indgår i den nye institution, når rettigheden ikke udløses ved sammenlægningen. Den konkrete sammensætning for den endelige bestyrelse skal inden for de i loven fastlagte rammer fremgå af institutionens vedtægt.

Det er hensigten, at der fastlægges en frist for fastsættelsen af vedtægten i medfør af det foreslåede stk. 9. Såfremt fristen ikke overholdes, vil ministeren kunne fastlægge vedtægten som en særlig foranstaltning i medfør af det foreslåede stk. 9.

Den midlertidige bestyrelse skal fastlægge åbningsbalancen for de nye institutioner pr. 1. august 2019, som skal godkendes af undervisningsministeren. Åbningsbalancen fastlægges på baggrund af en skabelon/vejledning, som udarbejdes af Undervisningsministeriet. Der skal desuden fastlægges en nærmere beskrivelse af processen for overdragelse af aktiver/passiver til brug for VUC, produktionsskoler og interimsbestyrelser.

Det er hensigten, at der fastlægges en frist for indsendelse af åbningsbalancen i medfør af det foreslåede stk. 9. Såfremt fristen ikke overholdes, vil ministeren kunne fastlægge åbningsbalancen som en særlig foranstaltning i medfør af det foreslåede stk. 9.

Det bemærkes i denne henseende, at Undervisningsministeriet vil tilvejebringe et grundlag for en udmelding til hvert VUC om, hvilken andel af deres nettoformue, som de skal aflevere til hvilken institution. VUC'erne kan afgive i form af likvider (kontante overførsler og værdipapirer), bygningsmasse og andre fysiske aktiver. En endelig aftale med afgiv-

vende VUC'er herom skal fremgå af den enkelte institutions sammenlægningsredegørelse.

Efter det foreslåede skal den midlertidige bestyrelse som nævnt forberede etableringen af de nye selvejende institutioner, hvis geografiske dækningsområde er fastlagt på baggrund af den lokale proces. Den midlertidige bestyrelse skal følgelig for en nærmere afgrænset periode varetage den ledelsesmæssige opgave for de kommende institutioner frem mod, at der er etableret en ordinær bestyrelse for institutionen i henhold til vedtægten. Den midlertidige bestyrelse ophører således efter det foreslåede den 1. marts 2019, hvor der skal være udpeget og tiltrådt ordinær bestyrelse for institutionen efter institutionens vedtægt. Der vil kunne fastsættes nærmere regler herom, fx vedrørende overlevering, evt. afslutningsredegørelse m.v., efter det foreslåede stk. 8.

Det foreslåede stk. 6 udgør en undtagelse til kravet om, at udpeget og tiltrådt ordinær bestyrelse for institutionen efter institutionens vedtægt den 1. marts 2019. Det foreslåede vil indebære, at hvis en ny bestyrelse ikke udpeget og tiltrådt den 1. marts 2019, kan undervisningsministeren forlænge den midlertidige bestyrelses funktionsperiode for en tidsbegrænset periode. Det foreslåede udgør en undtagelsesmulighed for det tilfælde, at en ny bestyrelse ikke er udpeget og tiltrådt på det forudsatte tidspunkt.

Forlænges den midlertidige bestyrelses funktionsperiode, følger det forudsætningsvis af formuleringen "for en kortere periode", at ministeren skal fastsætte en ny frist, fx 1. den april 2019, for den forlængede midlertidige bestyrelses færdiggørelse af sine opgaver. En sådan frist vil også kunne fastsættes direkte efter stk. 9.

Det foreslåede stk. 7 udgør ligeledes en undtagelse til kravet om, at udpeget og tiltrådt ordinær bestyrelse for institutionen efter institutionens vedtægt den 1. marts 2019.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren udover den mulighed, der findes i det foreslåede stk. 6, tillige med virkning enten pr. 1 marts 2019 eller med virkning fra den midlertidige bestyrelses forlængede funktionsperiode vil kunne udpege en anden midlertidig bestyrelse. Det følger af det foreslåede, at dette i givet fald sker ud fra de krav om sammensætning, som følger af lovforslagets § 12, dvs. med den sammensætning, der skal gælde for de ordinære bestyrelser.

Det betyder, at en sådan ny midlertidig bestyrelse skal sammensættes med medlemmer, der repræsenterer kommunalbestyrelserne i institutionens dækningsområde, arbejdsmarkedets organisationer i ligelig repræsentation og bestyrelser for institutioner for erhvervsrettet uddannelse med udbud af erhvervsuddannelser efter lov om erhvervsuddannelser. Endvidere skal der i en sådan midlertidig bestyrelse skal

indgå medlemmer, som repræsenterer institutionens medarbejdere og elever.

Muligheden for at udpege sådanne midlertidige bestyrelser (med den ordinære bestyrelses sammensætning) kan fx anvendes i tilfælde, hvor det ikke kan forventes, at en forlænget midlertidig bestyrelse vil kunne nå at overholde en ny frist efter det foreslåede stk. 6, eller hvis der slet og ret ikke er tiltro til, at den midlertidige bestyrelse vil kunne løse sine opgaver.

Det findes på denne baggrund hensigtsmæssigt, at en sådan sammensat ny midlertidig bestyrelse dels inden den 1. august 2019 kan færdiggøre den forrige midlertidige bestyrelses opgaver, dels påbegynde den ordinære bestyrelses opgaver, herunder ansættelse af institutionens leder m.v.

En ny midlertidig bestyrelse (med den ordinære bestyrelses sammensætning) vil således i vedtægten, jf. lovforslagets § 5, stk. 2, skulle fastsætte længden af sin egen funktionsperiode, som ikke bør kunne være længere end til udløbet af 2020. Ved udløbet af en ny midlertidig bestyrelse (med den ordinære bestyrelses sammensætning) funktionsperiode afløses den af den ordinære bestyrelse, som er udpeget efter de bestemmelser herom, som ligeledes er fastsat i vedtægten, jf. lovforslagets § 5, stk. 2.

I modsætning til, hvad der gælder for den første midlertidige bestyrelse, indebærer det foreslåede stk. 7 således, at en ny midlertidige bestyrelse (med den ordinære bestyrelses sammensætning) snarest efter sin nedsættelse skal ansætte institutionens leder samt færdiggøre den forrige midlertidige bestyrelses opgaver og i øvrigt påbegynde den ordinære bestyrelses opgaver, herunder ansættelse af institutionens øvrige personale m.v.

Den i stk. 8 foreslåede bemyndigelse forventes alene anvendt i det omfang, der skulle vise sig behov for regler om de midlertidige bestyrelses nedsættelse, virksomhed m.v., fx for at sikre en ensartet praksis på tværs af de nye uddannelsesinstitutioner.

De foreslåede stk. 9 vil give undervisningsministeren mulighed træffe særlige foranstaltninger i tilfælde af, at de midlertidige bestyrelser ikke overholder betingelser, krav, frister m.v., som ministeren stiller i forbindelse med etableringen af institutionerne. Bestemmelsen giver således undervisningsministeren hjemmel til at kunne iværksætte sanktioner mod en institutions bestyrelse, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra ministeren om at rette op på nærmere angivne forhold, eller hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionen i fare. Udover de oven for anførte anvendelsesmuligheder vil ministeren endvidere kunne beslutte at sætte institutionen under administration i større eller mindre grad og dermed fratage den midlertidige bestyrelse

dens opgaver eller dele heraf. Herudover giver bestemmelse ministeren mulighed for at udskifte midlertidig bestyrelse for en institution i de situationer, fx i tilfælde hvor ministeren som led i det omhandlede foranstaltninger har vurderet det nødvendigt, at bestyrelsen skal træde tilbage. I situationer, hvor institutionens økonomiske situation på grund af en midlertidig bestyrelses handlinger eller undladelser har antaget en sådan karakter, at institutionens trues af lukning, allerede inden den er gået i egentlig drift, vil ministeren uden varsel gribe ind og afsætte bestyrelsen.

De foreslåede stk. 10 vil indebære, at der kan ydes formændene for de midlertidige bestyrelser særskilt vederlag efter nærmere regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for offentlig innovation. Det forventes, at udgangspunktet herfor vil være de regler, som er fastsat i Finansministeriets cirkulære nr. 9418 af 4. juli 2013 om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten, som indeholder retningslinjer for betaling til formænd for og andre medlemmer af kollegiale organer i staten. Ved kollegiale organer forstås råd, nævn, kommissioner, udvalg, bestyrelser o.l.

Vederlaget vil i øvrigt kunne fastsættes således, at det samtidig vil omfatte vederlæggelse for en bestyrelsesformands varetagelsen af funktionen som institutionens leder.

Det foreslåede stk. 11 indebærer endelig, at undervisningsministeren kan indhente relevante oplysninger fra de midlertidige bestyrelser samt at både undervisningsministeren og de midlertidige bestyrelser kan indhente alle nødvendige oplysninger fra de institutioner, der indgår med aktiver/passiver i de nye institutioner af betydning for sammenlægningen, herunder oplysninger om ejendomskøb. Undervisningsministeren kan efter det foreslåede endvidere bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder fastsætte, i hvilket format leveringen skal ske.

Det er hensigten, at regler for de midlertidige bestyrelses beslutningsdygtighed og virke m.v. fastlægges i en forretningsorden.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 61

Den foreslåede bestemmelse fastlægger retsstillingen for personale, som er beskæftiget ved eksisterende uddannelses tilbud, som efter forslaget erstattes af forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutioner for forberedende grunduddannelse overtager fra produktionskoler og institutioner

omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som efter § 59 sammenlægges med eller overdrager aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser knyttet til uddannelse eller aktivitet, som forberedende grunduddannelse skal træde i stedet for, det personale, som er knyttet til sådan uddannelse eller aktivitet.

Det foreslås i *stk. 2*, at de pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 710 af 20. august 2002, finder anvendelse for det i *stk. 1* nævnte personale, der er ansat i henhold til kollektivt overenskomst eller ved bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, der er fastsat eller godkendt af offentlig myndighed eller ved individuel aftale.

Det foreslås i *stk. 3*, at tjenestemænd overgår til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår. Bestemmelsen i § 62 finder anvendelse for disse tjenestemænd.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at institutionerne pr. 1. august 2019 indtræder i de rettigheder og forpligtelser, der bestod på overtagelsestidspunktet fra de eksisterende forberedende tilbud på produktionsskolerne, voksenuddannelsescentre, herunder i visse tilfælde fra driftsoverenskomstparter, samt institutioner, der udbyder kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, herunder erhvervsskolerne.

Det foreslåede vil indebære, at institutioner for forberedende grunduddannelse skal tilbyde de ansatte ved institutioner, der afgiver uddannelsestilbud, ansættelse.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder anvendelse på det personale, der overtages af de nye institutioner.

Ved at anvende virksomhedsoverdragelsesloven sikres overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ensartede rettigheder efter loven, herunder blandt andet at de pågældendes ansættelsesvilkår skal videreføres uændret med den nye ansættelsesmyndighed som ny part.

Det er herudover arbejdsgiveren, der har bevisbyrden for at fastslå, at afskedigelsen er sagligt begrundet og ikke kun skyldes selve overdragelsen.

Ønsker overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ikke at overgå til en ny institution, selv om den pågældende er forpligtet til det efter lov om lønmodtageres retsstilling ved

virksomhedsoverdragelse, betragtes dette som en egen opsigelse fra medarbejderens side.

Virksomhedsoverdragelsesloven beskytter således de ansatte i den forstand, at der ikke foreligger en saglig grund til at afskedige en medarbejder, alene fordi aktiviteten overdrages. Hvis en medarbejder skal afskediges i forbindelse med en overdragelse, skal dette ske på et rimeligt grundlag.

Efter almindelige ansættelsesretlige regler beror det på en konkret vurdering om en stillingsændring er væsentlig. Er stillingsændringen væsentlig og vil den ansatte, ikke acceptere stillingsændringen må ansættelsesmyndigheden afskedige vedkommende med de rettigheder, der følger deraf.

Ønsker overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ikke at overgå til en ny institution, selv om den pågældende har mulighed for det efter lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, og der ikke er tale om en væsentlig stillingsændring, betragtes dette som en egen opsigelse fra medarbejderens side.

Efter det foreslåede vil lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse også finde anvendelse for ledere på produktionsskoler, da lederne her er overenskomstdækkede og dermed falder under lovens arbejdstagerbegreb. Der kan dog undtagelsesvist være tilfælde, hvor en leder ikke falder under arbejdstagerbegrebet, fx i forhold til administrerende direktører, hvilket vil betyde, at disse ikke vil være omfattet af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse. Der vurderes at være tale om en meget lille gruppe. Det foreslåede indebærer således altovervejende, at lederne på produktionsskolerne vil blive overdraget til de nye institutioner.

Det bemærkes endelig, at det beror på en konkret vurdering af dels lærerens hidtidige opgavefordeling, dels af behovet for lærerressourcer, om en lærer, der er knyttet til både en uddannelse, der erstattes af forberedende grunduddannelse, og til en uddannelse, der ikke gør, skal overdrages til en institution for forberedende. Overdragelse vil i givet fald også ske efter virksomhedsoverdragelsesloven. Som en tommelfingerregel kan den individuelle vurdering ske ud fra en grænse på rundt regnet 50 pct.; hvis 50 pct. af lærerens opgaver overgår til forberedende grunduddannelse, overføres læreren til forberedende grunduddannelse.

Til § 62

Den foreslåede bestemmelse fastlægger forholdene for tjenestemænd ved en afgivende uddannelsesinstitution, jf. lovforslagets § 59, som overgår til en institution for forberedende grunduddannelses i forbindelse med sammenlægning m.v. af to eller flere af de nævnte institutioner.

Det foreslås i *stk. 1*, at tjenestemænd, der er ansat ved en afgivende institution, jf. § 59, overgår til ansættelse ved institutionen for forberedende grunduddannelse på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår, der er reguleret i tjenestemandsløvgivningen og i lovgivningen om kommunalreformen. Beslutning om afskedigelse af en overført tjenestemand og suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriersøgsmål efter tjenestemandsløvens regler træffes af institutionen.

Det foreslås i *stk. 2* at fastslå, at tjenestemændene ikke har krav på ventepenge, rådighedsløn eller pension som følge af institutionssammenlægningen, idet de har pligt til at underkaste sig de forandringer i tjenesteforretningernes omfang og beskaffenhed, som følger af denne sammenlægning.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionen for forberedende grunduddannelse afholder lønudgifterne og indbetaler pensionsbidrag til statskassen for sådanne tjenestemænd, herunder eventuelle udgifter til ventepenge, rådighedsløn og efterindtægt af løn.

Det foreslås i *stk. 4*, at klage over en institution for forberedende grunduddannelses beslutning, jf. *stk. 1*, kan af vedkommende tjenestemand indbringes for undervisningsministeren, for så vidt angår klage over retlige spørgsmål. Det fremgår, at klagen skal være indgivet inden 4 uger efter institutionens meddelelse af beslutningen.

Det foreslås i *stk. 5*, at tilfælde af institution for forberedende grunduddannelses ophør afholdes eventuelle udgifter til ventepenge eller rådighedsløn til de i *stk. 1* nævnte tjenestemænd af statskassen, hvis den ophørende institution ikke har midler til at afholde udgiften.

Det foreslås i *stk. 6*, at staten afholder udgiften til pension til de i *stk. 1* nævnte tjenestemænd og deres efterladte, jf. dog *stk. 7* og *8*.

Det foreslås i *stk. 7*, at til de i *stk. 1* nævnte tjenestemænd, som afskediges på grund af arbejdsmangel eller uegnethed, afholder den enkelte institution for forberedende grunduddannelse pensionsudgiften, indtil den pensionerede bliver 63 1/2 år. Det fremgår, at det samme gælder udgiften til førtidspension til de pågældende tjenestemænd, indtil de bliver 63 1/2 år, hvis de efter den 1. august 2019 fratræder som led i en frivillig fratrædelsesordning.

Det foreslås i *stk. 8*, at for de i *stk. 1* nævnte tjenestemænd indbetaler institution for forberedende grunduddannelse pensionsbidrag til staten efter de for statsinstitutioner til enhver tid gældende regler.

Det foreslåede indebærer samlet set, at tjenestemænd overført fra amter/kommuner i 2007, jf. § 13 i lov nr. 590 af 24. juni 2005, VUC-tjenestemænd med bevaret folkeskoletjenestemandstatus, jf. lov nr. 539 af 24. juni 2005 og kap. 6 i bekendtgørelse nr. 130 af 28. februar 2006, ansatte, der er medlemmer af den statslige tjenestemandspensionsordning Pensionsordningen for erhvervsskoler (PFE), ved institutionssammenlægningen vil overgå til ansættelse ved institutionen for forberedende grunduddannelse på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår, der for tjenestemændene er reguleret i tjenestemandsløvgivningen og i lovgivningen om kommunalreformen. Medlemmer af Pensionsordningen for erhvervsskoler vil kunne bevare ret til tjenestemandspension efter bestemmelserne i regulativet for pensionsordningen.

Det foreslåede indebærer ikke i sig selv, at overgang til ansættelse hos den nye ansættelsesmyndighed vil være en forflyttelse. De tjenestemænd, der overføres, vil således ikke kunne kræve sig afskediget med rådighedsløn/ventepenge eller pension som følge af selve overgangen til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 63

Den foreslåede bestemmelse fastlægger lovens territoriale afgrænsning.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Baggrunden for det foreslåede er, at de færøske og grønlandske myndigheder har overtaget den lovgivende og administrative myndighed på det område, som foreslås reguleret.

Det foreslåede vil indebære, at loven ikke har virkning på Færøerne og i Grønland.